

KURJER POZNAŃSKI

wychodzi dwa razy dziennie

Odpowiedzialni kierownicy działów: kultury i sztuki Witold Noskowski, gospodarczego i giełdowego dr. Marjan Chelmiński, wiadomości potocznych Wiktor Ujma, za inne działy odpowiada Antoni Konieczny, wszyscy w Poznaniu

Dyrektor wydawnictwa: Roman Leitgeber

Wydawnictwo Sp. Akc. Drukarnia Polska
w Poznaniu, św. Marcin 70

Redaktor naczelny: Dr. Marjan Seyda

Nr. 215

Poznań, czwartek dnia 11 maja 1933

Rok XXVIII

Poznań, 10 maja.

Jasny promień

Uchylenie przez Sąd Najwyższy w roku w sprawie więźniów brzeskich jest doniosłym wypadkiem w życiu naszym państwowym. Stwierdzamy to nie ze stanowiska oceny czynów, które były przedmiotem wyroku warszawskiego sądu apelacyjnego, bo tego zagadnienia Sąd Najwyższy wcale nie dotknął. Mamy natomiast na myśli fakt, że Sąd Najwyższy potępił obrazę artykułu 44 kodeksu postępowania karnego, której to obraży wyraźnej dopuścił się wspomniany sąd apelacyjny.

Artykuł 44 głosi: „Sąd właściwy wyłącza sędziego na własne żądanie lub na wniosek strony, jeżeli pomiędzy nim, a jedną ze stron zachodzi stosunek osobisty tego rodzaju, że mógłby wywołać wątpliwości co do jego bezstronności.”

W rozprawie apelacyjnej obrońcy domagali się na podstawie tego artykułu wyłączenia ze składu sądu sędziego Chodeckiego, ponieważ zaangażował się on był jaskrawo przeciwko więźniom brzeskim w głośnym procesie toruńskim redaktora Małychy, oświadczając, że osadzenie odnośnych działaczy w Brześciu uważa za konieczność państwową. Sąd apelacyjny jednak odrzucił wniosek obrońców, polegając na oświadczeniu sędziego Chodeckiego, że „nie przypomina on sobie”, aby użył takiego zdania. Sąd apelacyjny nie uważał za wskazane zbadać sprawę, czy sędzia Chodecki słowa wspomniane wypowiedział, czy nie, oraz nie uwzględnił zgoła okoliczności, że ogólnikowe oświadczenie interesowanej osoby, iż „nie przypomina sobie” swych słów, nie jest żadnym dowodem sądowym.

Wniosek obrony, postawiony w rozprawie apelacyjnej „na samym jej początku, został wznowiony w toku rozprawy, ale sąd apelacyjny odrzucił go ponownie, poczem rozpatrzył sprawę i zatwierdził wyrok pierwszej instancji.

„Gazeta Warszawska” przypomina, że już po rozprawie w sądzie apelacyjnym okazało się, że o sędzi Chodeckim pisano w prasie pomorskiej, że podczas wyborów w roku 1930, gdy był przewodniczącym okręgowej komisji wyborczej w Toruniu, po posiedzeniu komisji, w rozmowie na temat sprawy brzeskiej wypowiedział następujące zdanie: „Tę gangrenę należy wytepić. Gdyby odemnie zależało, to nie wsadziłbym tych panów do Brześcia, ale kazałbym powywieszać”.

W skardze kasacyjnej obrońcy powołali się na fakt obraży artykułu 44 procedury karnej i na orzeczenie Sądu Najwyższego, nakazujące wyłączenie sędziego, gdy strona ma rozsądną i poważną podstawę do utraty wiary w bezstronność sędziego. Zdaniem obrony, osoba sędziego Chodeckiego aż nadto dostarczała podstaw do utraty wiary w bezstronność sędziego.

Sąd Najwyższy uznał uzasadnienie skargi kasacyjnej artykułem 44 procedury karnej za słuszne, uchylił wyrok sądu apelacyjnego i przekazał sprawę

P. Jędrzejewicz tworzy rząd

Warszawa, 10. 5. (Tel. wł.) Dziś rano poseł i min. oświaty Janusz Jędrzejewicz otrzymał misję tworzenia rządu.

Od rana w min. oświaty przy ulicy Bagateli prowadził on rozmowy z dotychczasowymi członkami gabinetu.

Prawdopodobnie dziś popołudniu gabinet zostanie utworzony. Według

pogłosek przesunięcia będą minimalne. Spodziewają się zmian na stanowisku ministra rolnictwa oraz prawdopodobnie opieki społecznej. (w)

Od redakcji: Jak wiadomo, min. Jędrzejewicz jest jednym z najbardziej w walce z obozem narodowym zaangażowanych polityków czołowych B B.

Echa zgonu kardynała Ceretti

Citta del Vaticano, 10. 5. (KAP.) Zmarł tu (jak już donosiliśmy pokrótce — red.) śp. kardynał Bonaventura Ceretti, prefekt sygnatury apostołskiej i arcybiskup bazyliki N. Marii Panny Wnieśliwej, b. nuncjusz w Paryżu. Podczas aktu obejmowania przed tygodniem diecezji podmiejskiej Velletri nabawił się grypy, która od razu przybrała przebieg bardzo ostry. W ubiegłą niedzielę przyjął komunię św. a w poniedziałek zrana Ostatnie Namaszczenia, po których

wkrótce stracił przytomność.

Śp. kard. Ceretti urodził się w Orvieto 17 czerwca 1872 roku. Purpurę kardynalską otrzymał na konsystorzu w dniu 14 grudnia 1925 r. Przed otrzymaniem kapelusza kardynalskiego był pierwszym, po odnowieniu stosunków Stolicy św. z Francją, nuncjuszem w Paryżu. Był protektorem konferencji św. Wincentego a Paulo, na których kongresie w Rzymie przemawiał jeszcze w ub. sobotę.

do ponownego rozpatrzenia w innym komplecie.

Decyzja Sądu Najwyższego jest jasnym promieniem w dzisiejszej rzeczywistości. Sąd Najwyższy stanął na gruncie prawa i sprawiedliwości, przychylając się widocznie do opinii obrońcy, że nie tak nie niszczy zbiorowego poczucia prawa, jak to, co odbiera wiarę w bezstronność sędziego.

Gdyśmy tę prawdę głosili z trybuny parlamentarnej, z ław „sanacyjnych” przerywano nam albo okrzykami oburzenia na nasze „insynuacje”, albo uwagami szyderczymi. Pośrednią odpowiedzią na to oburzenie i na to szydzenie jest decyzja Sądu Najwyższego, uchylająca wyrok sądu apelacyjnego w sprawie więźniów brzeskich, uzasadniona właśnie sprawą sędziego Chodeckiego, przedtem zaangażowanego w sprawę tych więźniów w sądzie toruńskim, z okazji procesu red. Małychy, a następnie funkcjonującego w składzie warszawskiego sądu apelacyjnego bezpośrednio w sprawie więźniów brzeskich.

Sąd Najwyższy oddał wielką usługę sądownictwu polskiemu jako całości, — społeczeństwu polskiemu i jego poczuciu prawa, — państwu polskiemu i jego przeznaczeniom dziejowym jako organizacji państwowej, znajdującej się w środkowo-wschodniej już przestrzeni Europy, ale stojącej na straży cywilizacji zachodniej i prawa rzymskiego.

Po tych uwagach ogólnych podajemy jeszcze szczegółowsze sprawozdanie z przebiegu wczorajszych rozpraw Sądu Najwyższego:

Przygotowania do rozprawy trwały od samego rana. Na sali uwijają się woźni, rozsuwają olbrzymie pulpity dla obrońców, stoły dla prasy, okryte zielonym sukniem i krzesła dla publiczności. Przy drzwiach lokuje się przy stole okrytym czerwonym sukniem przodownik policji. Publiczność wpuśczone na salę dopiero na parę minut przed godziną 10. W kilka minut potem zjawiają się obrońcy w komplecie. Niema między nimi tylko zmarłych

niedawno adw. Śmiarowskiego i Sterlinga. Zpośród oskarżonych przybyli tylko pos. Kiernik i Ciołkosz. Zajmują oni miejsca w pierwszym rzędzie krzesel, z których woźni usuwają publiczność.

O godz. 10 minut 10 do stołu sędziowskiego podchodzi prokurator dr. Piernikarski i zasiada na miejscu oskarżyciela publicznego. Tuż za nim zjawia się protokolant naczelny sekretarz Sądu Najwyższego, dr. Przyłuski i zajmuje miejsce obok dr. Piernikarskiego po drugiej stronie stołu sędziowskiego. Miejsca dla sędziów zajmują: przewodniczący sędzia Wisznicki, referent sędzia Bonisławski oraz sędziowie Segajlio i Bzowski jako zastępcy.

Kiedy na sali zaległa cisza, przewodniczący oznajmia doniosłym głosem: „Sąd Najwyższy przystępuje do rozpoznania kasacji w sprawie oskarżonych Liebermana i towarzyszy”. Poczem zwraca się do sędziego-referenta z prośbą o zreferowanie pierwszego punktu skargi kasacyjnej, dodając, że na zasadzie paragrafu 23 regulaminu Sądu Najwyższego sąd bierze pod rozpoznanie tylko jeden punkt kasacji, a mianowicie zarzut obraży artykułu 44 procedury karnej.

Referat sędziego Bonisławskiego trwał około 20 minut.

Po referacie sprawy zabrał głos imieniem ławy obrońców adw. Berenson:

Muszę nieco szerzej omówić pogwałcenie art. 44, którego myślą przewodnią jest wyłączenie sędziego. Muszę stwierdzić, że nie tak nie obraża zbiorowego poczucia prawa, jak zarzut, godzący w podstawę porządku prawnego — bezstronność sędziego, a nie tak nie krzepi jako głębokie przekonanie, że bezstronność sędziego została zachowana. I dlatego sąd, który ma do czynienia z wnioskiem o wyłączenie sędziego, musi zbadać zarzuty, stawiane sędziemu i przekonać się, czy obrona miała poważne i rozsądne podstawy do utraty wiary w bezstronność sędziego. Tego wszak domagają się orzeczenia Sądu Najwyższego.

Obowiązkiem sądu apelacyjnego było zbadać, czy odnośny sędzia nie dotknął się istoty winy oskarżonych i czy nie poruszył zagadnienia ich winy. Dopiero po stwierdzeniu tego, sąd mógł wydać decyzję. Tymczasem sąd apelacyjny uchylił się od merytorycznego zbadania sprawy, idąc po linii

najmniejszego oporu. Sąd apelacyjny dał wiarę oświadczeniu sędziego Chodeckiego i zamiast podać dlaczego wierzy temu oświadczeniu, ogłosił postanowienie, brzmiące jak nakaz, niczem nie umotywowany, i opierał się na z gruntu fałszywej przesłance, gdyż żadne oświadczenie nie może stanowić dowodu. Oświadczeniu można wierzyć lub nie, i dlatego należało podać powody tej wiary sądu apelacyjnego.

Poza tem nie wolno zapominać, że sędzia Chodecki nie odpowiedział jasno na postawione mu pytanie. Odpowiedział, że nie pamięta co powiedział w czasie rozprawy toruńskiej. Nie wolno zapominać, że obrona złożyła sądowi odpis wyroku w sprawie red. Małychy, w którym figurowały słowa wypowiedziane przez sędziego Chodeckiego. Sąd apelacyjny wołał na słowo uwierzyć oświadczeniu sędziego, które nie stanowi żadnego dowodu, niż zbadać dokument złożony przez obronę. Dokument ten odrzucono na tej podstawie, że sprawa red. Małychy nie ma nic wspólnego ze sprawą brzeską. Zapomniano, że sprawa red. Małychy ma bardzo wiele wspólnego z sędzią Chodeckim i jego stosunkiem do sprawy brzeskiej. W tym stanie rzeczy stanowisko sądu apelacyjnego jest najwyższą obrażą artykułu 44 procedury karnej.

Następnie zabrał głos adw. Landau i poddał szczegółowej analizie artykuły 41 i 44 procedury karnej, traktujące o wyłączeniu sędziów. Do wywodów adwokatów Berensona i Landaua przyłączyli się pozostali obrońcy.

Następnie zabrał głos prokurator dr. Piernikarski. Stwierdził on, że przyczyni wyłączenia sędziego podane są szczegółowo i wyczerpująco, gdyż kodeks zawiera skrupulatną listę powodów wyłączenia. Z tych względów prokurator zajął stanowisko, że nie może być stosowana wykładnia ekstensywna. Prokurator dowodzi, że między sędzią Chodeckim a oskarżonymi nie było stosunku osobistego. Niezwykle wrażenie wywarł na zebranych końcowy zwrot przemówienia prok. Piernikarskiego. „Postanowienie sądu apelacyjnego może jest błędnie umotywowane, ale sprawy nie przesądza, gdyż motywy są bez wpływu na sprawę”.

Po zakończeniu przemówienia prok. Piernikarskiego, sąd udał się na naradę, która trwała od 11 i pół rano do 1 min. 45 po południu.

Parę minut po wpół do drugiej wszedł na salę prok. Piernikarski i ulokował się na swym fotelu. Znak to, że sąd zakończył naradę. Publiczność zaczęła się tłoczyć do sali. Ławy obrończe zajęli adwokaci. Stół prasowy w obłężeniu. Rozległ się dzwonek: sąd wchodzi i ogłasza wyrok.

W miarę odczytywania sakramentalnej formuły wyroku „W imieniu Rzeczypospolitej Polskiej...” wszyscy zaczynają się skupiać wokół ław obrony. Powstaje również pos. Ciołkosz i nerwowo przestępuje z nogi na nogę. Kiedy padają słowa: „Sąd Najwyższy postanowił uchylić wyrok sądu apelacyjnego i przekazać sprawę do ponownego rozpatrzenia w innym komplecie, a to ze względu na obrazę artykułu 44 procedury karnej”, publiczność zaczyna żywo rozprawiać. Rozlegają się oklaski. Powinszowaniom i okrzykom radości nie ma końca. Sąd szybko opuszcza salę. Powoli rozchodzi się również publiczność. Sala pustoszeje.

Na drugiej stronie zamieszczamy drugi artykuł

Romana Dmowskiego

p. t.

„Fatalne zwycięstwo”

z cyklu jego artykułów „Żydzi w dwudziestym wieku”.

Żydzi w dwudziestym wieku

II. Fatalne zwycięstwo

Wśród licznych zmian, jakie przyniosł Europei wiek dwudziesty, jest jedna, na którą nie zwraca się dostatecznej uwagi, a która ma o wiele donioślejsze, niż to się zdaje, znaczenie. Jest to likwidacja w życiu narodów resztek ustroju stanowego, wpływu żywołów, których potęgą na tym ustroju się opierała, wszystkiego tego, co we Francji się nazywa „ancien régime”.

Rewolucje wywracają ustroje i urządziła polityczne, nie są wszakże zdolne zniszczyć sił tkwiących w psychice ludzkiej, w instynktach, pojęciach, z drugiej zaś strony, w uzależnieniach materialnych, sił, które mimo przewrotów dziejowych dalej działają i które wpływ nowych urzędzeń w większej lub mniejszej mierze paraliżują. To też zwycięska demokracja miała w ciągu całego wieku dziewiętnastego do czynienia ze spuścizną po wieku osiemnastym, z ideą monarchiczną, z urokiem i siłą dawnej hierarchii feudalnej, z polityczną potęgą Kościoła.

Działanie ustroju demokratycznego siłą t. zw. reakcji umniejszało, odrywając od niej coraz to liczniejsze żywioły; większy bez porównania skutek miał triumfujący kapitalizm, który, czyniąc pracę przedmiotem wolnego handlu i przerabiając feudałów na kapitalistów, odbierał tej reakcji siły i ducha. Pomagała mu w tym dziele wolność jednostki w dziedzinie obyczajowej, rozkwit sposobów używania życia, który szybko zlewał arystokrację z bogatymi „burżujami” w jedną sferę.

Już w czasie wielkiej wojny było widoczne, że reakcja swój żywot skończyła, że sfery, które ją dawniej reprezentowały, jeżeli odgrywają w wojnie jakąkolwiek rolę, to tylko pomocniczą w służbie „burżujów”; w drugiej zaś połowie wojny (1917—18), w wojnie masonerii przeciw resztkom reakcji, i ta nawet rola się skończyła.

W okresie powojennym ostateczny cios żywiołom, zwanym reakcyjnymi, stojącym na posiadaniu ziemi, zadał przewrót w światowej produkcji rolnej, a zwłaszcza morderstwo, spełnione na rolniku przez demokratyczną organizację państwa, zmuszonego do żywienia przeważającej ilości żywołów nieprodukcujących i zwalającego na rolnictwo ciężary, których unieść ono nie może.

Rola reakcji, to znaczy tego, co nazywano reakcją w ubiegłym stuleciu, jest skończona raz na zawsze, nie tylko w życiu, ale i w świadomości szerokich mas społeczeństwa. Dziś nikt nie mówi o jej niebezpieczeństwie, nie grozi potęgami feudalnymi, nie złożyczy arystokracji czy szlachcie: każdy czuje, że byłaby to jakaś demokratyczna donkiszoterja.

Jedyny kraj w Europie, który zachował był jeszcze sporo spuścizny osiemnastego wieku, dziś w przyspieszonym tempie ją wymiata, ażeby co prędzej dogonić inne narody. W rewolucji hiszpańskiej, która, jak się okazuje, była głębsza, niż zrazu myślało, konają resztki reakcji europejskiej.

Żydzi, zdaje się, jeszcze nie zdążyli zastanowić się nad tem, co dla nich znaczy ten upadek reakcji. Dotychczas widzą w nim wielkie swoje zwycięstwo.

Bywały w dziejach zwycięstwa fatalne. Otóż to ich niewątpliwe zwycięstwo okazało się bodaj najfatalniejszym ze wszystkich.

Musiałoby upłynąć blisko półtora stulecia na to, żeby można było zacząć mówić obiektywnie o rewolucji francuskiej, będącej początkiem zwycięstwa demokracji w Europie. Nie tu miejsce szerzej o niej mówić, mówić wszakże trzeba, bo bez tego nie można zrozumieć dzisiejszego stanu rzeczy w Europie.

Rewolucja była nieunikniona i musiała się zacząć we Francji. Tam duchowe siły narodu po za hierarchią feudalną były zawsze największe, tam t. zw. stan trzeci wyrósł na największą potęgę materialną, tam wreszcie „ancien régime” najrychlej zwyrodniał. Te siły od dłuższego czasu coraz wyraźniej dawały znać o sobie, przewrót stawał się coraz konieczniejszym i zapowiadał odrodzenie potęgi narodu, niedawno zwyciężonego przez Anglię.

Rewolucja francuska, w tem znaczeniu i w tym charakterze musiała być początkiem stopniowego przewrotu w całej Europie, doprowadzającego wszędzie do politycznej i duchowej

organizacji narodu na szerokich podstawach, do zrobienia państwa narzędziem narodu, jako całości. W niej musiała się narodzić idea państwa narodowego, a w tem państwie rozwinąć ta potężna świadomość narodowa, która dziś rządzi polityką wszystkich krajów.

W rewolucji atoli francuskiej działały i inne siły. Pierwszorzędną rolę w jej przygotowaniu odegrała zaszczerpiona w Anglii masoneria, której robotę dopiero w ostatnich latach zaczyna się wyświeślać. Ta robotka, która siecią swoją pokryła całą Francję, jednocześnie wywarła potężny wpływ na myśl francuską, bo „Encyklopedia” nie była od niej niezależna. Masoneria wprowadziła do rewolucji pierwiastki obce głównemu jej źródłu, prowadzące do sparaliżowania sił, któremi przewrót winien był zbagacić Francję. Dzięki niej przedewszystkiem rewolucja nabrała oblicza dzikiego, potwornego. Francja została rozbita i pozbawiona równowagi wewnętrznej na czas długi, a „deklaracja praw człowieka” wypaczyła nie tylko we Francji, ale w całej Europie pojęcie praw i obowiązków obywatela.

W historii Żydów rewolucja francuska jest wielkim faktem. Mało dotychczas wiemy o tem, co robili dla jej przygotowania, zato wiele wiemy o tem, co na niej zarobili. Dzięki niej zostali obywatelami państw europejskich.

Ta wszakże zdobycz jeszcze nie tłumaczy kariery, jaką zrobili po rewolucji, w dziewiętnastym stuleciu. Nie tłumaczy jej także całkiem zdobyte materialne, jakie poczynili w nowoczesnym ustroju kapitalistycznym, który dawał im olbrzymią przewagę nad ludźmi należącymi do społeczeństw europejskich.

Ażeby tę karierę w całej pełni zrozumieć, trzeba wziąć pod uwagę potężne czynniki psychiczne, które umieli wygrać na swą korzyść.

W rewolucjach, obalających władzę, która długo panowała i w ciągu licznych pokoleń wbiła głęboko w dusze respekt dla siebie, dominującym uczuciem jest strach przed powrotem tej władzy, przed reakcją, która pomści bunt i gwałty. Ze strachu ludzie przyjmują pomoc, z jakiegokolwiek strony ona przychodzi, i gotowi są za nią najdrożej zapłacić, ze strachu również popełniają największe okrucieństwa.

Ten strach przed tradycyjną władzą tłumaczy, dlaczego patrijotyczni Francuzi, dążący do jej obalenia, oddali się w opiekę siłom ciemnym, obcym z ducha, narzucającym genialnemu narodowi najniedorzeczniejsze idee, depcącym w błocie to, na czym się opierała jego moralna siła. Ten strach objaśnia zwierzęcy w swem okrucieństwie przebieg rewolucji, która pozostanie na zawsze czarną plamą na dziejach Francji, pomimo wszystko, co się robi dla jej wybielenia.

Ktoś ten strach umyślnie podsycił, ktoś niebezpieczeństwo reakcji planowo wyolbrzymił. Dziś jest nadzieja, że te rzeczy będą raz nareszcie przez historyków wyświecone. O wiele łatwiejsze do zrozumienia jest to, co się potem działo.

W ciągu całego wieku dziewiętnastego posuwa się naprzód w Europie ruch rewolucyjny, a jednocześnie odbywa się na wielką skalę fabrykacja strachu przed reakcją. Tu już jest rzecz oczywista, że ta fabrykacja zajmują się przedewszystkiem Żydzi. — Wszystkie organy przez które mogą przemawiać, napełniają Europę alarmami o potęgach czarnej reakcji, o absolutyzmie monarszym, grożącym zniszczeniem praw obywatelskich, o feudałach, czyhających na przywrócenie ich przywilejów stanowych, nawet na powrót pańszczyzny, o „obskurantyzmie katolickim”, przygotowującym się do zdławienia wszelkiej swobody myśli...

Straszone reakcją narody umacniają się w wierze, iż bezpieczeństwo zdobytych podstaw życia leży jedynie w sojuszu z Żydami, w zaciągnięciu ich do swych szeregów.

W pierwszej połowie dziewiętnastego stulecia znamienne dla tej epoki ruchy narodowe całkowicie zostały wzięte pod patronat łóż, które zaczynają już przyjmować wyraźnych, niechrzczonych Żydów.

Wprawdzie od połowy stulecia masoneria, po zdobyciu władzy nad Europą, zmienia w znacznej mierze swe oblicze, zaczyna coraz silniej patronować prądom przeciwnarodowym,

imperjalizmowi kapitału, niosącemu słabszym narodom ucisk, wreszcie organizacji walki klasowej, stawiającej sobie za cel całkowite rozbitcie narodów; niemniej przeto fabrykacja strachu przed zdeorganizowaną już reakcją nie ustaje. Rozumiejąc korzyści, jakie stąd ciągną, Żydzi nie przestają najslabszych przejawów konserwatyzmu w jakiegokolwiek dziedzinie rozdymać do rozmiarów potężnego niebezpieczeństwa.

Ta robota trwa przez całe dziewiętnaste stulecie i początek dwudziestego. Kładzie jej wreszcie, jak wielu innym rzeczom, koniec wielka wojna naszych czasów. Reakcja dziewiętnastego wieku umarła i została pogrzebana. Zdarzają się jeszcze ludzie, nazywający się konserwatystami, ale nikt ich nie posiada do dążenia reakcyjne, zwłaszcza Żydzi, którzy używają ich do ozdoby rad nadzorczych w

swoich bankach. Wprawdzie frazesy fabrykantów strachu przed reakcją jeszcze się kołaczą w prasie wschodnio-europejskiej, jak np. w pismach żydowskich u nas, ale na nikim już nie robią wrażenia. Nawet najmniej oświecony chłop w Polsce nie uwierzy już dziś, że mu grozi powrót pańszczyzny.

Tak też Żydzi, dopiąwszy zniszczenia resztek reakcji i odniósłszy wielkie zwycięstwo w zakończeniu wojny światowej, zniszczyli tem samym resztki strachu przed reakcją. Wytrącili sobie z rąk potężną broń — czynnik psychiczny, który ludy europejskie z nimi zbliżał i pod ich wpływ oddawał.

Niedługo też czekali na fatalne tego zwycięstwa, dziś już całkiem widoczne skutki. A przeciw to dopiero początek.

ROMAN DMOWSKI.

Narodowe święto Rumunii

Nowoczesna historia Rumunii datuje się od chwili, kiedy nazwę „Rumunja” nadano po raz pierwszy połączonym księstwom Wołoszy i Mołdawji (1861 r.).

Pierwszym hospodarem Rumunii był płk. Aleksander Cuza, który panował jako książę Aleksander Jan I. Rewolucja, która wybuchła w lutym 1866 r., zmusza go do abdykacji, i przedstawiciele księstw wybierają prawie jednogłośnie ks. Karola Hohenzollerna-Sigmaringen. Nowy książę Rumunii przybywa do Bukaresztu w maju 1866 i składa przysięgę na konstytucję. W październiku ks. Karol udaje się do Konstantynopola, gdzie sułtan — jako suweren Rumunii — nadaje mu formalną władzę.

W czasie wojny rosyjsko-tureckiej zarówno Rosja jak i Turcja zabiegają o współudział Rumunii, która ostatecznie, na skutek przyrzeczeń Rosji w kierunku uzyskania niezależności od Turcji, występuje po stronie Rosji i wypowiada wojnę Turcji (maj 1877 r.). Jednocześnie zgromadzenie narodowe w Bukareszcie proklamuje niezależność Rumunii, którą stopniowo uznają wszystkie mocarstwa. W preliminariach pokojowych, podpisanych w styczniu 1878 r. w Adrianopolu, Turcja również zagwarantowała Rumunii niezależność. Wzajemnie jednak za pomoc, okazaną przez Rosję, Rumunja zmuszona była oddać swemu wielkiemu sąsiadowi Besarabję, wzajemnie za co dostała północną Dobrudżę. Dn. 10 maja 1881 r. nastąpiło prokla-

mowanie królestwa Rumunii, które natchmiast uznały wszystkie mocarstwa. Dzień ten jest dniem święta narodowego Rumunii.

Podczas pierwszej wojny bałkańskiej Rumunja zachowała neutralność, jednak w czasie drugiej wojny bałkańskiej, wojska rumuńskie w sile 500.000 ludzi zajmują południową Dobrudżę, ruszając na Sofję.

Do wojny europejskiej Rumunja przystępuje dopiero w r. 1916. O przynależności z nią zabiegały usilnie zarówno mocarstwa centralne, jak i koalicja. Zdecydowawszy się na wystąpienie po stronie koalicji, Rumunja wypowiedziała wojnę mocarstwom centralnym (27 sierpnia 1916 r.). Już w grudniu następnego roku Rumunja zmuszona była zawrzeć zawieszenie broni pod naporem armij mocarstw centralnych.

Jeszcze przed końcem wojny światowej, w kwietniu 1918 r., Rumunja odzyskuje Besarabję, a pokój wersalski oddaje Rumunii jeszcze inne terytoria, odebrane pokonanym mocarstwom. W ten sposób powstaje Wielka Rumunja. Ferdynand I, brat Karola I, zmarłego w październiku 1914, koronuje się uroczysto w 1922 r.

W r. 1925 syn króla Ferdynanda I, ks. Karol, opuszcza Rumunję i tron rumuński zostaje przekazany jego synowi, Michałowi. Po śmierci Ferdynanda władzę sprawuje rada regencyjna. W r. 1930 ks. Karol wraca do kraju i koronuje się na króla.

Na czas wakacyj i wyjazdów letnich

rzeczą niezbędną dla każdego jest przejrzysty rozkład jazdy kolejowej. Wszyscy abonenci „Kurjera Poznańskiego” otrzymają bezpłatnie przy głównym numerze, który wyjdzie w

następny piątek po południu z datą na sobotę, jak corocznie, nowy nasz książkowy rozkład pociągów kolejowych, na co prosimy zwrócić uwagę również swoim znajomym.

Jutro ostateczny bilans akcji konkursów okien wystawowych

Na innem miejscu podajemy dzisiaj wyniki piątej i ostatniej serii konkursów okien wystawowych, zorganizowanych przez redakcję „Kurjera Poznańskiego” i „Orędownika Wielkopolskiego” oraz reprodukcję fotografij okien, nagrodzonych dyplomami; wreszcie spis osób, które otrzymają premje za głosowanie od naszego wydawnictwa.

W jutrzejszem wydaniu głównem zamieścimy wykaz imienny tych firm, które odznaczone zostaną listami pochwalnymi za szczególnie piękne i celowe wystawy. Firm tych będzie ponad sto, a wybrane zostały na podstawie orzeczenia komitetów z udziałem przedstawicieli zorganizowanego ku-

piectwa, kół artystycznych i redakcji naszych pism, przyczem skład tych komitetów zmieniał się za każdym razem, jeśli chodzi o reprezentantów kupiectwa.

Wreszcie w tym samym jutrzejszym numerze zestawimy ogólne wyniki naszej akcji, która przez zgora miesiąc była ośrodkiem wielkiego zainteresowania szerokich kręgów naszych czytelników oraz kupiectwa.

Schacht u Roosevelta

Nowy Jork, 9. 5. (Tel. wł.) Prez. Roosevelt odbył wczoraj z Schachtem i ambasadorem Niemiec Luthrem rozmowę na temat zbliżających się konferencji gospodarczo-finansowych.

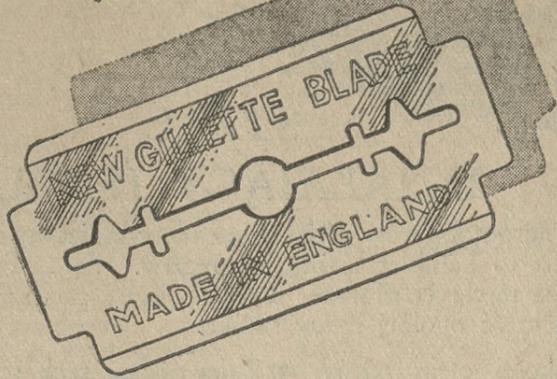
Staraniem Powszechnych Wykładów Uniwersytetu Poznańskiego i Instytutu Bałtyckiego w Toruniu

Prof. Uniw. Jagiellońskiego DR. JAN NOWAK
wygłosi dnia 10 maja o godz. 20 w sali XVII Coll. Minus odczyt p. t.

„Geologiczna przeszłość Bałtyku”

Wstęp na odczyt 50 gr dla dorosłych, 20 gr dla młodzieży i wojskowych niższych stopni.

NOŻYKI GILLETTE SA, OSTRZEJSZE

Wykrój nowego nożyka Gillette pozwala inżynierom fabryki hartować ostrza jego lepiej, niż to było możliwym dawniej przy wyrobie jakichkolwiek nożyków do golenia. Wynikiem nowego sposobu hartowania jest ostrzejszy nożyk i gładsze golenie.

Nowe te nożyki odróżnić można po napisie: „Made in England”, znajdującym się na każdej paczce. Kup ich paczkę dziś jeszcze.

Nożyki o podłużnym wykroju państwa do wszystkich aparatów Gillette dawnego i nowego typu.

ng 9 637

Teroryzowanie obywateli polskich w Rzeszy

Essen, 10. 5. (PAT). Teror wobec obywateli polskich na terenie Westfalji i Nadrenji nie ustaje. U zamieszkałego w Bochum obywatela polskiego kupca Józefa Schnitzera zjawili się 2 urzędników policji gospodarczej i odprowadziło go do miejscowej siedziby hitlerowców. Schnitzera poddano szczegółowemu badaniu, poczem wyprawiono go do osobnego pokoju, w którym było około 10 ludzi. W okrutny sposób zaczęto go tam maltretować, rzucono go na stół, przykryto mu głowę, poczem bito pałkami gumowymi tak długo, aż stracił przytomność. Po ocuceniu bito go ponownie. Powtarzało się to 3-krotnie, poczem przemocą napojono Schnitzera olejem rycynowym. Następnie przewieziono go do przydzium policji i umieszczono w ce-

li dla chorych. Na usilną prośbę skatowanego umieszczono go w szpitalu, gdzie leczy się z ran.

O drugim wypadku donoszą z Dortmundu. W dniu 25 kwietnia znikł bez śladu obywatel polski Haber, stały mieszkaniec Dortmundu. Poszukiwania nie dały żadnego wyniku. Za jedyny ślad należy uważać notatkę, która pojawiła się w dzienniku nacjonalistycznym „Rote Erde” w Bochum z dnia 28 kwietnia, że Habera odprowadzono na odwach w Bochum. Zaznaczyć należy, że w wielu miejscowościach Zagł. Ruhry dokonano w ostatnich dniach licznych aresztowań obywateli polskich. Konsulat polski w Essen we wszystkich wypadkach interwenjował u władz.

Hitlerowski najazd na Austrię

Wiedeń, 10. 5. (PAT). Biuro prasowe partii narodowo-socjalistycznej komunikuje, że w sobotę przybędą do Wiednia samolotem bawarski minister sprawiedliwości Frank, prezes sejmu pruskiego Kerrl, prezes rady stanu Ley, min. pruski Kube, sekretarz stanu Freisler i dwaj inni działacze narodowo-socjalistyczni. Goście niemieccy będą na lotnisku w Astern przyjęci uroczystie przez kierownictwo naczelne stronnictwa narodowo-socjalistycznego. Zamierzają wygłosić szereg odczytów.

„Reichspost” w odpowiedzi na powyższy komunikat stwierdza, że wizyta ministrów niemieckich niema charakteru oficjalnego, gdyż musiałaby w takim razie być wprost zgłoszoną u rządu w drodze dyplomatycznej. Wizyta ma charakter wybitnie partyjny. Musi też wobec wrogiego stosunku austriackich narodowych socjalistów do rządu, być uważana i traktowana, jako akt nieprzyjazny. Cel jej jest

przejrzysty. Ma służyć za pretekst do obejścia zakazu urządzania pochodów, ma zatrzeć silne wrażenie zjazdu salzburskiego i zaszachować niedzielną uroczystość heimwehry.

Co się tyczy ministra bawarskiego Franka, zachodzi wątpliwość, czy będzie mu wogóle dozwolony pobyt na terytorjum austriackim. Frank obraził poważnie w mowie radjowej rząd i wzywał w niej do przekroczenia granic Austrii. Dr. Frank nie może być traktowany inaczej, niż byłby traktowany polityk austriacki w Niemczech, któryby wzywał do obalenia rządów hitlerowskich.

„Inni ministrowie narodowo-socjalistyczni — pisze „Reichspost” nie powinni liczyć na żadne udogodnienia urzędowe i będą musieli stosować się ściśle do ustaw oraz przepisów austriackich. Niech nikt się nie łudzi, by rząd miał się okazać w najbliższą sobotę i niedzielę mniej energicznym, niż w dniu 1 maja.”

Jeszcze

waszyngtońskie wynurzenia MacDonalda

Londyn, 10. 5. (PAT). Tematem obrad izby gmin była światowa konferencja gospodarcza i niedawna wizyta MacDonalda w Waszyngtonie.

Rozpoczynając rozprawę MacDonald uprzedził izbę, iż może tylko niewiele dodać do tego, co powiedział w ubiegłym czwartek. Pomiędzy Anglią a Stanami Zjednoczonymi istnieje obecnie jak najzupełniejsza zgodność poglądów co do tego, że światowa konferencja gospodarcza nie będzie mogła zakończyć się zupełnym powodzeniem, o ile sprawa długów nie zostanie rozstrzygnięta przed jej zamknięciem.

MacDonald z naciskiem oznajmił, iż nigdy nie była rozpatrywana możliwość wniesienia na porządek obrad światowej konferencji gospodarczej

sprawy długów. Rokowania w tym względzie powinny być prowadzone jednocześnie i równoległe, ale przez inną grupę przedstawicieli zainteresowanych mocarstw. Celem tych rokowań musi być ostateczne załatwienie zagadnienia. Data 15 czerwca będzie przeszkodą bardzo trudną do przewyżnienia, ale należy jak najdokładniej zbadać wszystkie możliwości załatwienia sprawy i unikać wszystkiego, co mogłoby zwiększyć trudności.

Przechodząc do rozjemstwa celnego premier oznajmił, iż w tej sprawie nastąpiła dalsza wymiana poglądów i widoki zrealizowania układu bardzo się polepszyły.

MacDonald oznajmił, iż rząd St. Zjednoczonych jest skłonny do wzię-

cia udziału w pacyfikacji Europy w jeszcze większym stopniu, przyłączając się do paktów konsultacyjnych, których następstwem byłoby zwiększenie bezpieczeństwa Europy i narodów zagrożonych wojną. Stany Zjedn. uzależniają jednak swe stanowisko w tej kwestji od pozytywnych wyników konferencji rozbrojeniowej. Sprawa ta została zapoczątkowana przez Stimsona, a obecny rząd jest zdecydowany pójść jeszcze dalej, składając swe oświadczenia w ściśle określonej formie i nadając im charakter urzędowy. Deklaracja ma być uczyniona w Waszyngtonie w odpowiedniej chwili, kiedy sprawa zostanie poddana ponownemu zbadaniu i kiedy wszystkie szczegóły zostaną opracowane.

Rządy Anglii i St. Zjedn. rozumiejąc się już obecnie doskonale, są zdecydowane uczynić wszystko, co będzie w ich możności, by zapewnić pozytywne wyniki konferencji i by kontynuować następnie swe wysiłki, zmierzające do rozproszenia ciężkiej atmosfery strachu ciężającej nad pokojowo usposobionymi narodami Europy.

Wajsówna i Walasiewiczówna

Bydgoszcz, 10. 5. (Tel. wł.). W nadchodzącą niedzielę Bydgoszcz czeka, nielada sensacja sportowa. Mianowicie w dniu tym odbędą się zawody lekkoatletyczne Akademickiego Związku Sportowego z Poznania z sokolicami bydgoskimi, a ponadto zjeżdżają mistrzyni Polski i rekordzistki świata Jadwiga Wajsówna oraz Stanisława Walasiewiczówna. Zawody odbędą się na stadionie miejskim.

Tajemniczy „turysta”

Strasburg, 10. 5. (PAT). W dniu wczorajszym do francuskiego brzegu Renu zbliżył się holowiec niemiecki „Hinzug” i wysadził niedaleko Strasburga w okolicy lesistej Neuhoff jakiegoś człowieka, który rozpoczął wędrówkę w pobliżu betonowych fortyfikacji.

Przybrzeżna żandarmerja francuska, obserwująca przez dłuższy czas wszystkie te manewry, aresztowała tajemniczego osobnika, który wylegitymował się nazwiskiem Daul i podał się za współpracownika jakiegoś przedsiębiorstwa nawigacyjnego. Tajemniczy turysta został zatrzymany.

Przepowiednia pogody na czwartek:
Pogoda w ciągu dnia nadal zmienna, pochmurno i chłodniej, słabe wiatry południowo-zachodnie, miejscami drobne opady.

Urzędowa ceduła Giełdy Zbożowej i Towarowej w Poznaniu

Poznań, 10. 5. 1933 r.
Warunki: Handel burtowy parytet Poznań, ładunki wagonowo, dostawa bieżąca za 100 kg:

Standardy: 1. żyto poznańskie 700 g/l
2. żyto pomorskie 695 g/l. 3. pszenica poznańska i pomorska 721 g/l. 4. owies poznański i pomorski 445 g/l.

Ceny transakcyjne
Żyto 940 tonn par. Poznań 18,00

Ceny orientacyjne
Żyto 17,75—18,00

Usposobienie spokojne. 35,50—36,50

Pszenica 14,25—15,00

Usposobienie spokojne. 13,75—14,25

Jęczmień 681—691 g/l. 11,25—11,75

Usposobienie spokojne. 27,50—28,50

Mąka żytnia 65% wł work. 55,00—57,00

Usposobienie spokojne. 9,50—10,25

Otręby żytnie 9,00—10,00

Otręby pszenne 10,25—11,25

Otręby pszenne (grube) 46,00—52,00

Gorzycza 11,50—12,50

Wyka latowa 11,00—12,00

Peluszka 21,00—26,00

Groch Victoria 6,00—7,00

Łubin niebieski 8,00—9,00

Łubin żółty 10,00—11,00

Seradela 1,70—1,90

Ziemiaki jadalne 11

Ziemiaki fabry za kilo % 1,75—2,00

Stoma pszenka luzem 2,00—2,25

„ pszenka prasowana 1,75—2,00

„ żytnia luzem 2,00—2,25

„ żytnia prasowana 1,75—2,00

„ owsiar luzem 2,00—2,25

„ owsiana prasowana 1,75—2,00

„ jęczmienna luzem 2,00—2,25

„ jęczmienna prasow. 4,75—5,25

Siano zwykłe luzem 5,25—5,75

Siano zwykłe prasowane 5,25—5,75

Siano nadnoteckie luzem 6,25—6,75

Siano nadnoteckie pras.

Ogólne usposobienie spokojne.

żyta 700 tonn, pszenicy 210 tonn, jęczmie-

nia 50 tonn, owsa 60 tonn.

Smakosze !!
najzdrowsze
najdoskonalsze gilzy

Normitan

Prz 10 418-70-49 Stanisława Wołoszyńskiego.

Kurs dolara. Dziś rano notowano kurs dolara w obrotach nieoficjalnych w Warszawie 7.48 do 7.53 zł, w Gdańsku 7.60 zł.
Kurs marki niem. i guld. gd. Bank Polski, oddział w Poznaniu płacił dziś za 100 mk. niem. w dewizach 207.00 zł, gotówka 200.00 zł, za 100 guld. gd. w dewizach 173.81 do 174.07 zł, gotówką 173.47 zł.

POZNAŃSKA GIEŁDA PIENIĘŻNA

Poznań, 10. 5. 1933 r.
Tendencja dzisiejszego zebrania giełdowego była w dalszym ciągu utrzymana.

Z pożyczek państwowych poszukiwano przy większym braku materiału 5% poż. konwers. po 42.50, 4% premj. dol. po 47 do 47½, 4% poż. inwest. po 100.— oraz 3% poż. bud. po 37.—

Z papierów lokacyjnych P. Z. K. handlowano 4½% listy dol. stare po 29.50 do 30.— w zaoferowaniu, natomiast 4½% listy żytnie obracano po 5.— w transakcjach.

Z akcji bankowych płacono za Bank Polski 73.—

Cedula Urzędowa Giełdy Poznańskiej Papierów procentowych:

(Kurs w procentach nominalu)
5% pożyczka konwers. 42½% P.
4½% dol. listy P. Z. K. 29½—30% O.

(Kurs w złotych)
4% poż. premj. dol. serja III 47.—47.50 P.
4½% listy żytnie P. Z. K. 5.— +
4% premj. poż. inwest. 100.— P.
3% poż. budowl., serja I. 37.— P.

Akcje bankowe:
(Kurs w złotych za 1 akcję)
Bank Polski I em. 73.— P.
Tendencja utrzymana.

GIEŁDA WARSZAWSKA

z dnia 10. 5. 1933 r.

Dewizy:

	trans.	przed.	kup.
Belgja	124,35	124,66	124,04
Holandja	359,00	359,90	358,10
Londyn	30,14	30,30	30,00
N. Jork kabel	7,60	7,64	7,56
Paryż	35,11	35,20	35,02
Praga	26,52	26,58	26,46
Szwajcaria	172,25	172,68	171,82
Włochy	47,10	47,33	46,87
Berlin	209,50		

Tendencja niejednolita.

Papiery wartościowe i obligacje:

3% poż. bud. 37,75
4% poż. inwestycje 100,50—101,00
5% poż. konwers. 44,00—44,50
6% poż. dolarowa 49,25—49,00

w odcinkach po 100 49,75
4% poż. premj. dolarowa 48,25—48,00

w drobnych odcinkach 50,25—49,75
7% poż. stabiliz. 49,25—49,50
10% poż. kolejowa 101,50

Tendencja przeważnie słabsza.

Akcje w złotych:

Bank Polski 71,50
Lilpop 10,00
W. T. F. Cukru 16,00
Tendencja niejednolita.

PŁODY ROLNICZE

Berlin, 10. 5. 1933 r.

Zboża i nasiona oleiste za 1000 kg.
reszta za 100 kg.

Pszenica marchijska 198,00—200,00
Tendencja słabsza.

Żyto march. 154,00—156,00
Tendencja spokojna.

Jęczmień browarowy 175,00—183,00
Tendencja spokojna.

Jęczmień pastewny i przemysłowy 168,00—176,00
Tendencja spokojna.

Owies march. 132,00—135,00
Tendencja stała.

Mąka pszena 23,25—27,50
Tendencja utrzymana.

Mąka żytnia 20,75—22,75
Tendencja utrzymana.

Otręby pszenne 8,60—9,00
Tendencja: większy popyt.

Otręby żytnie 8,80—9,00
Tendencja: większy popyt.

Groch Victoria 20,50—25,00

Groch drobny jadalny 19,00—21,00

Groch pastewny 13,00—15,00

Peluszka 12,25—14,00

Bób 12,00—14,00

Wyka 12,00—14,00

Łubin niebieski 9,20—10,10

Łubin żółty 11,90—12,50

Seradela nowa 16,00—18,00

Kuchy lniane 10,90

Kuchy z orzecha ziemnego 10,90

Kuchy mielone (maczka) 10,50

Srót Soja ekstrahowany 46% loco Hamburg 9,30

Srót Soja ekstrahowany 46% loco Szczecin 10,15

Płatki ziemniaczane 13,10—13,20

Ogólna tendencja spokojna.

Norman Davis o celach obecnych Niemiec

Gorzkie słowa pod adresem wysłannika Hitlera — Próby tłumaczenia się — Do kółka narad genewskich

Londyn, 10. 5. (PAT.) Delegat amerykański Norman Davis odbył półtoragodzinną rozmowę z wysłannikiem Hitlera, Rosenbergiem, który odwiedził go w towarzystwie asystującego w charakterze tłumacza ks. Bismarcka.

Rozmowa ta, jak donoszą z otoczenia Normana Davisa, prowadzona była otwarcie i szczerze. Norman Davis nie ukrywał jak bardzo krytycznie ocenia się w Ameryce taktykę Niemiec w Genewie, która wywarła wrażenie umyślnej obstrukcji celem utrudnienia dość już najeżonej przeszkodami drogi, mającej doprowadzić konferencję rozbrojeniową do pomyślnego wyniku. Przedstawiciel St. Zjedn. użył nawet zwrotu, że taktyka Niemiec sprawia na nim wrażenie jak gdyby rząd Rzeszy chciał odegrać rolę maciela pokoju w Europie. Stany Zjedn., podkreślił Norman Davis, nie zgodzą się na poważne zbrojenia żadnego narodu, a tembardziej Niemiec.

Zdecydowane stanowisko delegata amerykańskiego miało wywrzeć na Rosenbergu bardzo silne wrażenie. W odpowiedzi starał się zapewnić Davisa, że Hitler nie chce torpedować konferencji, a intencje jego są pokojowe, czego dowodem jest stanowisko kanclerza wobec Polski i odroczenie kwestji rewizji postanowień terytorjalnych traktatu pokojowego na dalszą przyszłość.

Ponadto w mowie wygłoszonej przez ministra wojny gen. Blomberga zawarta jest możliwość kompromisu. Polegałby on zdaniem Rosenberga na tem, że Niemcy zasadniczo godzą się na przekształcenie Reichswehry na

system powszechnej służby wojskowej, przewidziany w projekcie konwencji MacDonalda, ale pod warunkiem, że udzielony im będzie wystarczający okres przejściowy, aby dokonać tego przekształcenia bez ujemnych skutków dla interesów obrony Rzeszy. Rosenberg podkreślić miał znaczenie, jakie koła niemieckie przywiązują do istnienia Reichswehry jeszcze na pewien czas w stanie niezmiennym, w charakterze niezbędnego dla Niemiec czynnika stałości i równowagi na wypadek wstrząsów wewnętrznych, których niebezpieczeństwo jeszcze nie minęło.

Wrażenie Normana Davisa z rozmowy z Rosenbergiem było raczej pozytywne. Przypuszcza on, że istnieje możliwość kompromisu w Genewie.

Należy oczekiwać, że w toku konferencji, jaką Davis odbędzie z MacDonaldem będzie on poważnie nalegał na wyjazd premiera brytyjskiego do Genewy. Uchodzi za możliwe, że Rosenberg wysunął wobec Normana Davisa sprawę ewentualnego przybycia tam Hitlera, gdyby przyjazd MacDonalda do Genewy był zapewniony. W każdym razie pewny jest przyjazd min. spr. zagr. Rzeszy v. Neuratha.

Prasa szeroko omawia rozmowę Davisa z Rosenbergiem, zaopatrując wiadomości te tytułami: „Ostre słowa pod adresem wysłannika Hitlera” lub „Maciela pokoju”, lub „Delegat Roosevelta gra w otwarte karty” i „Niemcy krytykowane”, kładąc nacisk na tę część rozmowy Normana Davisa, w której wytknął on ujemne wrażenie, jakie sprawia niemiecka taktyka.

Rosenberg rozczarowany wynikiem swych rozmów i roziałony na angielskich ministrów Simona oraz Hailshama

Londyn, 10. 5. (PAT.) Rozmowa Rosenberga z Simonem trwała krótko, gdyż zaledwie pół godziny i polegała przeważnie na tem, że Simon słuchał wywodów Rosenberga, który starał się wytłumaczyć taktykę rządu Hitlera. Simon przy końcu miał zaznaczyć tylko, że wywody Rosenberga nie przekonały go. W mowie Blomberga (min. Reichswehry) nie zauważył również żadnej płaszczyzny kompromisu.

Po rozmowie z Simonem, Rosenberg odwiedził angielskiego ministra wojny Hailshama. Rozmowa dotyczyła wyłącznie zagadnień, związanych z sytuacją Reichswehry.

Następnie Rosenberg oświadczył swoim przyjaciółom, że z konferencji z

ministrami brytyjskimi jest o wiele mniej zadowolony, niż z widzenia się z delegatem amerykańskim. O ile bowiem Norman Davis — jak stwierdził — był chwilami brutalny, to jednak cechowała go szczerść i chęć do wysłuchania propozycji, podczas gdy Simon i Hailsham okazali taką rezerwę, że graniczyła ona niemal z niechęcią.

Przy objawach przeczulenia, uczuciu strachu, bezsenności, dolegliwościach sercowych, ucisku w piersiach naturalna woda gorzka Franciszka Józefa ożywia krwioobieg w organach podbrzusza i działa przez to uspokajająco na zaburzenia w nich Zalecana przez lekarzy. Tg 1186

Otrzeźwienie w Anglii w sprawie rewizji traktatów

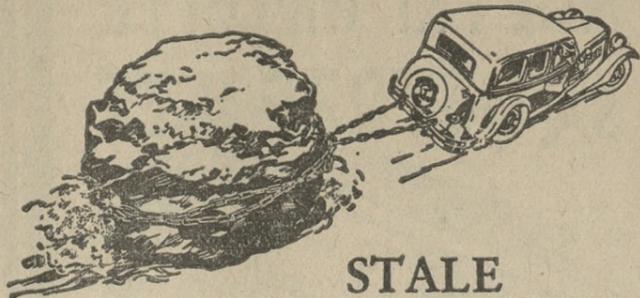
Dostawne brzmienie znamienych uwag „Times'a” londyńskiego z dn. 29. ub. m. o rewizji traktatów, jest następujące:

„Wicekanclerz von Papen w rozmowie z lordem Newtonem, trzy dni temu, wypowiedział śmiała uwagę: — „Obecny przeważający ekonomiczny chaos jest spowodowany politycznymi i ekonomicznymi niedomaganiem postanowień pokoju i do takiego właśnie wniosku świat doszedł.”

„Świat nie doszedł do żadnego takiego wniosku, a im dłużej p. Papen i jego koledy będą utwierdzali swoich rodaków w wierze, że szeroki świat tęskni do wywołania postanowień rzekomo ekonomicznie i politycznie pomyślnego traktatu, tem trudniejszą uczynią możliwość jakiegoś rozpatrzenia jego i zmiany. W rzeczywistości zaś poglądy, jakoby traktat wersalski był niesprawiedliwym i mściwym narzędziem, był udziałem, poza Niemcami, tylko stosunkowo małych grup intelektualistów i pacyfistów, właśnie tego pokroju ludzi, których ruch hitlerowski u siebie w kraju gwałtownie przytłumił.

„Umiarkowana opinia w Anglii w każdym razie uważa, że traktaty pokojowe zostały naogół sprawiedliwe i słusznie ułożone i że ich postanowienia co do terytoriów odpowiadają ściśle podziałowi narodowościowemu w Europie. Uwzględnia się, że niektóre postanowienia i w mniejszym stopniu niektóre terytorjalne zarządzenia ciężko dotknęły zwyciężone kraje, a zwłaszcza naród niemiecki nigdy naprawdę nie pogodził się w sercu swoim z pokojem, w którego rokowaniach jego przedstawicielom nie wolno było brać udziału. Niektóre złagodzenia już zostały zrobione. Będzie rzeczą rozsądną i sprawiedliwą zrobić dalsze.

„Sprawa rewizji traktatu wypłynęła na naczelną miejscę w sprawach europejskich. Niema mowy, żeby się jej pozbyć jedynie polityką represji. Rozstrzygnięciu przyświecać musi sprawiedliwość. Czy są słuszne niektóre z obecnych skarg niemieckich? Czy jest jakiś powód, dla którego nie proszą się Niemcy o podanie swoich żądań? Byłoby taksamo ważnym rozstrzygnąć, które są możliwe do przyjęcia, a które mogą być uwzględnione. A napew-

STALE DZIAŁAJĄCY HAMULEC!

Wielu automobilistów jeździ stale z przyciągniętym hamulcem! Nie jest to hamulec nożny ani ręczny. Są to liczne małe hamulce tarcia w silniku i trybach, które pożerają bezmała trzecią część ogólnej mocy silnika.

Od jakości oleju zależy, w jakiej mierze tych tarć można uniknąć.

Nie oszczędzajcie zatem nigdy na oleju; nie dawajcie się nakłonić do kupna pierwszego lepszego „taniego” oleju niepewnego pochodzenia i wątpliwej jakości; pamiętajcie o sprawności, bezpieczeństwie ruchu i trwałości Waszego pojazdu i używajcie stale właściwej marki GARGOYLE MOBILOIL!

Gargoyle Mobiloil
VACUUM OIL COMPANY S. A.

Tg 1 185

no dużyby się zrobiło dla oczyszczenia powietrza, gdyby rządy, przodujące tej sprawie, oświadczyły niedwuznacznie, że żadne daleko idące przekształcenie mapy Europy nie jest zamierzone nawet w odległej przyszłości.

„O sprawie rewizji traktatów mówił p. Benesz językiem męża stanu. Ale przyjęcie mowy jego w Niemczech pokazuje jedynie, jak nadmierne nadzieje są tam utrzymywane, oraz jakie dzikie są pojęcia o możliwości urzeczywistnienia tych nadziei. Autorytatywne oświadczenie tych, którzy wysunęli sprawę rewizji, jest pożądane, aby rozproszyć zbędne obawy jednych, oraz zawodne nadzieje drugich.”

Wystąpienie to wielkiego dziennika City londyńskiej oznacza bardzo duży zwrot w kierunku otrzeźwienia, tembardziej, że i „Times”, w sposób nawet bardzo uderzający, w ciągu ostatniego półrocza potrząsał ogólnikowo hasłem rewizji granic, przedstawianej jako konieczność i jako zbawcze lekarstwo.

Obecnie poglądy wracają na grunt bezstronnie widzianej rzeczywistości:

1. traktaty pokojowe mogą mieć pewne usterki, ale przeprowadzają granice, po niesprawiedliwościach stanu przedwojennego, w sposób sprawiedliwy,

2. rewizja traktatów istnieje jako możliwość prawna, gdzie można coś złagodzić, to dobrze, ale należy sobie wybić z głowy nadużywanie tego narzędzia dla przekształcenia mapy Europy,

3. lekkomyślnym wysuwaniem hasła rewizyjnych zaburzono umysły niewczesnymi nadziejami lub zaniepokojeniami i w tym względzie potrzebne jest oczyszczenie powietrza.

Jest to stanowcze odparcie tez niemieckich i pokrewnych o niesprawiedliwości traktatów i niezbędności rewizji, a zarazem wezwanie, aby nie igrać nadal temi niebezpiecznymi hasłami rewizji, jak to się stało ostatnio w pomysłach paktu czterech.

Nadzwyczajna Konferencja Akademicka

W dniu 6 maja rb. odbyła się w Warszawie III Nadzwyczajna Konferencja Akademicka, zwołana z inicjatywy Związku Polskich Korporacji Akademickich.

Qbradom przewodniczył p. Piętkowski, prezes Związku Akademickich Stowarzyszeń Katolickich.

Po wysłuchaniu sprawozdań z działalności poszczególnych organizacji akademickich centralnych i warszawskich, uczestnicy konferencji przystąpili do dyskusji nad przepisami rozporządzenia ministra W. R. i O. P. o stowarzyszeniach akademickich.

Dyskusję zajął prezes O. Z. A. K. N. p. dr. Juliusz Wisłocki, wskazując na szereg nieścisłości i sprzeczności prawnych, zawartych w poszczególnych artykułach rozporządzenia, oraz wyjaśniając przedstawicielom stowarzyszeń akademickich niezrozumiałe punkty nowych przepisów.

Nadzwyczajna Konferencja Akademicka powzięła szereg uchwał o cha-

rakterze instrukcyjnym dla organizacji centralnych i warszawskich w przedmiocie zachowania się ich po wejściu w życie nowego rozporządzenia.

Przeciw napaści „I. K. C.” na ludność Pomorza

Na walnym zebraniu Korporacji Zakładów Graficznych i Wydawniczych na wojew. pomorskie, odbytem w dniu 6 bm. w Toruniu, uchwalono jednogłośnie następującą rezolucję:

„W numerze 108 „Ilustrowanego Kurera Codziennego” z dnia 20 kwietnia br. ukazał się artykuł pióra niejakiego p. Aleksandra Schedlin - Czarlińskiego pod tyt. „Wasserpłaki to zakala Pomorza”, zawierający ohydny w formie i treści napastę na patriotyczną ludność polską tej prastarej dzielnicy.

„Zważywszy, że propaganda niemiecka skwapliwie wykorzystuje każdy, chociażby najblahszy argument w zafarżonej walce o rdzennie polskie Pomorze, że artykuł p. t. „Wasserpłaki to zakala Pomorza”, przedstawiający najfałszywiej stosunki w naszej dzielnicy, stał się właśnie takim argumentem, przedrukowała go bowiem prasa niemiecka z „Völkischer Beobachter” na czele.

„że artykuł ten był złośliwością, wymierzona przeciw państwowym interesom polskim, bo nawet fałszywie podawał liczbę ludności niemieckiej w Bydgoszczy na 27 proc. liczby wszystkich mieszkańców, podczas kiedy według ostatnio przeprowadzonego spisu państwowego ludność niemiecka w Bydgoszczy liczy zaledwie niespełna 8 proc.”

„wałne zebranie przedstawicieli Korporacji Zakładów Graficznych i Wydawniczych na województwo pomorskie w dniu 6 maja br. potępił jak najostrej wybrzyk zarówno autora kalumniatorskiego artykułu, godzącego w patriotyczną ludność pomorską, jak i dziennik krakowski, który artykuł kalumniatorski zamieścił.

„Równocześnie imieniem Korporacji Zakładów Graficznych i Wydawniczych na województwo pomorskie z siedzibą w Toruniu, walne zebranie wyraża jak najżywszy protest przeciwko metodom i obyczajom dziennikarskim, godzącym w patriotyzm prastarej dzielnicy pomorskiej, w uczucia obywatelskie jej ludności, jej niezłomne stanowisko, które wiadome jest dzisiaj nie tylko rodakom naszym z innych dzielnic, ale całemu światu.”

Bezczelny Niemiec

Bydgoszcz, 10. 5. (Tel. wł.) W bieżącym tygodniu przed sądem okręgowym stanął Niemiec budowniczy młynów August Schneider, oskarżony o zniewagę państwa polskiego. Schneider wyraził się mianowicie, że Polska jest dzieckiem, a Niemcy matką i jeśli umrze matka, djabli wezmą dzieci. Za zniewagę tę sąd skazał go na 1 rok więzienia.

Gdzie, jak i kiedy pije się CINZANO?

Cinzano prawdziwy Vermouth Torino zdobył sobie cały świat. Cinzano pije się jak czyste wino — wskazane jest pić w stanie zimnym.

Cinzano pije się o każdej porze, zwłaszcza przed jedzeniem dla jego własności pobudzających apetyt.

Cinzano — Soda (pół Cinzano i pół wody sodowej lub mineralnej) znakomicie orzeźwia. Wszędzie do nabycia.

Tg 1 184

Wyniki piątej serji konkursów „Kurjera Poznańskiego” i „Oreodownika Wielkopolskiego”

W ubiegły wtorek odbyło się zebranie komitetu, mającego za zadanie stwierdzenie wyników głosowania w piątej i ostatniej serji naszych konkursów okien wystawowych, decydujących o przyznaniu dyplomów oraz ustalenie, komu należy przyznać listy pochwalne.

Do komitetu, którego skład zmienia się z każdą nową serją konkursów, o ile chodzi o przedstawicieli kupiectwa, należeli tym razem z ramienia kupiectwa — pp. St. Cegłowski i J. Skibiński, dalej artysta-malarz p. L. Prauziński, wreszcie dwóch przedstawicieli redakcyj naszych pism pp. dr. M. Chelmiński i red. A. Konieczny.

Po obliczeniu kuponów do głosowania, decydujących o dyplomach, okazało się, że największą ilość głosów uzyskały kolejno następujące firmy:

Branża składów aparatów radiowych, fotograficznych, optycznych, artykułów sportowych, instrumentów muzycznych, broni i amunicji

„Camera”, artykuły fotograficzne, przybory sportowe, Fr. Ratajczaka 3.

„Foto”, Br. Machalla, 27 Grudnia 2.

Branża składów księgarskich, papieru, galanterji papierowej, zabawek, cygar i papierosów:

Antoni Rose, papier, galanterja piśmienna, ul. Nowa 8.

Rodzeństwo Trybus, papier, cygara, papierosy, ul. Marsz. Focha 73.

Branża składów kwiatów i innych dotąd nie wyszczególnionych artykułów.

„Wiosna”, kwiaty, Al. Marcinkowskiego 21, w. Emilia Langutówna.

Karol Schubert, kwaciarnia, ul. Wodna 25.

Ponadto komitet uchwalił przyznać następującą ilość listów pochwalnych: pięć dla pierwszej, siedem dla drugiej i cztery dla trzeciej z powyższych branż.

Leśniewiczówna Helena
Lewicka L.

Dr. Mannerowski
Marciniak Romuald
Matysiak Pelagja
Morkowska Marja
Mikulski Antoni
Mirek Mikołaj

Napieralanka Danuta
Neuman Mieczysław
Nowacki Stanisław
Nowak, Marsz. Focha 73
Nowak A., Łąkowa

Olszewska, Podgórna
Olszewska Krysta, Kochanowskiego
Orłowska, Wodna
Orsztynowicz M.

Pawlicka Janina
Piechowiak, Gąsiorowskich
Piechowiakówna Leok., Bosa
Plucińska Janina
Pokrywka H.
Pospieszna, ul. Długa
Potrawiak, Marjan
Pruska Marta (Strzałków)
Prywerówna Kazimiera

Przybylska St.

Radkówna Marja
Rankowski Janusz
Rubach Magdalena
Ruchajówna Zofja
Rudolf Marja
Rybicki Władysław

Sibiński K.
Smektała Jan
Smoliński Feliks (Tarnowo)
Smolińska Stefania
Sobieralska Agnieszka
Stolpe Longin
Streich Czesław
Stypczyńska Halina
Szafarkiewicz M.
Szellerski Henryk
Szubertówna Wanda

Teisnerówna Wanda

Wegner M., ul. Półwiejska
Wierzbicki Władysław
Wiland Hieronim
Wilk Waclaw
Wiśniewska Kazimiera
Woźnińska Monika
Wroński Bogumił

Zurkiewicz Cecylja

V serja premij konkursowych dla Czytelników naszych

J. Bandrowski:
„Na polskiej fali”, w oprawie.
Białek Franciszek
Zborowski Lech

Breszko - Breszkowski:
„Dzika dywizja”, w oprawie.
Czajka Antoni (Fabianowo)
Judek Władysława
Orłowska Helena

Helena Mniszek:
„Trędowata”, w oprawie.
Ewujewski, św. Marcin 54
Rosińska Lucja

Helena Mniszek:
„Ordynat Michorowski”, w oprawie.
Majewski Zenon
Witkowski Edmund

Salwator Gota:
„Imię twoje”, w oprawie.
Krajniak Jan
Zieliński Roman

„Poznań w historycznym rozwoju od początku aż po dzień dzisiejszy”.

Antczak Władysław
Argasińska Danuta

Bączkowski Józef
Bąkowska Halina (Swarzędz)
Balcerzak, Kochanowskiego 2
Banaś Kazimierz
Blicharska Kazimiera
Bornakowski J.
Borowiak Zygmunt

Chmielewski Jan
Czarnecki J.
Czerwińska Teresa
Czwojdzńska Ludwika

Depczyński Bogdan
Dolczewska Irena
Durzewski Aleksander

Finke Roman
Frankowski K.

Gawroński J.
Gibasiewicz Witold
Gill, Pocztowa 11
Goderski Antoni

Golka, Marsz. Focha 72
Góralewicz Juljan
Górna Halina

Henkówna Józefa
Hübscher Aniela

Jagsz J.
Jędrzejczak, Madalińskiego 5
Jendykiewicz Józef
Jeszka Zofja

Kabatówna Józefa
Kadlerowa Pelagja
Kamieniecki Józef
Kanikowski Sylwester
Karpińska (Inowrocław)
Katarzyńska Leok. (Lasek)
Kawecki, ul. Urbanowska
Kazmierczak Wojciech
Kędzierska Ola
Kinker Stanisław
Kłodzinska Pelagja
Konieczny Stanisław
Koszewski Marjan
Krajewski Kamil
Kryszkiewicz, W. Garbary 36
Kuźmianka E.
Kwiatkowski Czesław

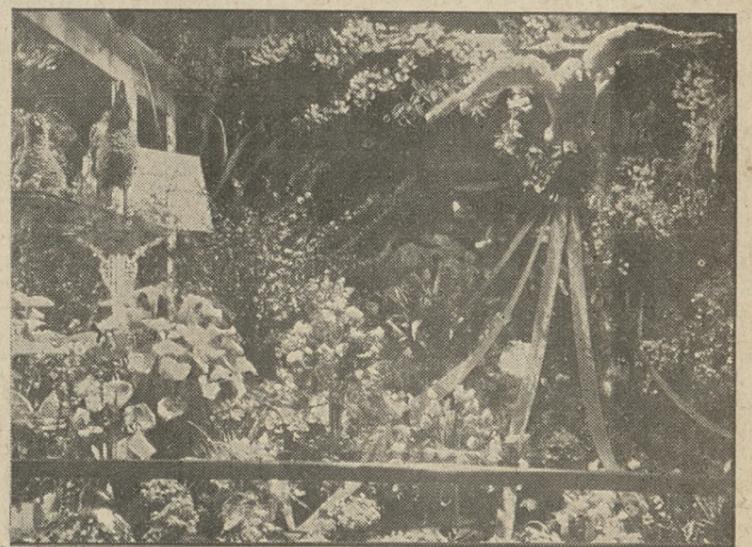
Lamperski Stanisław

Antoni Rose, ul. Nowa 8

„Wiosna”, Al. Marcinkowskiego 21

Karol Schubert, ul. Wodna 25

„Foto”, Br. Machalla, ul. 27 Grudnia 2

Rodzeństwo Trybus, Masz. Focha 73

„Camera”, ul. Fr. Ratajczaka 3

WIADOMOŚCI POTOCZNE

Z dziejów „Własnej Zagrody“

Protokół komisji sprawozdawczej brzmi jak powieść kryminalna

Odczytany na walnym zebraniu spółdzielni „Własna Zagroda“ w dniu 8 b. m. porotół komisji rewizyjno-sprawozdawczej obejmuje 69 stron pisma maszynowego. Czytanie tego obszernego wypracowania zabrało pełne dwie godziny czasu.

Nie były to jednak nudne zapiski buchalteryjne i protokółarne, przeciwnie, podane szczegóły były bardzo interesujące, a nieraz wprost sensacyjne.

Przed rokiem mniej więcej stało się wiadomem, iż w spółdzielni „Własna Zagroda“ manipulowano w sposób podejrzany. Poszkodowani członkowie spółdzielni zaczęli się obawiać, iż złożony przez nich kapitał w formie udziałów lub depozytów może być zmarnowany. Przy bliższym badaniu sprawy ujawniono bardzo ciekawe szczegóły z działalności członków zarządu spółdzielni „Własna Zagroda“.

Wskutek tego coraz częściej przybywali do lokalu spółdzielni członkowie z monitami i zażaleniami, żądając zwrotu pieniędzy lub też wypłacenia przyrzekanych wielokrotnie pożyczek. Jednak członkowie zarządu spółdzielni mieli cały zapas wymówek. Wyklamywano się w różny sposób. To rada nadzorcza była rzekomo na urlopie, to kryzys ogólny w kraju służył jako ważny argument, wreszcie przekonywano natarczywych, iż w dzisiejszych czasach należy uzbierać się w cierpliwość, gdy chodzi o pieniądze. Bardzo często argumenty te wywoływały taki skutek, że spółdzielnię nazywano pułapką, o biurze wyrażano się, że jest siedliskiem gniazda oszustów, a słowa „złodzieje“ nie były rzadkością.

Spółdzielnię założył w roku 1931 dostatecznie dziś osławiony Czyżewicz. Do końca roku przystąpiło 10 członków założycieli. „Kapitały“ wpłacano początkowo w miesięcznych ratach 5-złotowych, a częściowo weksłami. W pierwszym półroczu 1931 zwerbowano dla spółdzielni 221 członków, a w końcu wspomnianego roku spółdzielnia miała już 329 członków. W roku 1932 było członków ogółem 394. W Poznaniu działał zarząd „Zagrody“ sam, zaś na prowincji byli specjaliści agencji. Kapitały rosły równocześnie z napływem członków. To też ze składek oszczędnościowych i udziałów wpłynęło przeszło 170 tys. złotych. Członkom zwrócono z tego 14 tys. złotych, inne pożyczki wynosiły 112 tys. złotych. Koszta handlowe spółdzielni były bardzo duże, wydano na nie literalnie wszystko. Gdy komisja rewizyjna przystąpiła do pracy i postanowiła stwierdzić zasoby gotówkowe, w kasie znalazła 1 grosz.

Gospodarkę spółdzielni charakteryzuje protokół komisji rewizyjnej jako rozrzućną, marnotrawną, bezprogramową i lekkomyślną, połączoną z klasycznym nieuctwem. Ducha spółdzielczego w gospodarce spółdzielni i aktach nie było ani śladu. „Pracę“ kierowników spółdzielni charakteryzuje protokół komisji rewizyjnej jako nastawioną na korzyści materialne osób, piastujących urzędy. Przy znikomych obrotach spółdzielni wydawano na koszta handlowe rocznie 35 tys. złotych. Gdy na radzie nadzorczej ktokolwiek usiłował wypowiedzieć zastrzeżenia co do całokształtu gospodarki, utracano go z łatwością jako sabotażystę i burzyciela spokoju. Rozdawanie pożyczek urągało wszelkim zasadom. Traktowano sprawy pożyczek albo nazbyt powoli, albo zbyt pospiesznie, przyczem działały różne cuda. Przeważnie jednak pożyczek nie wypłacano, lecz obciążano nowe budowle hipotekami. Budowę ich przeprowadzała spółdzielnia sama, przyczem kalkulowała wszystko ogromnie drogo.

Najbardziej ożywną gałęzią działalności zarządu była — propaganda. Ogłoszenia ponętne, druki reklamowe i ulotki wynosiły pod niebiosa wielkie zalety spółdzielni. Członków zdobywano w Wielkopolsce, na Pomorzu i Górnym Śląsku, znaczną ilość członków zdobyto w Małopolsce, np. w samym tylko województwie krakowskim aż 102 członków. Według zawodów członkami spółdzielni byli: 1 ksiądz, 1 dyrektor muzeum, 1 kompozytor, 1 sędzia, 1 dyrektor radja, 1 oficer, 1 właściciel drukarni, 1 lekarz, 3 inży-

nierów, 18 właściciele domów, 19 emerytów, 14 kupców, 30 robotników, 47 urzędników (przeważnie kolejowych), 150 gospodarzy i 30 osób innych zawodów.

W prospektach warunków pożyczkowych, uchwalonych przez walne zgromadzenie, jest ustęp, że ci członkowie, którzy płacili składkę a nie otrzymali jeszcze pożyczki, otrzymywać będą rocznie od swych wkładów oprocentowanie w wysokości płaconego przez Bank Polski od obrotów rachunku czekowego. Cały dowcip w tem, że od rachunku żywego Bank Polski nie płaci odsetek. Kolportowanie takich obietnic w drukowanych ulotkach było więc najordynarniejszym łapichłostwem.

W roku 1932 już nie udzielono żadnej pożyczki. Jednak z tytułu oszczędności wpłynęło do spółdzielni 21 519,40 złotych. Cały ten dochód z roku 1932 pochłonęły koszta handlowe. Członkowie zarządu pobierali wynagrodzenia ponad przyznane im należności, przyznawali sobie pożyczki, rozumiejąc je zapewne jako „bezrobotne“ i zaliczki na przyszłe wynagrodzenia. Rada nadzorcza zamieniła przedterminowo wypłacone należności na pożyczki wekslowe.

Obrazy nadzwyczajnego walnego zgromadzenia toczyły się pod przewodnictwem p. inż. Sauszka z Czerwonaka,

przy dużym udziale członków. Po przyjęciu sprawozdań rewizyjnych do wiadomości, wywiązała się dłuższa dyskusja. Członkowie rady nadzorczej i zarządu byli nieobecni. Mimo rozgoryczenia, jakie panowało wśród zebranych, obrady były poważne i rzeczowe. W rezultacie wielogodzinnych obrad walne zebranie ponowiło uchwałę o likwidacji spółdzielni „Własna Zagroda“. Likwidatorem wybrano p. inż. Sauszka. Członkom dawnej rady nadzorczej wyrażono wotum nieufności i odebrano im mandaty. Do rady nadzorczej likwidującej się spółdzielni wybrano pp.: Józefa Maćkowiaka, Franciszka Łagodę i Stasickiego. Głównym zadaniem likwidatora ma być odjęcie starych około uratowania wpłaconych pieniędzy. Spółdzielnia ma liczne procesy, a według wszelkiego prawdopodobieństwa dojdzie jeszcze do procesów karnego i prywatno-prawnego przeciw członkom zarządu i rady nadzorczej. (kl)

P. budowniczy Tadrowski donosi nam, iż nie był członkiem zarządu spółdzielni „Własnej Zagrody“, jak to mylnie podano. Członkami zarządu byli Józef Watra-Przewłocki, Kazimierz Karoński i bud. Ruszczyński, zaś prezesem rady nadzorczej Julian Lange.

Wycieczka wiosenna do Inowrocławia i Kruszwicy

Dyrekcja kolei uruchamia w niedzielę nowy pociąg popularny pod hasłem: „Poznaj swój kraj“

Dyrekcja Okręgowa Kolei Państwowych w Poznaniu uruchamia w nadchodzącą niedzielę, 14 bm., specjalny pociąg popularny z Poznania na otwarcie sezonu kąpielowego do Inowrocławia.

W programie wycieczki przewiduje się zatrzymanie pociągu popularnego w Kruszwicy, dawnej siedzibie pierwszych polskich władców, Popiela i Piasta, gdzie uczestnicy wycieczki zobaczą z Mysiej Wieży wspaniałe jezioro Gopło, a następnie zwiedzą tamtejszą kolegiatę oraz krajową wytwórnię win Makowskiego. Wstęp na Mysią Wieżę 20 gr., do kolegiaty również ulgowy, a do wytwórni win bezpłatny. Zwiedzający fabrykę win i miodów pitanych będą je mogli nabyć po cenach ulgowych.

W Inowrocławiu na dworcu nastąpi powitanie pociągu popularnego przez tamtejszy komitet wycieczkowy, poczem uczestnicy wycieczki będą mogli udać się na zamówiony specjalnie dla nich obiad do Domu Kuracyjnego. Cena obiadu 1,20 zł. Od godz. 16 odbędzie się zwiedzanie grupami muzeum i wysta-

wy LOPP, Zakładu Zdrojowego, Państwowej Żupy Solnej i innych osobliwości Inowrocławia. W godz. od 17—19 w Parku Zdrojowym odbędzie się koncert inauguracyjny w wykonaniu orkiestry 59 p. p. Na zakończenie wycieczki urządzi Dóm Kuracyjny w godzinach wieczornych specjalny dancing-bridż.

Uczestnicy wycieczki za okazaniem biletu na pociąg popularny będą korzystać z 50-proc. ulgi przy wszelkich zabiegach leczniczych i kąpielowych w Zakładzie Zdrojowym. W drodze powrotnej za opłatą 10 gr. mają możliwość przejazdu tramwajem z ul. Solankowej na dworzec.

Po drodze do Inowrocławia pociąg popularny zatrzyma się na stacji Pobiedziska, Gnieszno i Mogilno. Cena przejazdu do Inowrocławia w klasie III i z powrotem wynosi ze stacji Poznań 5,90 zł, Pobiedziska 4,60 zł, Gnieszno 3,70 zł, oraz ze stacji Mogilno 2,20 zł. Odjazd pociągu popularnego z Poznania nastąpi o godz. 7,12. Odjazd z Inowrocławia o godz. 21.

programu jeszcze nie było.

Zainteresowanie najbliższymi wrotami „Stratosfery“ jest olbrzymie. program niezwykły, ilość miejsc zaledwie 600, cel szlachetny, gdyż cały zysk z majówki przeznaczony jest na rzecz „Biura Opłat Studenckich“. Początek programów w czwartek i w sobotę o godz. 20 w Domu Akademickim przy Wałach Leszczyńskiego 6. Stoliki zamawiać można jeszcze za pośrednictwem tel. 16-49.

Przyjazd teatru jugosłowiańskiego

W poniedziałek, 15 bm., odbędzie się w Teatrze Wielkim uroczyste przedstawienie jugosłowiańskiego teatru akademickiego z Beogradu, zaproszonego do Poznania przez Akad. Zw. „Liga“. Zespół teatru składa się z 30 osób. Odegrana będzie sztuka słynnego dramaturga jugosłowiańskiego B. Stankovica pt. „Kosztana“, pięcioaktowy dramat z śpiewami i tańcami. Sprzedaż biletów w księgarni p. Dippla, w sekretarjacie Tow. Polsko - Jugosłowiańskiego i w dniu przedstawienia w kasie teatru.

Goście jugosłowiańscy obecni będą w niedzielę, 14 bm., na zebraniu towarzyskim w Klubie Polsko - Jugosłowiańskim, Al. Marcinkowskiego 3. Początek zebrania o godz. 21.

Jutro „Stratosfera“

Stary przyjaciel i gorący zwolennik „Stratosfery“ — Ben Akiba Ali Bujaj był wczoraj w „Bratniaku“ i, przyjrawszy się programowi jutrzejszego wlotu, mlasnął językiem, wznosił ręce i oczy ku niebu i zawołał strasznym głosem: „Tego jeszcze nie było“. I poszedł. Bo rzeczywiście, jak świat światem, tudzież jak daleko sięga pamięć ludzka takiego

KALENDARZYK

Sroda, 10 maja 1933.

Słońce: wschód 4.06 — zachód 19.33 — długość dnia 15 godzin 26 min

Księżyc: wschód 21.15 — zachód 3.40 — pełnia.

Stan pogody według spostrzeżeń Instytutu Meteorologicznego Uniw. Pozn.: Sroda, godz. 7 rano. Temperatura powietrza umiarkowana plus 11 st. Cels. Pochmurno. Wiatr północno-zachodni. Ciśnienie atmosferyczne umiarkowane 751 mm. — W ubiegłej dobie temperatura powietrza najwyższa plus 20 st. Cels., najniższa plus 12 st. Cels.

Kal. rzk.: Izydor Oracz — jutro Mamert

Kal. słow.: Cierpimir — jutro Ludowit.

ZEBRANIA, ZJAZDY

— **Walne zebranie Przytuliska dla Niemowląt oraz Ziobka Jeżyckiego** odbędzie się dnia 11 bm. o godz. 16.30 przy ul. Fredry 7. Bez względu na ilość członków uchwały będą prawomocne.

— **Koło Przyjaciół Harcerstwa przy I Harc. Druż. Lotniczej**. Zebranie plenarne odbędzie się w środę dnia 10. 5. 1933 r. o godz. 8-mej wiecz. w IV Szkole Wydziałowej przy ul. Berwińskiego.

— **Narodowa Organizacja Kobiet** podaje do wiadomości, że zebranie plenarne dla ważnych przyczyn przełożone zostało na czwartek, dnia 18 bm., o godz. 20 w salce Stronnictwa Narodowego, św. Marcina nr. 65.

WYKŁADY

— **Ognisko Polek** zawiadamia, że w środę 10 bm. o godz. 19 odbędzie się w sali św. Wojciecha, Al. Marcinkowskiego 22, wieczór poświęcony Selmie Lagerlöf. Wykład wygłosi p. prof. dr. Brehm, poczem nastąpią recytacje z dzieł S. Lagerlöf.

— **Patrol wśród lodów**. Znany szeroko w świecie naukowym dr. J. Czekalski z Tow. Geograficznego w Poznaniu wygłosi dziś, w środę, 10 bm., w sali Domu Amaratowego przy ul. Słowackiego odczyt z licznymi przeżyciami pod tyt. „Patrol wśród lodów“, ilustrujący przeżycia wielkich podróżników morskich. Dochód przeznaczony na poparcie akcji obozowej 18 poznań. druż. harc. im. Karola Marcinkowskiego. Początek o godzinie 8 wieczorem.

ZYCIE SOKOLE

— **Żeńskie Tow. Gimn. „Sokol“** Stródmięście obchodzi 5 rocznicę istnienia dn. 21 bm. (a nie, jak w okólniku mylnie podano, 14 bm.). Z powodu tej uroczystości plenarne zebranie w maju wypadła.

KOMUNIKATY RÓŻNE

— **Pielgrzymka do „Polskiej Padwy“**. Któż z nas nie pragnąłby chociaż raz w życiu być w Padwie, w tej rezydencji wielkiego cudotwórcy św. Antoniego, którego tak wszyscy kochamy i czcimy? W dzisiejszych ciężkich czasach byłoby to czemś nieziszczalnem, ale za to możemy za kilka złotych dołączyć się do pielgrzymki, która w dniu 26 bm. wyjeżdża z Poznania do Częstochowy i w drodze powrotnej zatrzyma się na dwa dni w Łagiewnikach koło Łodzi. Tam właśnie znajduje się piękny kościół Ojców Franciszkanów, w którego głównym ołtarzu jest cudami słynący obraz św. Antoniego Padewskiego. W tej samej świątyni spoczywają śmiertelne szczątki naszego rodaka, O. Rafała Chylińskiego, Franciszkanina, którego Kościół św. niedługo wyniesie na ołtarze. Pielgrzymka zwiedzi dokładnie miejsce objawienia się wielkiego cudotwórcy i wiele innych osobliwości Łagiewnik. A zatem każdy, kto może, niechaj skorzysta z okazji i weźmie udział w pielgrzymce, która potrwa od 26 do 29 bm. Bilet kolejowy kosztuje tylko 24 zł; będzie on znacznie tańszy, jeżeli się zbierze 200 osób. Zgłoszenia przyjmuje się codziennie w zakrystii O. O. Franciszkanów, a w środy, piątki i niedziele od godz. 18,30 w rozmównicy klasztornej, przy ul. Franciszkańskiej nr. 2.

— **Najmłodszy klub kręglarzy w Poznaniu, „Olimpia“**, rozpoczął sezon kręglarski kulaniem o mistrzostwo klubu.

KRATKI SĄDOWE

Z zemsty upozorowała napad rabunkowy

W dniu 5 bm. wyjechała do Kcyni na jarmark p. Marja Szałatowa z Poznania (Droga Urbanowska 1). W Kcyni p. Szałatowa miała starcie z drugą kobietą, a przebieg zajścia był bardzo ostry. Postanowiła ona zemścić się na swej przeciwniczce i doniosła policji, że padła ofiarą napadu rabunkowego. Spisano protokół a w toku dochodzeń jeszcze tego samego dnia ujawniono mistyfikację. Kilka szczegółów potwierdziło całkowicie podejrzenia władz, iż napad został przez p. Szałatową upozorowany. Następnego już dnia stanęła p. Marja Szałatowa przed sądem grodz-

kim w Kcyni, oskarżona z art. 147 k. k., który mówi: „Kto zawiadamia władze lub urząd, powołane do ścigania, o popełnienie zbrodni lub występku, wiedząc, że takiego przestępstwa nie popełniono, podlega karze więzienia do lat dwóch lub aresztu do lat dwóch“.

W toku przewodu sądowego okazało się, że p. Szałatowej bandyci nie skradli płaszczka i nie zabrali jej też torebki z gotówką. Art. 147 k. k. znalazł w całej pełni zastosowanie, a sąd zasądził p. Szałatową na 2 miesiące aresztu. (kl)

Kulanie odbyło się w „Boulevardzie” przy udziale wszystkich członków Miśtrzostwo osiągnął p. Tadeusz Szymański, pierwszym rycerzem jest p. Feliks Matuskiewicz, drugim p. Włodzimierz Dorozala. Kulanie treningowe odbywa się co piątek wieczorem o godz. 20 w „Boulevardzie”. Prezesem ponownie wybrano p. Benedykta Maciejewskiego.

— **Zarząd Akademickiego Koła Młodszych Sztuki „Promethidion”** nadsyła następujący komunikat: Z powodu zbyt małej ilości nadesłanego materiału, posiadającego warunki kwalifikacji, zarząd „Promethidionu” odwołuje niniejszym turniej poezji, ogłoszony na dzień 12 maja r. — Natomiast utwory poetyckie dopuszczone przez jury do konkursu, będą odczytane i nagrodzone podczas turnieju prozy, który odbędzie się w środę 24 bm. o godz. 20 w Coll. Medicum — sala Śniadeckich. — Nowele i fragmenty prozy (tylko na turniej prozy!), nie przekraczające 150 linii maszynopisu a zaopatrzone w godło, nadsyłać można do 16 bm. pod adresem: Allan Kosko, Poznań, Coll. Minus, skrzynka „Promethidionu”.

— **Z Koła Pań L. O. P. P.** Tydzień lotniczy organizowany w całym Państwie z powodu 10-lecia Ligi Obrony Powietrznej i Przeciwwzawowej, rozpocznie się w Poznaniu rautem, urządzonym przez Koło Pań L. O. P. P., w sobotę 13 bm. o godzinie 21, w auli Wyższej Szkoły Handlowej. Raut będzie urozmaicony produkcjami artystycznymi, poczem nastąpią tańce. Wejście za zaproszeniami. Bufet w własnym zarządzie po cenach najniższych.

— **Poznańskie Tow. Oratoryjne** (dawniej Koło Śpiewackie Polskie) prosi dawnych swych członków, którzy śpiewali pieśń „O ziemi naszej” i inne kompozycje Bolesława Dembińskiego, o współudział w wykonaniu tych utworów z okazji 100 rocznicy urodzin kompozytora, założyciela Towarzystwa. Występy publiczne Tow. Oratoryjnego łącznie z Tow. Śpiewu „Arion” odbędą się dnia 27 i 28 bm. Lektje odbywają się w niedzielę i czwartki o godz. 20 w sali Seminarjum Nauczycielskiego przy ul. Fr. Ratajczaka.

— **Koło L. O. P. P. Sokolic przy Okręgowym Wydziale** sygnalizuje już zawczasu, iż z okazji Tygodnia Lotniczego urządzi zabawę taneczną w sobotę, dnia 20 bm. w sali hotelu Polonia. Ostatnia zabawa sokolic na L. O. P. P. pozostawiła na wszystkich uczestnikach tak miłe wrażenie, iż niewątpliwie i tym razem publiczność stawi się licznie, aby poprzeć ten wzniosły cel. Zaproszenia już zacznie się wysyłać w najbliższym czasie.

— **Czarna 13, druż. harc. im. Zamoyckiego** urządzi 14 bm. o godz. 16 na dziedzińcu gimn. Bergera ul. Strzelecka nr. 4, niezwykle w swoim rodzaju kiermasz, po którym odbędzie się o godz. 20 wspaniała zabawa taneczna. Zaproszenia otrzymać można w gimnazjum w harcówce drużyny w środę i piątek od 17 do 18. Czysty zysk przeznaczają się na harcerski obóz letni.

— **Zrzeszenie Związków Zaw. Automobilistów** wzywa wszystkich członków byłego Oddziału Związku Zaw. Automobilistów R. P. w Poznaniu, aby zgłaszali się w sekretariacie Zrzeszenia, Al. Marcinkowskiego 13, p. 11, w godzinach od 9—13 i od 16—19, do rejestracji i zamiany legitymacji członkowskich, w terminie do dnia 1 czerwca r. b. w przeciwnym bowiem razie utracą nabyte prawa członkowskie.

— **Morski plakat propagandowy.** Zarząd Koła Ligi Morskiej i Kolonjalnej przy Państwowym Gimnazjum im. Bergera w Poznaniu rozpisal konkurs na morski plakat propagandowy. Uczniowie pod kierownictwem prof. Dołyckiego i dr. Mrozowskiego wykonali 40 prac konkursowych, wystawionych obecnie w sali rysunkowej tegoż gimnazjum. Dyrekcja wyznaczyła jedną, a zarząd Koła z własnych funduszy 3 nagrody za najlepsze prace. Sąd konkursowy w najbliższych dniach rozdzieli nagrody. — Wstęp na wystawę 20 gr. dla uczącej się młodzieży 10 gr. Wystawa otwarta od godz. 12,45 do godz. 13,30 codziennie do 20 b. m.

KRONIKA MIEJSCOWA

— **Z działalności Towarzystw św. Wincentego a Paulo.** Konferencje męzczyzn m. Poznania odbyły swoje kwartalne walne zebranie w Domu par. św. Marcina. Zebranie poprzedziło nabożeństwo ze wspólną Komunią św. w kaplicy Zakładu św. Józefa. Zebraniu przewodniczył delegat J. E. Ks. Kard. Prymasa ks. dr. Taczak, przy udziale około 100 członków i gości. Referat wygłosił Salezjanin ks. rektor Piechura. Odczytano sprawozdanie z działalności Konferencji św. Michała oraz nieczynnej Konf. św. Rocha. Zebranie wysłuchało z przejęciem pisma Ojca św. do prezesa rady generalnej w Paryżu, wystosowanego z okazji 100-ego jubileuszu istnienia Towarzystwa. W Poznaniu zaś projektuje się uroczystości jubileuszowe w dniach 25—28 maja. Walne zebranie świadczy o intensywnej pracy i coraz szerszym rozwoju Towarzystwa, liczącego w naszym mieście 16 Konferencji z około 300 członkami czynnymi i około 500 członkami wspierającymi.

— **Z targu.** Dnia 10 b. m. na placu Sapiżyńskim płacono za nabiał: 1 kg masła wiejskiego 2,60—2,80 zł; 1 kg. masła mleczarskiego 3,00—3,40 zł; 1 kg. twarogu 0,60—0,80 zł; za litr śmietany 1,40—1,60 zł; litr mleka pełnego 20—22 gr; mendej jaj 1,00 zł.
Za mięso: 1 kg. słoniny świeżej 1,60—1,70 zł; słoniny wędzonej 2,00—2,20

zł; wieprzowiny 1,40—1,80 zł; wołowiny 1,20—1,80 zł; cielęciny 1,20—1,80 zł; skopowiny 1,30—1,40 zł; koziny 1,00—1,20 zł; smalcu 2,40—2,60 zł.

Za drób i dziczyznę: kura 1,80 do 3 zł; kaczka 2—4 zł; gęś 4—6,50 zł; para gołębi 0,90—1,30 zł; indyk 6,00—9,00 zł; perlica 3,20—3,50 zł; królik 1,30—1,40 zł; para kurcząt 4,00—4,25 zł.

Za jarzyny płacono: 1 kg. ziemniaków 6—8 gr; marchwi 15—20 gr; szpinaku 20—30 gr; kapusty 20—40 gr; seleru 30 gr; 1 pęczek pietruszki 20 gr; 1 kg. cebuli 20 gr; 1 kg. bobu 40—60 gr; pęczek młodej kalarepy 40—50 gr; główka zielonej sałatki 5—20 gr; pęczek rzodkiewek 15—20 gr; 1 kg. rabarberu 30—50 gr; 1 kg. szparagów 0,40—1,00 zł; 1 ogórek 0,60—1,00 zł.

Za ryby: 1 kg szczupaka 2,20—2,40 zł; okonia 1,40—2,00 zł; lina 2,40—2,60 zł; zł; suma 2,60—3,20 zł; mietusa 2,40—3,00 zł; leszcza 1,00 zł; 1 kg białych ryb 0,60 do 1,20 zł; 1 kg. karpia 2,20—2,40 zł; za ryby śnięte płacono 40—60 gr mniej; 1 kg. węgorza 3,60—4,00 zł.

Za grzyby: 1 kg grzybów suszonych 6,40—8,00 zł; 1 kg pieczarek 5,00 do 5,40 zł; 1 kg. piestrzyc (t. zw. smardzów) 1,00—1,20 zł.

Za owoce: 1 kg owoców suszonych 1,60—2,40 zł; za 1 kg. jabłek 0,80—1,60 zł — Ruch duży. Ceny jaj zniżowały. Potaniały również niektóre warzywa, (hu)

KRONIKA WYPADKÓW

— **Kościotrupy i czaszki ludzkie.** W Jedlcu w pow. kościańskim przy kopaniu dołów do wapna, znaleziono kości ludzkie. Ustalono, że w miejscu tem był podczas wojny barak dla jeńców rosyjskich. Przypuszcza się, że są to zwłoki jakiegoś jeńca wojennego, którego tam pochowano. — Podczas pogłębiania piwnic na posiadłości p. Anastazego Cybulskiego w Keyni znaleziono czaszki i kości ludzkie. Dotychczasowe śledztwo nie zdołało tej sprawy absolutnie wyjaśnić. (kl)

KRONIKA POLICYJNA

— **Czyj rower?** W Żydowie, pow. Gniezno, przy cmentarzu znaleziono rower męski z tablicą rejestracyjną Września 5708. Rower można odebrać na posterunku policji w Czarniejewie. (br)

— **Za grę w trzy blaszki** osadzono w areszcie 32-letniego Adama Siejaka (Zawady blok I.). (kl)

— **Zaginienie chłopca.** W dniu 6 bm. oddalił się z domu rodzicielskiego przy ul. Patrona Jackowskiego 37, 21-letni student gimnazjalny Konstanty Schulz. Ubrany był w niebieską bluzę, ciemne spodnie sportowe, czarne półbuty i ciemno-zieloną czapkę harcerską. (kl)

zieniek uzyskać ma miasto subwencję z powiat. komitetu P. W. i W. F. Łazienki urządzone będą nad Notecią. — (Rozgoryczenie.) Ogólne rozgoryczenie pomiędzy bezrobotnymi wywołał fakt przyjmowania do prac kolejowych wyłącznie członków „Strzelca”.

— **JAROCIN.** (Pożary.) Przy mioceniu zboża w majątku Bogusław zapaliła się od iskiar lokomobilii młockarnia; zajęły się 2 stogi żyta i owsa. Mimo natychmiastowego ratunku zdołano tylko uratować lokomobilę, resztę pożar strawił doszczętnie. Straty sięgają do 20000 zł.

— (Z parafii.) W miejsce ks. Stanisława Badury, który otrzymał probostwo w Solcu Kujawskim, objął wikariat naszej parafii ks. Stanisław Napierała.

— (Nieszczęśliwy wypadek.) Zatrudniony w fabryce maszyn Braci Rutkowskich uczeń Niczka jadąc motocyklem, wpadł na mur warsztatu i pokaleczył się poważnie na twarzy. Nieszczęśliwemu udzielił pomocy p. dr. Rajkowski, zaszywając powstałe rany. Niczka miał stanąć w powódź przed komisją egzaminacyjną.

— **KĘPNO.** (Poświęcenie sztandaru.) Hufiec harcerski obchodził w niedzielę święto swego patrona św. Jerzego, poświęcone z poświęceniem sztandaru. W czasie nabożeństwa ks. prob. Nowacki dokonał aktu poświęcenia. Po południu harcerze urządzili obóz, który zwiedziły tłumy publiczności. Wieczorem odbyła się przy przepelnionej sali uroczysta akademja.

— (Strzelanie.) Onegdaj zakończono strzelanie z broni małokalibrowej, urządzone przez Tow. Powstańców i Wojaków. Pierwszą nagrodę zdobył p. Raczynski z Osiu, drugą p. Mikołajczyk, trzecią p. Hanisch, czwartą p. Brambor.

— **SZAMOTUŁY.** (Zgon drugiej ofiary mordu.) W dniu 19 marca zamordowana została w Przyborowie żona rolnika Emma Schmalzowa, a mąż jej, 65-letni Karol, został ciężko poraniony. Jako mordercę ujęto, jak wiadomo, Stanisława Rakowskiego, który czeka w więzieniu w Poznaniu na rozprawę. Ciężko ranny Karol Schmalz zmarł wskutek odniesionych ran i komplikacji w piątek rano. Jest to więc druga ofiara ohydnej zbrodni.

— (Z rady miejskiej.) Rada miejska uchwaliła wniosek o zezwolenie na dalsze używanie dotychczasowego herbu miasta na pieczęciach tut. magistratu. Herb ten istnieje od czasów przedrozbiorowych. — Zatwierdzono ogólny plan budowy miasta, włącznie z obszarem dworskim Szamotuły - Zamek. Jest to pierwszy wypadek w Polsce ogólnego zatwierdzenia planu budowy. Częściowo zatwierdzone plany posiadają miasta Poznań, Bydgoszcz i inne. Rada miejska wniosła petycję do p. wojewody poznańskiego o przydzielenie do powiatu szamotulskiego kilkadziesiąt gmin i obszarów wiejskich powiatów obornickiego i poznańskiego. (sc)

— **ZERKÓW.** (Z żałobnej karty.) W dniu 5 bm. zmarł tu w kwiecie wieku, licząc 30 lat, śp. Mieczysław Zyczyński, który przez kilka lat był tu nauczycielem przy szkole powszechnej, zaś ostatnio przy szkole w Chociczy. Zmarzył był przez dłuższy czas naczelnikiem „Sokoła” tu-tejszego. W niedzielę odbył się pogrzeb przy bardzo licznych udziale publiczności i organizacji miejscowych i zamiejscowych. Również bardzo liczny był udział nauczycielstwa z inspektorem powiatowym p. Steinem z Jarocina na czele.

Meble, pościel i odzież

Kradzieże i włamania

Przy ul. Bukowskiej 137, w ogródkach działkowych włamano się do p. Teofila Grzechowiaka, któremu skradziono meble, pościel i inne przedmioty, których wartość ocenia p. Grzechowiak na 1.500 zł.

Przy ul. Skrytej 9 skradziono z mieszkania p. Leonarda Kaphana, ubranie czarne, spodnie, płaszcz i fibrową walizkę. P. Kaphan ocenia straty na 350 zł. (kl)

Zabójstwo na zabawie

Nietrzeźwy nożowiec pożgał śmiertelnie strażaka

Korespondent tczewski (ds) donosi: W niedzielę, 7 bm. urządziła Ochotnicza Straż Pożarna w pobliskim Bałdowie w lokalu p. Frynca zabawę. Około północy 23-letni robotnik Franciszek Chylkowski z Bałdowa i robotnik Listewnik z Tczewa, będąc nietrzeźwymi, udali się na salę i zaczęli nagabywać gości. Usunięto ich z sali przemocą, lecz pozostali nadal w lokalu obok. Gdy jeden z strażaków, Paweł Haase z Bałdowa około godz. 1 opuścił salę, został w sieni przez Chylkowskiego napadnięty i pożgany nożem w piersi. Nieszczęśliwy strażak zmarł wkrótce wskutek upływu krwi. Zabójca ulotnił się razem z swym towarzyszem, lecz jeszcze tej samej nocy został aresztowany i odstawiony do więzienia w Tczewie. Na miejsce wypadku przybyła komisja sądowno-lekarska. Dalsze dochodzenia są w toku.

- AARHUS — DANJA
- GÖTEBORG — SZWECJA
- OSLO — NORWEGJA
- CASABLANCA — MAROKO
- ALGIER — ALGIERJA
- PIREUS — GRECJA
- ISTANBUL — TURCJA
- BAJRUT — SYRJA
- JAFFA — PALESTYNA
- ALEKSANDRJA — EGIPT
- KONSTANCA — RUMUNJA

taka jest marszruta naszego stałego nadmorskiego korespondenta FOB'a, który wyjechał już z Gdyni w dłuższą podróż morską na

BLISKI WSCHÓD

Ze Skandynawji do gór Libanu, z czystego duńskiego miasteczka Aarhus do pełnych zgiełku uliczek Galaty i Bajrutu...

„KURJER POZNAŃSKI”

zamieszczać będzie korespondencje z tej niecodziennej i bardzo ciekawej podróży.

Nasi korespondenci donoszą

Z Poznańskiego

— **BARCIN.** (Piękny gest obywatelski.) Dzięki wydatnemu poparciu ze strony obywatelstwa prace nad upiększeniem góry św. Wojciecha oraz budowy pomnika na tejsze górze postępują raźnie. Poza poparciem finansowym poszczególnej obywateli spieszą z pomocą w postaci dawania podwieczorków dla bezrobotnych, którzy ku uznaniu wszystkich

pracują na górze zupełnie bezinteresownie. Tęsamem trudne przedsięwzięcie ks. prob. Nowickiego doczeka się niebawem realizacji. Podkreślić należy również pomoc pp. Brewków z Barcińskiej wsi, którzy poza dotychczasową pomocą ufundują jeszcze piękną bramę żelazną.

— (Łazienki.) W związku z projektowaną budową łazienek, zamierza magistrat przeprowadzić ułożenie chodnika wzdłuż ulicy Kościelnej. Na budowę ia-

Echa Targów Poznańskich

Na tegorocznych Targach Poznańskich wystąpiły cechy fryzjerskie w dziale rzemieślniczym z własnym stoiskiem.

DZIAŁ KULTURY I SZTUKI

ŻYCIE KULTURALNE MUZYKA

Zbiory muzyczne E. Wrockiego. Z Warszawy piszą nam (tw): Powstało tutaj „Stowarzyszenie Przyjaciół Zbiorów Muzycznych Edwarda Wrockiego”. Edward Wrocki, który przed wojną mieszkał w Rosji, w ciągu trzydziestu lat zgromadził wielkie zbiory z dziedziny teorii muzyki i jej historii i pragnie je oddać społeczeństwu. W związku z tem powstaje „Stowarzyszenie Przyjaciół”, aby obić nad zbiorami opiekę i pomóc do dalszego ich uzupełniania i wzbogacenia. Wydano odezwę, podpisaną przez najwybitniejszych muzyków i przyjaciół muzyki. Wzywa ta odezwa społeczeństwo do współpracy i zapisywanie się na członków Stowarzyszenia. Członkowie przyczynić się mogą do rozwoju podjętej akcji przez a) ofiarowanie lub składanie w depozyt posiadanych pamiatk muzycznych, b) opłacanie skladek, c) pracę czynną przy inwentaryzowaniu zbiorów itp. Zbiory mieszczą się czasowo w Studium Operowym.

NAUKA

Łacina jako język międzynarodowy. Rzymska „Tribuna” zajęła się żywo utworzonym w Warszawie stowarzyszeniem, które wzięło sobie za cel wprowadzenie łaciny jako języka międzynarodowego, szczególnie w dyplomacji. Nazywa się ono: „Societas linguae latinae usui internationali adaptandae”. Podobne stowarzyszenia powstały i w innych krajach. „Tribuna” zamieszcza w tej sprawie obszerny artykuł, podnosząc ogr m wiedzy i zasług znakomitego filologa prof. Zielińskiego, inicjatora tej akcji na terenie polskim.

Dziś odczyt o Bałtyku. Przypominamy czytelnikom „Dziatu”, że dziś tj. we środę o godz. 20 w sali XVII Collegium Minus prof. Uniw. Jag. dr. Jan Nowak, członek czynny Polskiej Akademii Umiejętności wygłosi odczyt pt. „Geologiczna przeszłość Bałtyku”. Odczyt prof. Nowaka jest drugim z rzędu odczytem w cyklu obejmującym cztery wykłady, urządzonym w b. m. łącznym staraniem Powszechnych Wykładów Uniwersytetu Poznańskiego i Instytutu Bałtyckiego w Toruniu. Wykład prof. Nowaka, ze wszech miar znakomitego geologa, winien zainteresować najszerze sfery inteligencji naszego miasta.

W NAUKOWYM POZNANIU

Wydział Lekarski Tow. Przyj. Nauk łącznie z oddziałem poznańskim Towarzystwa Internistów Polskich odbędzie posiedzenie w piątek, dnia 12 maja b. r. o godz. 20 m. 15 w II Klinice Wewnętrznej U. P. (Szpital Miejski). Na porządku obrad: 1. Komunikaty Zarządu. 2. Pokazy 3. Referat dr. W. Szychy n. t. „Nerwy prescodyboreczne krążenia i ich wpływ na serce” oraz 4. Rozprawa nad wykładem dr. Orzechowskiego z dnia 28 kwietnia.

Poznańsko Pomorskie Kolo Związku Bibliotekarzy Polskich odbędzie zebranie w piątek, dnia 12 maja b. r. o godz. 20 Na porządku dziennym referat mg. J. Baumgarta p. t. „Katalog systematyczny a przedmiotowy”.

PLASTYKA I ZDOBNICTWO

Sztuka i propaganda. Wystawy zagraniczne sztuki polskiej jako środek propagandowy, omawia dr. Mieczysław Treter, dyrektor Tow. Szerzenia Sztuki Polskiej wśród obcych, w artykule p. t. „Wystawy zagraniczne a propaganda i zagadnienie sztuki narodowej”. Autor udowadnia że organizowanie wystaw sztuki zagranicą ma całkiem inny charakter, niż organizowanie ich w kraju. Na wystawach wewnętrznych chodzi o zobrazowanie pewnego całokształtu, stworzenie możliwie dokładnego poglądu na twórczość pewnego artysty, okresu, czy grupy. Wystawa natomiast zagranicą jest środkiem propagandy, a więc reprezentować musi to, co w sztuce danego kraju jest charakterystyczne, oryginalne, narodowe, od innych odmienne. Popiera swe wywody autor cytacjami z zagranicznych recenzji o polskich wystawach reprezentacyjnych. Największe wrażenie zrobiły te wystawy, które najlepiej reprezentowały cechy narodowe sztuki polskiej, a nie te, które wykazywały w najwspanialszych bodaj eksponatach wpływy obce na naszą sztukę. W związku z tem dr. Treter omawia obszernie problem sztuki narodowej. Artykuł ilustrują fotografie fragmentów różnych wystaw polskich zagranicą. pz)

TEATR

Teatry objazdowe na kresach wschodnich są ważnym czynnikiem propagandowo-kulturalnym, gdyż przyciągają zarówno widzów polskich, jak innych narodowości, a dają przedstawienia w miastach i miasteczkach, które nie posiadają stałych scen. Teatr im Orzeszkowej w Grodnie ma trupę objazdową, która obsługuje Białystok, Suwałki, Augustów i Sokółki. Dał on 43 przedstawienia przy zgórą 16 000 widzów. Teatr wileński dał 96 widowisk z przeszło 13 000 widzów.

PAN ZASP, DYREKTOR TEATRU

Mówił mi nie tak dawno znajomy aktor:

— Ze wszystkich pracowników umysłowych tylko my, aktorzy, jesteśmy naprawdę bezpieczni o swoją pracę i płacę. Każdy inny może być według ustawy zredukowany za trzymiesięcznym wypowiedzeniem — my mamy zapewniony cały rok: od września do września. Każdemu innemu może pracodawca obniżyć płacę za wypowiedzeniem. My mamy zagwarantowaną pełną gażę na cały czas trwania umowy. To są nasze przywileje, których nikt inny w żadnym wolnym zawodzie nie posiada.

— A ustawa?

— Ustawa to teoria, która w praktyce się nas nie tyczy na odcinku wypowiedzenia pracy i płacy. Wszyscy inni pracownicy umysłowi jej podlegają. My nie. Jesteśmy de facto z pod niej wyjęci.

Tak było w istocie. Każdy dyrektor teatru musiał te przywileje zaakceptować. Inaczej Związek Artystów Scen Polskich (ZASP) nie pozwolił mu prowadzić teatru. Prawo prowadzenia teatru nie zależy w Polsce od przepisów ustawowych. Zależy od ZASP-u. Jeśli dyrektor nie uległ ZASP-owi co do wspomnianych warunków, ZASP nie pozwolił żadnemu aktorowi zaangażować się u niego. — Dyrektor taki nie mógł prowadzić teatru.

— A jeśli — zapytałem — teatr idzie źle i dyrektor nie ma na gażę?

— Musi mieć. Musi wystawić weksle gwarancyjne, które ZASP przechowuje i gdy gaże nie są wypłacane, puszcza w obieg.

— Ależ ZASP mógłby w ten sposób zrujnować każdą dyrekcję. Dość byłoby rzucić jej weksle w obieg w jakiejś chwili stosownie obranej. Ładna ochęta do prowadzenia teatrów.

— To też ZASP dąży do tego, aby objąć we własny zarząd wszystkie teatry. Nie czytał pan o tem? Parę teatrów już mamy. Reszta jest kwestją czasu i to niedługiego.

Czytałem i nietylko czytałem. Przed dwoma laty odbyła się w ratuszu poznańskim konferencja paru miast, które prowadziły teatry operowe, z przedstawicielem ZASP-u, dyrektorem zarządzającym tej instytucji, p. Janem Pawłowskim.

Szło o to, że opery, pochłaniającej olbrzymie sumy, miasta nie mogły prowadzić przez sezon dłuższy niż ośm miesięcy. Poznań dzielił ten los z innymi miastami. Szło o to, aby ZASP nie zmuszał dyrekcji do całorocznego sezonu. Ale ZASP nie chciał odstąpić od swego przymusu. Perswadowano mu, że Teatr Wielki będzie musiał być wobec tego zamknięty i artyści wogóle pracę utracą (co też w istocie się stało). ZASP był nieublagany. Nie pozwalał. Albo dwanaście miesięcy albo nic.

I rozeszliśmy się na tem niczem. Podszedłem do p. Pawłowskiego:

— Panowie tak się upierają. A przecież teatr w całej Polsce robi bokami. Poznań dokłada krocie tysięcy, Warszawa miliony. Inne imprezy wprost bankrutują.

P. Pawłowski zaśmiał się.

— Bo nikt z dyrektorów niema wyobrażenia o tem, jak prowadzić teatr. Niech oddadzą teatry nam, a zobaczą.

W parę dni ZASP zgłosił się jako kandydat na objęcie Teatru Wielkiego. Oczywiście za stosowną subwencją. Gmina m. Poznania, tak samo oczywiście, odmówiła. Gra była zbyt przelista. Ale paroma teatrami ZASP jednak owidnął. Został dyrektorem.

— Jakżeż wam idzie? — zagadnąłem później jednego z aktorów takiej sceny ZASP-owej. Wyplacają was regularnie?

— Tak jest. Wyrobiliśmy w ostatnim miesiącu sześćdziesiąt procent gaży. W tym będzie może trochę mniej.

— Jaktó: sześćdziesiąt procent?! Przecież gaże są gwarantowane.

— Skądże? ZASP nie ma na gwarancje. Ile się wyrobi, tyle się dostanie. Po opłaceniu kosztów.

W jesieni r. 1932 ZASP otworzył w Warszawie własny teatr przy ul. Ka-

rowej. Dyrektorem-intendentem był p. Jan Pawłowski. Nazywał się ten teatr „Teatrem Artystów”.

W Wielkim Tygodniu 1933 odbył się w Warszawie doroczny zjazd delegatów ZASP-u. Był to zjazd likwidacyjny. „Teatr Artystów” runął na długo przedtem, wśród niepamiętej w dziejach scen polskich katastrofy finansowej, a moralnej przedewszystkiem.

Ile kroci tysięcy ZASP utracił? Trudno tego dojść. Jedne dzienniki pisały o sześciuset tysiącach, inne o pół miljonie, potem znów miały być jakieś zwroty weksli, jakieś długi, jakieś zobowiązania, jakieś hipoteki. — P. Pawłowskiego, tyloletniego dyktatora ZASP-u, wyrzucano.

Ale na tem się skończyło. Śledztwo karne prowadzone przez prokuratora, nie dało żadnego wyniku. Sprawa była doskonale obwarowana dziesiątkiem kruczków prawnych. Niby ZASP był impresariem, niby to aktorzy sami odpowiadali za swoje zrzeszenie, niby to p. Pawłowski angażował personel i służbę, niby był pokryty pełnomocnictwami Zarządu, niby to Zarząd nie był za nic odpowiedzialny...

A pieniądze? Zwłaszcza fundusze społeczne, tj. te krocie tysięcy które ZASP ściąga z publiczności przez „dziesięciogroszówki”, dopłacane do biletów wstępu „na pomnik Bogusławskiego i na Dom Aktora”? Kto kontroluje ten grosz publiczny? Na co się go w rzeczywistości obraca?

Zjazd delegatów zakończył się tak. Iz Zarząd, który odpowiadał za katastrofę „Teatru Artystów”, otrzymał absolutorium. Natomiast czterech członków Zarządu, którzy byli przeciwnikami gospodarki dyrektorskiej ZASP-u, ukarano surowo. Dwoch „pobawiono praw organizacyjnych” na 5. jednego na 4. jednego na 3 lata. W Bolszewii istnieje kategoria ludzi pozbawionych praw. Są to t. zw. „liszenci”. Nie dostają ani pracy, ani kartek żywnościowych itd. Skoro angażowanym może być do jakiegokolwiek teatru tylko członek organizacji ZASP-u, to pozbawienie praw organizacyjnych równa się chyba odebraniu chleba? Liszeńcy?

Zjazd wielkotygodniowy uchwalił, że w nadchodzącym sezonie ZASP nie będzie prowadził żadnego teatru na swój rachunek.

ZASP przestał być dyrektorem. — Zostawił po sobie w tym charakterze katastrofę „Teatru Artystów”, nędzę „swoich” aktorów, niewyjaśnione dostatecznie manipulacje z groszem publicznym, oraz procesy.

Ale ZASP istnieje dalej i teatry także istnieją. Jakim będzie teraz stosunek ZASP-u do dyrekcji? Czy powyższa uchwała oznacza, że ZASP, który sam nie gwarantował gaż aktorów, będzie dalej żądał od dyrekcji, aby je gwarantowały? Czy będzie pobierał weksle gwarancyjne? Czy dalej ściągane będą z widzów „dziesięciogroszówki” od każdego biletu? Co będą mieli aktorzy za swoje kilkunastozłotowe co miesiąc ściągane składki na rzecz ZASP-u? Obecnie nie mieli nic. Anj pomocy na wypadek bezrobocia, ani jakichkolwiek innych zapewnionych świadczeń. A teraz?

Do tych pytań trzeba będzie powrócić. Nowy sezon się zbliża.

Witold Noskowski.

Pisma nadesłane

„Przeszłość”. Nr. 5. Treść: W. Dobrowolska: „Biblioteka ostatniego Jagiellona”. — J. Willaume: „Z politycznej satyry Wielkiej Emigracji”. — P. Zukowski: „Franklin w Paryżu (1777—85)”. — P. Ganzyński: „Czy Ukraińcy stworzyli jakie wartości kulturalne?”. — W. Hlaskówna: „Wit Stosz. W 400-lecie śmierci mistrza. (Sprawozdanie z odczytu)”. — Zapytania i odpowiedzi. Adr. Red. Poznań, ul. Karwowskiego 22, III.

„Przegląd Pedagogiczny”. Nr. 15—16. Treść: I. N.: „O komisjach dyscyplinarnych”. — A. Ryniewicz: „Samorząd szkolny”. — W. S.: „Programy szkolne a młodzież”. — S. K.: „Z zakresu dydaktyki”. — Sezon letni w „Jantarowej Ciecz”. — Z działalności zarządu Głównego w I. kwartale 1933 r. — Komunikaty Zarządu Głównego T. N. S. W. — Z życia Koła Warsz. T. N. S. W. — Z żalobnej karty. — Światła i cienie. — Kronika. — Nowe książki. — Bibliografia pedagogiczna. — Adr. Red. Warszawa, Bracka 18.

NA NASZYM WARSZTACIE Z PRACY TOWARZYSTWA PRZYJACIÓŁ NAUK

Na ostatnim posiedzeniu komisji teologicznej ks. dr. Józef Nowacki, profesor Seminarjum Duchownego, referował swą rozprawę p. t. „Arcybiskup gnieźnieński Janusz i nieznan synod prowincjonalny roku 1258”. — Rzeczą osnutą jest na tle nieznanego dyplomu z r. 1258, wystawionego przez ówczesnego elekta gnieźnieńskiego Janusza z udziałem biskupa krakowskiego Prandoty i wrocławskiego Tomasza I; jest to jedyny znany nam z XIII wieku dyplom, przedstawiający nam arcybiskupa-elekta, jeszcze niezatwierdzonego przez Stolicę Apostolską, w swym charakterze urzędowym. W tym względzie dokument nasuwa szereg zasadniczych wniosków natury prawnokościelnej.

W drugiej części autor rozpatruje przeszłość kościelną i polityczną Janusza, niegdyś długoletniego kanclerza dworu wielkiego arcyb. Pełki oraz księcia kujawskiego i łęczyckiego Kazimierza, następnie szczegółowy przebieg jego wyniesienia na stolicę gnieźnieńską i w związku z tem znaną nam tylko stąd ciekawą konstytucję pap. Aleksandra IV w sprawie procesu informatywnego elektów, stolicę bezpośrednio poddanych Stolicy Apostolskiej. W trzeciej części autor przedstawia przypuszczalny synod prowincjonalny, jaki odbył się w dniach 15 do 17 września 1258 we Wroclawiu pod Pińczowem, posiadłości biskupów lubuskich, w związku z głośnym targiem biskupa wrocławskiego Tomasza I z ks. lignickim Bolesławem II na tle uwięzienia biskupa i jego proboszcza kapitulnego Bogusława oraz wymuszenia na nich oprócz bogatego okupu także zasadniczych ustępstw w dziedzinie dziesięcin kościelnych. Synodowi temu autor przypisuje anonimowy statut (krótszy) „Crescente quotidie”, zawierający sankcje kościelne na wypadek uwięzienia biskupa lub innych duchownych, oraz trzy dalsze dekryty, wskazujące wybitnie na wypadki roku 1258.

W dyskusji zabierali głos księża: Hozakowski, Mazurkiewicz, Kowalski, Gładysz.

Nowe metody w badaniu sztuki. Znany już z doskonałych prac o dziejach antycznej sztuki badacz krakowski Stanisław Gąsiorowski wystąpił w „Przeglądzie Polskiej Akademii Umiejętności” z zastosowaniem znanej na zachodzie w pracach Monte. Nohle i innych metody typologicznej. U nas interesował się nią Tatarkiewicz, któremu wykształcenie filozoficzne otwiera szerokie horyzonty na wszystkie działy humanistycznej kultury. Za typ artystyczny uważa Gąsiorowski zasadę formalną albo zespół czynników formalnych, powtarzających się czy powracających w stałym układzie w danej sztuce. Typy realizują się w poszczególnych działach albo stanowiące mogą pojedyncze motywy. Zabytki, należące do jednego typu, nazywamy typicznymi. Wydzielenie ich cech otrzymuje się oczywiście przez analizę porównawczą. Typ jest zaś pojęciem pomocniczym, służącym w obrębie metody Gąsiorowski rozważa sposób klasyfikacji typów, genezy typów, stosunek typów między sobą i do społeczeństwa i podaje schemat badania typologicznego. Praca ta wnosi nieco świeżego tchu z zachodu w sferę potrzebującą go często nietylko w zakresie sztuki. (T. Gr.)

Ze Związku Bibliotekarzy. Oddział wileński odbędzie posiedzenie z referatem W. Piotrowicza p. t. „Słownik wyrazów bibliotecznych”.

Z Tow. Filozoficznego. Oddział krakowski odbył posiedzenie z referatem dr. K. L. Konińskiego pt. „Elementy patriotyzmu”.

Jutro:

PIATILETKA W MATEMATYCE

przez

dr. Władysława Ślebodzińskiego

Książki nadesłane

Dr. Witold Doroszewski: „Pisownia polska w ostatnich wydaniach”. Memoriał opracowany na zlecenie Wydziału I Tow. Nauk. Warszawskiego. Warszawa 1933. Nakł. Pol. Tow. Wydawców Książek.

Jan Nikodem Jaroń: „Z pamiętnika Górnoślązaka oraz inne wiersze liryczne”. Katowice, 1932. Nakł. Tow. Przyj. Nauk na Śląsku.

Wiesław Strzałkowski: „Poezje”. Warszawa, 1933. Skł. gł. Inst. Wyd. „Biblioteka Polska”.

DZIAŁ GOSPODARCZY

O bankach

Rozpanoszyła się w Poznaniu prasa rewolwerowa, żadna sensacji, pozostająca wiecznie na tropie urojonych „afar”, „panam”, „oszustw” itp. machinacyj. Nie zajmowałibyśmy się temi krzykliwymi igraszkami gazet brukowych, gdyby nie wzgląd na ład i spokój obrotów bankowych, które od pewnego czasu narażone są wskutek hałasów i krzyków, wszczynanych przez redakcje wspomnianych piśmi-del.

Wiadomo, że gdzie jak gdzie, ale w dziedzinie bankowości w pierwszej linii potrzebny jest nastrój spokoju i równowagi, jako jedynie gwarantujący prawidłowy bieg operacyj kredytowych. Opinia publiczna, niewtajemniczona i nie orjentująca się w sytuacji, bardzo łatwo generalizuje wszelkie pogłoski, odnoszące się do jakiegoś banku czy banku, i odium spada na bankowość w ogólności.

Nie znaczy to, oczywiście, aby o bankach nie miano mówić na łamach prasy. Wszem, dyskusja na tematy bankowe jest pożądana, powinna jednak być prowadzona poważnie, z poczuciem odpowiedzialności publicznej.

O naszych bankach można mówić tem swobodniej, że wykazały one podczas przesilenia gospodarczego hart i wytrzymałość i prowadzone są w sposób prawie że przesadnie ostrożny. Wprawdzie na 55 banków prywatnych w Polsce — dwanaście znajduje się w stanie likwidacji, ale 1) na liście likwidujących się banków niema żadnej instytucji finansowej, któraby już przed wybuchem kryzysu nie była popadła w trudności, oraz 2) likwidacja tych banków odbywa się spokojnie bez wstrząsów.

Owych dwanaście likwidujących

się banków to znak oczyszczenia naszej bankowości z pewnych przerosłów, datujących jeszcze z czasów inflacyjnych, to znak powrotu do zdrowej, normalnej struktury, którą pozostałe banki polskie posiadają.

Chwała Bogu, nie było u nas tak wielkich wstrząsów bankowych, jakich świadkami byliśmy w Austrii (Credit-Anstalt), Holandji (Amstelbank), Francji (Banque Nationale de Crédit), Niemczech (Danatbank, Dresdener Bank), Szwajcarii (Banque de Geneve), Włoszech (Banca Commerciale), nie mówiąc zgola o Stanach Zjednoczonych z ich hekatombą tysięcy małych banków i bankczków.

U nas przesilenie objawiło się pod dwójką postacią: odpływu kredytów zagranicznych i wycofywania wkładów krajowych. Ale i jeden i drugi proces doznał zakończenia. Nasze banki straciły prawie 300 milion. złotych z kredytów zagranicznych, nie wprowadziliśmy jednak żadnych ograniczeń w stosunku do wierzycieli zagranicznych, co ogromnie podniosło prestiż Polski wobec obcych sfer finansowych i spowodowało zatrzymanie się odpływu kredytów zagranicznych z banków. Również w drugiej połowie ubiegłego roku znikło zjawisko wycofywania wkładów przez depontentów krajowych. Naodwrot zapanował się dopływ nowych oszczędności do banków.

Polityka kredytowa banków — dzięki powyższemu korzystnym zjawiskom — stała się liberalniejsza. Ultimo roku minęło spokojnie. Stopień płynności i pogotowia kasowego podniosły się silnie. Niema więc powodów do alarmu. Przeciwnie, na stan naszej bankowości patrzeć można ze spokojem i ufnością.

Budżet robotników rolnych w r. 1933

Poniżej podajemy nadesłany przez Wielkop. Tow. Kółek Rolniczych budżet dla robotników rolnych za czas od 1-go kwietnia do 30-go czerwca 1933 roku, który został w porozumieniu z Zw. Robotn. Rolnych i Leśnych Z. Z. P. uzgodniony i zatwierdzony.

Budżet deputatka wynosi: 805 zł:
300 dni = 2,68 zł dziennego zarobku, czyli na godzinę 0,28 zł. Wartość dziennego deputatu 2,08 zł.

Budżet chałupnika wynosi: 714 zł:
300 dni = 2,38 zł dziennego zarobku, czyli na godzinę 0,25 zł. Wartość dziennego deputatu 0,63 zł.

Budżet zaciągu wynosi:

kat.	Wartość dzien. deputatu:	Zarobek dzien. w gotówce:	Razem dziennie:	Na godz.
I.	0,24 zł	0,60 zł	0,84 zł	0,09 zł
IIa	0,24 zł	0,80 zł	1,04 zł	0,11 zł
IIb	0,24 zł	1,00 zł	1,24 zł	0,13 zł
III.	0,24 zł	1,20 zł	1,44 zł	0,15 zł
IV.	0,24 zł	1,50 zł	1,74 zł	0,18 zł

Budżet robotników sezonowych miejscowych wynosi:

I.	0,45 zł	0,95 zł	1,40 zł	0,15 zł
II.	0,45 zł	1,20 zł	1,65 zł	0,18 zł
III.	0,45 zł	1,43 zł	1,88 zł	0,20 zł
IV.	0,45 zł	1,77 zł	2,22 zł	0,24 zł

Budżet robotników sezonowych pozamiejscowych wynosi:

I.	0,57 zł	0,95 zł	1,52 zł	0,16 zł
II.	0,57 zł	1,20 zł	1,77 zł	0,19 zł
III.	0,57 zł	1,43 zł	2,00 zł	0,21 zł
IV.	0,57 zł	1,77 zł	2,34 zł	0,25 zł

Wyżej podany budżet może li tylko służyć: 1. Jako norma do obliczeń wypłat za nadgodziny, jak i też jako norma do potrąceń za podgodziny, w myśl § 9 kontraktu taryfowego; 2. do potrąceń przy pracach akordowych, w myśl § 8 kontraktu taryfowego. — Nie może natomiast służyć: 1. Celom tak propagandy jak i agitacji; 2. do roz-

liczenia przy zamianie jakiegobądź deputatu na gotówkę pomiędzy pracodawcą a pracobiorcą.

Płace w powyższym budżecie są płacami przeciętnymi okresu rocznego; nie mogą zatem służyć jako podstawa do wypłat za normalną pracę robotników rolnych.

KRONIKA GOSPODARCZA

Z KRAJU

(k) Nowa obniżka cen nawozów potasowych. Z dn. 10 maja wchodzi w życie nowy cennik na nawozy potasowe, produkowane przez Sp. Akc. Eksploatacji Soli Potasowych („Tesp”). Cennik ten obejmuje cały rok gospodarczy 1933/34 i podzielony jest na szereg czasokresów sprzedaży z wybitnem uprzywilejowaniem sezonu jesiennego. Obniżka cen na sezon jesienny 1933 w czasokresie najtańszym wynosi ca 40 proc. w stosunku do cen sezonu jesiennego 1932 średnio za tlenek potasu franco kopalnia. Obecna obniżka wynosi średnio za tlenek potasu w stosunku do cen wiosennych franco kopalnia ca 15 proc. Po za powyższą obniżką „Tesp” wprowadził w swe warunki sprzedaży cały szereg zmian. Rolnicy zakupujący nawozy potasowe za gotów-

kę otrzymają od cen cennikowych dodatkowe skonto wyższe o 1 proc. niż w sezonie ub.; cennik na sezon jesienny przewiduje trzy czasokresy zakupu, stwarzając przywileje dla tych rolników, którzy zakupują nawozy potasowe w terminie wcześniejszym; rolnicy zakupujący nawozy potasowe na kredyt w czasokresie wcześniejszym otrzymają późniejszy termin wykupu weksli; nawozy potasowe można zakupywać po cenach hurtowych już w ilości ponad 51 kwintal, przyczem rolnik tytułem wyrównania kosztów transportu dopłaca tylko 2 proc. więcej od ceny zakupionych nawozów.

(k) Poglądy ekonomiczne katolicyzmu społecznego. Na temat powyższy wygłosi referat mg. nauk ekon. - polit. p. Leon Całka, st. asystent Seminarjum Ekonomicznego U. P. na zebraniu miesięcznym Związku

Ekonomistów, Tow. zap. w Poznaniu. Zebranie to odbędzie się w czwartek, 11 maja br. o 20 w sali posiedzeń Izby Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu, ul. Mickiewicza 31, I. ptr. (wejście z ul. Sienkiewicza). Goście bardzo mile widziani!

(k) Plenarne zebranie Izby Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu. Plenarne zebranie Izby Przemysłowo-Handlowej w Poznaniu odbędzie się w dniu 12 maja 1933 r. o godz. 16 w gmachu Izby przy ul. Mickiewicza.

PODATKI I OPŁATY

(p) Zmniejszenie się ogólnych wpływów skarbowych w Wielkopolsce. Według źródłowych informacji ogólne wpływy skarbowe z terenu Wielkopolskiej Izby Skarbowej za 3 kwartały r. 1932 wykazują spadek o 10,5 proc. w porównaniu do tego samego okresu poprzedniego roku budżetowego, z 64,1 milj. zł na 57,3 milj. zł; spadek ten, w razie nieuwzględnienia wpływów z nowowprowadzonych podatków wyniósłby ok. 15, 5 proc., z 64,1 milj. zł na 54,2 milj. zł (AZ)

Bekony. Ceny bekonu na giełdzie londyńskiej w dniu 5 bm. wynosiły za 1 cwt. w sh.: za bekon angielski 94 — 106, irlandzki 80 — 96, kanadyjski 70 — 75, duński 78 do 83, holenderski 72 — 76, estoński 73 do 74, lotewski 72 — 74, litewski 70 — 74, polski 68 — 72, szwedzki 74 — 77. W zeszłym tygodniu w porównaniu do notowań tygodnia poprzedniego ceny bekonoń zostały podwyższone od 3 do 5 sh, jedynie angielski i irlandzki pozostały bez zmiany.

SPORT

Kolarstwo

Poznański Okręgowy Związek Kolarski podaje do wiadomości wszystkich towarzystw położonych na terenie okręgu, że dnia 25 bm. o godz. 10 w Poznaniu przy ul. Marszałarskiej w lokalu p. Jarockiej odbędzie się nadzwyczajne walne zebranie P. O. Z. K.

Pływanie

Nową pływalnię buduje magistrat m. Poznania na odnodze Warty nawprost nowej elektrowni, w miejscu gdzie była pierwsza pływalnia „Unji” Z uwagi na korzystne położenie, blisko miasta, pływalnia ta szczególnie nadawać się będzie do organizowania imprez, poza tem zaspokoi potrzeby mieszkańców tej dzielnicy dla których pływalnie P. O. Z. P. przy Drodze Debińskiej i P. T. P. na Ratajach były zbyt odległe (wz)

Otwarcie sezonu Pozn. Tow. Pływackiego odbędzie się w niedzielę o godz. 16 we własnej pływalni na Ratajach. Dojazd tramwajem nr. 3, poczem przeprawa łodzią przez Wartę, lub autobusem Poznań-Starołęka do przystanku przy fabryce „Heldolda”.

Tennis

Najbliższe spotkanie międzynarodowe naszych tenisistów odbędzie się w dniu 12 do 14 maja w Warszawie na kortach „Legji”. Będzie to mecz Warszawa i Praga. Warszawę reprezentują: Tłoczyński, Wittman i Stolarow. Pragę — Siba i Hecht. Następnie odbędzie się od 23 do 25 bm. w Katowicach, mecz Polska i Monaco. W dniach 10 do 12 czerwca w Krakowie jest Polska i Austria. W dniach 16 do 18 czerwca w Warszawie — Polska i Italia. (PAT)

Wśród zawodowców

Zwycięstwo Edwarda Rana. Spotkanie w Nowym Jorku pomiędzy Edwardem Ranem o Bennie Levinem zakończyło się zdecydowanym zwycięstwem polskiego boksera. W 10 kole Ran powalił k. o. wyczerpanego Bennie Levina. Od samego początku przewaga polskiego boksera pod względem techniki i siły uderzeń była widoczna. W pierwszym i czwartym kole Ran posłał na deski Levina do 9. Licznie zgromadzona publiczność, wśród której było bardzo wielu Polaków amerykańskich entuzjastycznie przyjęła zwycięstwo Rana.

RADJO

Czwartek, dnia 11 maja 1933 r.

Poznań (335 m) godz. 12.35 koncert dla młodzieży z Warszawy; godz. 14.00 giełda; godz. 16.30 kom. „Z życia wojskowego młodzieży”; godz. 16.40 (W); godz. 17.00 słuchowisko harcerskie p. t. „Na zbiórce wśród zuchów”; godz. 17.40 „Droga do umykalnieni młodzieży i społeczeństwa” — wygl. prof. J. Nowak; godz. 18.00 referat Zw. Harcerstwa Polsk.; godz. 18.15 feljeton; godz. 18.30 feljeton roln. pt. „Praktyczne wskazówki dla przagnących zaprowadzić chów owiec” — wygl. inż. J. Borman; godz. 19.10 roln. skrzynka radiowa (omówi p. J. Rządowski); godz. 19.28 sygnał czasu; godzina 19.30 (W); godz. 20.00 pieśni polskie ubieg. stulecia w wyk. p. K. Bojarskiego (tenor), przy fortep. prof. Fr. Łukasiewicz; godzina 20.25 utwory na klarnet solo z tow. fortepianu — odegra prof. J. Madeja; przy fortepianie prof. Fr. Łukasiewicz; godz. 20.50 duety, pieśni i arje — wykonają: M. Jarrowsa (mezzosopran), W. Łuczynski, art. op. (tenor); godz. 21.30 słuchowisko z Katowic; godz. 22.15 „Z nad krawędzi”; godz. 22.30 sygnał czasu — komunikaty.

Warszawa (1412 m) godz. 12.10 płyty gramof.; godz. 12.35 poranek szkolny; godz. 15.25 płyty gramof.; godz. 15.35 „Kultura spokoju” — p. W. Pomian - Pomianowska; godz. 15.50 płyty gramof.; godz. 16.25 lekcja

Sp. Mieczysław Eichstaedt

Donieśliśmy dzisiaj w rannem wydaniu o zgonie sp. Mieczysława Eichstaedta, artysty-muzyka, profesora konserwatorium państwowego w Poznaniu.

Pochodzący ze znanej i powszechnie szanowanej rodziny poznańskiej, sp. Mieczysław Eichstaedt urodził się w naszym mieście 27 lipca 1872. Do szkół średnich chodził zrazu w Poznaniu (gimnazjum Fryderyka Wilhelma), lecz za polamanie chorągwi niemieckiej na wycieczce szkolnej został wydalony i musiał przenieść się do Międzyrzecza; dopiero po trzech latach i długich zabiegach mógł powrócić do Poznania, gdzie też naukę gimnazjalną ukończył.

Zamiłowany w muzyce od dzieciństwa, udał się na studia do Lipska, następnie był w Wiedniu u słynnego Leszetyckiego na kursie fortepianu, poczem na dokończenie studjów pojechał do Paryża i wróciwszy rozpoczął działalność zrazu jako profesor szkoły muzycznej w Zytomierzu, a następnie osiadł na stałe w rodzinnym mieście.

Po za działalnością pedagogiczną sp. Mieczysław Eichstaedt znany był społeczeństwu naszemu z koncertów fortepianowych. Oddawał się też dyrygenturze, zasiadając przy pulpicie kapelmistrzowskim w Teatrze Polskim za dyrekcji Lelewicza; spędził też jakiś czas w Krakowie jako kapelmistrz tamtejszej opery, wreszcie został pozyskany do Teatru Wielkiego, gdzie również przez dłuższy czas był kapelmistrzem, pełniąc swoje zadania aż do czasu, gdy miasto przestało prowadzić teatr śpiewny. Równocześnie był profesorem klasy fortepianowej w państwowem konserwatorium w Poznaniu, pełniąc te obowiązki od początku zaistnienia tej uczelni.

Muzyk wytrawny i głęboko rozmiłowany w swoim zawodzie, odznaczał się też sp. Eichstaedt wielkimi zaletami osobistymi, które jednaly mu powszechną sympatię i sprawiają, że przedwczesny zgon jego wywołał żal i najszczerze współczucie dla dotkniętej tym ciosem Rodziny.

Wyższa Szkoła Handlowa w Poznaniu

Z dyrekcji Wyższej Szkoły Handlowej w Poznaniu otrzymujemy poniższy komunikat z prośbą o zamieszczenie:

Wobec pogłosek, że Wyższa Szkoła Handlowa w Poznaniu straciła charakter szkoły akademickiej, stwierdzić należy, że

1. sytuacja prawna WSH. w Poznaniu nie uległa najmniejszej zmianie w żadnym kierunku;

2. WSH. opiera się nadal — jak dotychczas — na specjalnym statucie z dnia 19 lipca 1926 r., zatwierdzonym przez ministra W. R. i O. P.;

3. art. 1 statutu powiada, że WSH. ma charakter szkoły akademickiej;

4. art. 2 tego statutu głosi, że WSH. podlega władzy nadzorczej ministra W. R. i O. P. bez pośrednictwa podległych ministerstwu władz szkolnych (kuratorów);

5. absolwenci WSH. posiadają nadal — jak dotychczas — prawa urzędników I kategorii w państwowej służbie cywilnej;

6. Uniwersytet Poznański (sekcja ekonomiczna) zalicza nadal — jak dotychczas — absolwentom WSH.: 2 lata studjów, co umożliwiła im uzyskanie po następnych 2 latach stopnia magistra ekonomji a potem doktora ekonomji);

7) uniwersytety w Lausanne, Nancy i Caen, jak również wiedeńska Akademia für Welthandel uznają nadal — jak dotychczas — studia nasze za równorzędne ze swoimi i dają możliwość absolwentom naszej uczelni uzyskanie stopnia doktora po upływie jednego roku.

francuskiego; godz. 16.40 „Szata roślinna a człowiek” — dr J. Kołodziejczyk; godz. 17.00 płyty gramof.; godzina 17.40 odczyt aktualny; godz. 18.00 muzyka lekka z „A-driji”; godz. 19.20 komunikat rolniczy; godz. 19.30 kwadrans liter.: fragm. z powieści I. Krzywickiej pt. „Pierwsza krew”; godzina 19.45 prasowy dziennik radiowy; godzina 20.00 „Miłość i wiosna” — audycja muzyczna z udz. M. Konarek-Korskiej (śpiew); w przerwie wiadomości sportowe; godz. 21.30 słuchowisko pt. „Burmistrzanka Gryzelda” G. Morcinka (Katowice); godz. 22.15 muzyka taneczna ze Lwowa; godz. 23.00 muzyka taneczna z „Gastronomji”.

Programy zagraniczne: Wiedeń (517 m) 20.30 „Nieszpory sycylijskie” op. Verdiego. 23.00 muzyka taneczna; Praga (489 m) 19.25 dęta ork. lud. 20.05 wykład, 21.00 koncert; Medjolan (501 m) 20.50 koncert; Rzym (441 m) 20.45 koncert utw. Manzocchiego.

Broń rybaka na dalekich morzach

Jesteśmy w przededniu sezonu łowienia ryb, tej naprawdę przyjemnej rozrywki. Dlaczego byśmy więc nie mieli poświęcić kilka chwil uwagi broni rybaka, jego przyrządom, przy pomocy których wykonuje swój zawód lub sport. Tem więcej, że można przy tej sposobności poznać wiele dziwów tego świata.

Choćby n. p. sposób łowienia ryb u Malajów. Łowią oni na morzu przy pomocy większych części, zwanych „sampanami”, lub małych, zwanych „djukul”. Połów odbywa się na spokojnym morzu. Rybak puszcza z łódki latawca bardzo prostego, spreparowanego z twardego ale bardzo lekkiego liścia paproci. U końca tego latawca znajduje się pętla i przynęta. Rybak manewruje tak latawcem, by pętla przesuwała się i przewijała bezpośrednio nad wodą. Sznurek od latawca przechodzi przez szereg kółek umieszczonych na patyku u dzioba czółenka. Nagle wyskakuje do przynęty ryba z morza. Zaciśka się węzełek pętli koło jej ostrej głowy rybak wciąga sznurek i wydobywa po falach morza trzepocącą się rybę.

Oczywiście połów taki odbywa się tylko na duże sztuki. Najczęściej chwytają w ten sposób Malajowie rybę z gatunku „bellona”. Jest ona bardzo płochliwa i żadnym innym sposobem, nawet strzałą z łuku chwycić lub zabić jej nie można.

Bardzo ciekawy jest sposób łowienia koralu. Zwykłą siecią łowią koralu nie można, nawet ciężka parowa maszyna poruszana drogą nie nadaje się do tego celu, bo każda sieć ugrzęźnie i zaplące się na dnie morza, tam gdzie rosną koralu. To też śródziemni morscy rybacy wymyślili sobie specjalny przyrząd. Jest to krzyż lub gwiazda, zbudowana z ciężkich okutych belek związanych i mocno złączonych i obciążonych jeszcze głazem. Na końcach krzyża są przyczepione osobliwe sieci. Są to płaty o wielkich oczkach związane z grubego sznura, tak sfaldowane że tworzą rodzaj sieci. Z tych sieci i sznu-

rów tworzy się wielki spleciony ogon — ogonów zaś jest cztery. Opuszczone na dno z krzyżem dostają się do każdego załomu, płaczą i chwytają koralu w nieprzełiczone uściski. Potem wyszarpują koralu z dna, gdyż pod naporem łodzi muszą posuwać się w różnych kierunkach. Potem następuje bardzo ciężka praca wydobywania krzyża na powierzchnię morza. Często krzyż zaczepia się na dnie tak mocno, że pozostaje tam na wieki. Przy spokojnym morzu i dobrem manewrowaniu łodzi można wydobyć krzyże ze zdobyczą — często jednak gdy morze zaczyna szaleć a łodzie są przy pracy, niejedno życie ludzkie i łodzie idą na dno. W ciągu dnia takiej ciężkiej pracy wyciągają rybacy na jedną łódź najwyżej kilka kilogramów koralu.

Ogólnie używana przez rybaków sieć na śledzie jest nietylko długa i wysoka, ale ponadto przywiązana jest linami do windy na pokładzie stateczku, bo tylko ze stateczku można łowić śledzie. Z boku, na powierzchni morza toczą się puste beczki. Mają one utrzymywać na linii pionowej sieć tak, jak ołów z dna sieci trzyma ją wyprostowaną do dołu. Gdy idzie ławica śledzi na sieć, statek musi zwalniać biegu, barylki swobodnie bujające na powierzchni zanurzają się dość mocno w morze. Sieć jest przepelniona rybą. Załoga statku zaczyna pracować przy windzie. Sieć trzeba ciągnąć bardzo ostrożnie, gdyż pod wpływem obciążenia łatwo może się zerwać.

Na wybrzeżach francuskich i włoskich łowi się ryby niewodem, ciągnionym na brzeg. Nawet Syngalezi znają ten sposób, który, zdaje się, właśnie od nich przyszedł do Europy. Liny takiego niewodu są krecone z włókien kokosowych, pławiki są z pustych kokosów lub olbrzymich korków, sieć pleciona ze sznurka bawełnianego lub z włókien palmowych. Praca to bardzo ciężka i wymagająca od rybaków specjalnej siły fizycznej.

S F.

Tydzień dobroci

„Tydzień dobroci” we Francji. Janek do staje w skórę od rozniewanej jego nieposłuszeństwem matki. Ojciec, słysząc krzyki Janka, wtrąca filozoficzną uwagę:

— Mamy tydzień dobroci, nie bij go za mocno. (Le Rire)

Śmierć

„Śpiewającego hrabiego”

W Stockholmie zmarł ostatnio hrabia Magnus von Rosen, zwany „Śpiewającym hrabią”, który był jedną z najbardziej popularnych osobistości stolicy Szwecji. Hrabia przedstawiał typ arystokraty-cygana, spędzającego noce w najelegantszych lokalach Stockholmu w gronie przyjaciół. Podczas nocnych powrotów z hulanki hrabia von Rosen miał zwyczaj śpiewać głośno, a piękny jego głos rozbrzmiewał donośnie w pustych ulicach miasta. Stąd powstał przydomek hrabiego.

„Śpiewający hrabia” był bożyszczem biedaków, dla których miał zawsze hojny datek i przyjacielskie słowo. Był jednak również popularny we wszystkich sferach, wszystkich bowiem podbijał humorem, fantazją, wesołością i dobrocią.

W młodości swej hrabia von Rosen podróżował przez całe lata i zwiedził wówczas wszystkie części świata.

Prasa szwedzka poświęciła „Śpiewającemu hrabiemu” serdeczne wspomnienia, zaznaczając, że był on jednym z najlepszych przedstawicieli „dawnych dobrych czasów”.

Wieczór autorski K. Hłakowiczówny

Wczoraj o godz. 8 wiecz. w sali XVII Coll. Minus odbył się staraniem Koła Polonistów U. P. wieczór autorski z okazji znakomitej poetki Kazimiery Hłakowiczówny.

Autorka poprowadziła poszczególne cykle swych wierszy krótkimi wstępkami, które modnie nazwałyby można „konferansjerką”, dając w nich wiele ciekawych osobistych wynurzeń na temat swej twórczości. Jako obcy referat, byłyby one dość banalne — w ustach poetki, mówiącej o sobie, nabierały wartości, były jakgdyby odsłonięciem tajemniców psychiki twórcy.

Program autorski objął utwory nigdzie dotąd nie drukowane. Ponadto Hłakowiczówna od kilku już lat nie wydała żadnego zbioru poezyj, więc z pewnością nazbierało się ich na kilka tomików. Czytane wiersze w

Obuwie Fr. ROGOZIŃSKI i S-ka

eleganckie — solidne — tanie

WIELKI MAGAZYN OBUWIA — POZNAŃ, STARY RYNEK 64.

Kard. Bonawentura Ceretti prefekt najwyższego sądu duchownego, który zmarł w tych dniach w Rzymie, mając lat 61.

programie podzielone były na pięć grup. Pierwsza — „wiersze osobiste”, liryczne. Poetka nawiązuje w nich do ulubionych swych motywów: wspomnień dzieciństwa, litewskich piasków, tęsknot za macierzą i łanami tatarskimi. „Wileńskie kamienie” są jednym z najpiękniejszych wierszy o Wilnie.

„Wiersze doraźne” — jak je określiła poetka — są dla jej liryki odetchnięciem od samej siebie. Szuka zaś tego odetchnięcia w poetyckim przeżywaniu jakiejś zewnętrznej rzeczywistości. Uchybiając może dla nich byłaby nazwa „okolicznościowa”, ale takimi się wydają „Grobowiec Nieznajomego Żołnierza”, „Wielki Tydzień” i „Młody Czerwony Krzyż”.

Zmysł humoru wyładowuje się w wierszu „Poeta”. Prostotą ujęcia, roztępiłą łatwością rymów, dowolnością strofy ujmują „ballady zwyczajne”. Ich codzienność jest bardzo poetycka. Dużo wdzięku ma „Nasza Stefcia” i „Biedna Ewcia”, a „Ballada o śpiewającym nożowcu”, choć ma temat zupełnie „urbanistyczny”, jest bardzo sielską balladą.

Z cyklu „ballad bohaterskich” poetka przeczytała „Żalose pieśni o Barbarze i Augustie”, „Kachna Czarniecka” i „Żeligowski i Litwineczka”.

Wieczór cieszył się znaczną frekwencją kulturalnych sfer poznańskich. Cały dochód przeznaczony był na ratowanie Bazyliki Wileńskiej. (t. kr.)

Kącik kosmetyczny

Kącik kosmetyczny

P. Am. z Bydgoszczy. Niestety, nie mogę Pani udzielić w tem miejscu wyczerpującej odpowiedzi, sądząc, że ze względów

General Goded b. szef hiszpańskiego sztabu generalnego wymianiany w związku z planowanym zmianą stanu.

dla Pani zupełnie zrozumiałych. Przeciwno tworzeniu się zmarszczek istnieją specjalne kremy wybitnie natłuszczające.

P. Nina z przedmieścia. Na pierwszy Pani defekt znajdzie Pani odpowiedź u p. Amy z Bydgoszczy, rzęsy należy przyciemniać henną, roślinny ten preparat stosowany przez dłuższy okres czasu wpływa bardzo dodatnio na porost.

P. Alina M. Z listu Pani wnioskuję że cierpi Pani na silny łojotok głowy, a co z tem związane wypadanie włosów. Jeżeli ma Pani lupież, to należałoby najpierw go usunąć i dopiero później przeprowadzić racjonalną kurację skóry głowy. Dobre wyniki w takich wypadkach daje światłolecznictwo oraz masaże ręczne. Głowę proszę myć raz na tydzień w wodzie otrębowej którą otrzymuje się przez gotowanie 3—4 łyżek otrąb pszennych w 1 litrze wody i przelewając następnie przez sitko lub czyste płótno. Celem usunięcia kurzu i tłuszczu należy dodać do pierwszej wody szampanu o składnikach nieszkodliwych. Po dokładnym wymyciu spłukać dwa razy wyżej wymienionym wywarem.

Pielęgnacja włosów

Różne są środki do pielęgnacji włosów, ale nie wszystkie prowadzą do osiągnięcia pożądanego celu. Włos sam ma wygląd długiej rurki, wewnątrz której znajduje się rogowa substancja, tak zwana keratina. Jest to ciało organiczne, w skład którego wchodzi mniej więcej 50 proc. węgla, 20 proc. tlenu oraz 5 proc. siarki. Substancja ta rozpuszcza się w stężonych alkaljach, a nie rozpuszcza się w alkoholu i eterze. Słabe roztwory alkaliczne keratinę rozmiękczają, stężone niszczą szybko i zamieniają na gąbczastą masę. Barwa włosów jest związana ściśle z ogólnym zabarwieniem skóry, a więc z ilością znajdującym się tam pigmentu. Ciała barwne zawierają obok innych składników również siarkę i żelazo i to w rozmaitych ilościach w zależności od koloru włosów. Tak naprzykład stwierdzono, że włosy czarne zawierają dużo żelaza i siarki, brązowe dużo żelaza, mało siarki, rude równe części żelaza i siarki i t. d.

Wziąwszy więc pod uwagę wyżej wymienione właściwości włosów nie należy stosować pierwszych lepszych środków do pielęgnacji nie zastanawiając się poprzednio nad ich działaniem na rogową substancję. Przedewszystkiem można ogólnie powiedzieć, że zarówno alkalja w stanie stężonym, jak i stężone kwasy mineralne wpływają na włosy bardzo ujemnie. Zbyt częste używanie do mycia włosów sody, potażu, amoniaku lub mydeł alkalicznych powoduje nadmierne wysuszenie, oraz zmianę barwy, która przechodzi z czasem w odcienie żółtawe, rude, a wreszcie czerwonawe. Oprócz tego włosy matowieją, tracą swój naturalny połysk, stają się kruche, łatwo łamliwe, a przez nadmierne odtłuszczenie, odbieranie włosom ich naturalnych substancji odżywczych, włos może nawet zupełnie zaniknąć.

Dlatego też należy używać do pielęgnacji włosów mydeł neutralnych, bądź szampounów bez domieszki alkalijskich, a celem zupełnego usunięcia mydła można splukiwać wodą z sokiem cytrynowym, bądź wodą zakwaszoną kwasem octowym. Oprócz wyżej wymienionego sposobu można również myć włosy w wywarze ziół, a mianowicie rumiankiem rzymskim przy włosach jasnych, a szalwią lub tatarskimi przy włosach ciemnych, zioła te bardzo dodatnio wpływają na wzmocnienie włosów.

O włosach pisać jeszcze będę w następnych artykułach.

Mgr. I. KUNTZÓWNA.

TEATRY

Teatr Wielki

Dzisiaj, w środę, 10 maja o godz. 8 wiecz. ostatni występ gościnny światowej sławy śpiewaczki koloraturowej Ady Sari. Sławna ta artystka wybrała sobie na dzisiaj popisową rolę swego bogatego repertuaru, mianowicie tytułową partję w arcymelodyjnej operze romantyczno-komicznej F. Flotowa „Marta”. Pozostałe role odtworzą pp. Gruszczyński, Łuczynski, Petecki, Szpingier i reżyser K. Urbanowicz. Przy pupicie dyr. Z. Wojciechowski.

Jutro, w czwartek i pojutrze w piątek, 11 i 12 maja wraca na afisz „rekorodowy” przebieg sezonu” operetka O. Straussa p. t. „Kobieta, która wie czego chce” z Heleną Makowską na czele.

Z Teatru Nowego

Dziś, w środę, ostatni występ gościnny najświetniejszych artystów polskiego ekranu Nory Ney i Eugeniusza Boda oraz ulubieńców publiczności stołecznej W. Biegańskiego i Wł. Grabowskiego, przyjmowanych owacyjnie na wczorajszym przedstawieniu przez rozentuzjasmowaną widownię.

W czwartek, dnia 11 i dni następnego sensacyjny reportaż J. Tępy „Fräulein Doktor”.

Ważą się szale plebiscytu filmowego!

Który film zwycięży: „Każdemu wolno kochać” czy „Jego Ekscelencja Subjekt”?

Wielu głosuje na oba filmy razem!!!

Rezultat trudno przewidzieć!!!

Nasz plebiscyt filmowy cieszy się olbrzymim powodzeniem! Dzisiejsza poczta ranna przyniosła nam znowu mnóstwo głosów! Jak widzimy, zainteresowanie plebiscytem wzrasta z godziny na godzinę, a wszyscy uważają za swój obowiązek wziąć udział w

tym oryginalnym plebiscycie, a tem samem dać dowód, że wszystkim nam jednakowo leży na sercu dobro polskiego filmu.

Popierajmy polskie filmy! Niech drogim stanie się dla nas dźwięk mowy polskiej, rozbrzmiewający ku nam z srebrnego ekranu!!!

Czytelnicy, nasi, biorący udział w plebiscycie mają te wielkie szanse, że głosy ich zostaną premjowane. Mianowicie wydawnictwo naszego pisma przeznaczyło jako premje dla biorących udział w konkursie 20 pięknych książek, kino „Słońce” zaś 300 (trzysta) biletów bezpłatnych.

Ponadto w dniu dzisiejszym zgłosił się w Redakcji naszego pisma przedstawiciel znanej w Poznaniu pierwszorzędnej drogerji pod nazwą „Drogerja Uniwersum” ul. Ratajczaka 38 i zachwycony nowym polskim filmem i naszym konkursem, zaofiarował samorzutnie piękną kasotę najlepszych wyrobów perfumeryjnych dla pierwszej z laureatek konkursu, dając tem samem dowód, że kupiectwo wielkopolskie interesuje się szczerze polskim filmem!

A więc Czytelnicy do dzieła! Jeszcze dziś spieszcie do „Słońca” podziwiać najnowszy film polski „Jego Ekscelencja Subjekt”, a potem prosimy wypełnić poniższy kupon a nagroda i was nie ominie!

KUPON

„Kurjera Poznańskiego”

upoważniający do wzięcia udziału w naszym plebiscycie filmowym.

Głosuję na film:

Imię i nazwisko oraz adres głosującego:

UWAGA: Do Kuponu należy dołączyć odcinek biletu do kina „Słońce” na film „Jego Ekscelencja Subjekt”.

Wykwintne, Nierównane Wody kolońskie Antiba

Skład główny P. H. Z. CH. Ludwik Spiess i Syn, Warszawa. 9 433

cy małokalibrowej ul. Fr. Ratajczaka, zebranie plenarne. Na porządku obrad poruszone będą ważne sprawy organizacyjne, jak zmiana statutu P. Z. K., sprawa filii P. K. K. lokalny stałych zebranych klubowych i t. d.

— Klub Towarzystwa „Młodych Przyjaciół”. Szósta uczta odbędzie się w czwartek 11 bm. o godz. 19.30 w kawiarni „Eską” przy ul. Gwarnej

— Koło Seniorów S. M. P. Poznań-Boże Ciało. Zebranie odbędzie się 11 bm. o godz. 20 w ognisku S. M. P.

— Związek byłych Berlińczyków. Zebranie wraz z wykładem p. t. „Trzeci Maj”, który wygłosi członek Związku p. Bronisław Śmiśniewicz, odbędzie się w piątek 12 bm. o godz. 7.30 wiecz. w sali cukierni Fangrata, Aleje Marcinkowskiego nr. 8, I p.

RUCH W TOWARZYSTWACH

— Koło Absol. D. S. K. Zebranie uroczyste 3-majowe odbędzie się dnia 10 bm. w Czytelni M. S. H. Początek o godzinie 19.30

— Polski Związek Lokatorów i Sublokatorów oddział Śródmieście zwołuje na czwartek dnia 11 bm. o godz. 19.30 w lokalu p. Beyerowej, pl. Bernardyński, plenarne zebranie.

— Poznański Klub Krótkoślawców urzędza w czwartek dnia 11 bm. o godzinie 19.30 w świetlicy P. W. przy strzelnicy

Restauracja Hotel Polonia
Grunwaldzka 18

poleca bezpłatnie salę i pokoje klubowe na wszelkie uroczystości. Kuchnia wyborowa
Ceny niskie! zg 18 820

Białe zęby: Chlorodont

ng 8 756

— Ognisko Związku Podhalan. W dniu 13 bm. o godz. 19 w kasynie oficerskiej 14 p. a. l. (ul. Solna) miesięczne zebranie, na którym wygłosi referat p. prof. Gebel.

KSIĘGI STANU CYWILNEGO

Zgony:

Dnia 9 maja 1933 r. zgłoszono: Jerzy

ABARID = PUDER

nie zatyka por, nie psuje cery, nie zawiera metali. ng 9 571

Biskupski, robotnik, 29 l. Piotr Garnca-rek, ogrodnik, 32 l. Franciszka Ślósarczykowa z d. Dirska, wdowa, 81 l. Stefan Kozanecki, zegarmistrz, 33 l. Seweryna Kaniasta z d. Pawlakówna, 43 l. Henryk Franciszek Stachowiak, uczeń szkolny, 10 l. Julia Ratajczakówna 8 lat. Władysław Rowiński, kolejowy kierownik pociągu, 49 l. Stanisława Paczkowska z d. Bartkowiakówna, 36 l. Tadeusz Kowalka 3 m. 26 d. Janina Klittowa z d. Sierszulska, wdowa, 34 l.

Za ogłoszenia i reklamy odpowiada administracja w osobie Antoniego Leśniewicza w Poznaniu.

Tanio... coraz taniej...

Dążenie do pseudo-taniości stało się chorobą naszych czasów. Każda pani domu chęlnie się przed swym mężem z taniego zakupu... ale jak długo trwa to złudzenie? Jak krótkotrwałe jest złudzenie i jak smutna jest twarza rzeczywistości gdy spostrzegamy, że nabyliśmy drogą taniego kupna tandetę — towar wybrakowany. Wszak nigdy tania rzecz nie będzie trwała, ani też nigdy trwała rzecz nie będzie tania!

Ale bądźmy szczerzy, czy może każdy z nas z ręką na sercu twierdzić, że nie uległ chorobie psychologicznej „taniego” kupna?

Niech nikt nie zapomina, że dla dobra ogółu pieniądź, krążąc przez kupca wartościowych rzeczy, winien powiększać obrót, a nie przyczyniać się do zastójności przez zakupywanie „tanich” imitacji jakościowych towarów. Tg 1185a

TŁOKI ALUMINJOWE K. S. ALUSIL
z największej fabryki tłoków w Europie w kompletnym i surowym stanie do wszelkich motorów spalinowych dostarcza Największe i najstarsze przeds. tego rodzaju w Polsce

ERGE-MOTOR Poznań, ul. Mylna 28. Telefon 79-29

Wytwórnia tłoków, pierścieni i sworzni tłokowych. Szlifiernia cylindrów i wałów korbowych. Kosztorysy i porady fach. bezpłatnie.

Pr 10 164-17.65

Dnia 9 maja 1933 r. o godz. 12 w południe, zmarł po krótkich lecz ciężkich cierpieniach, na udar serca, opatrzony św. Sakramentami, mój jedyny drogi brat, nasz najlepszy wuj i szwagier, ś. p.

Mieczysław Eichstaedt

profesor Państwowego Konserwatorium Muzycznego w Poznaniu

przeżywszy lat 60. Pogrzeb odbędzie się w piątek, dnia 12 b. m. o godz. 18 z kaplicy cmentarza św. Marcina (ul. Bukowska) do grobu rodzinnego — msza św. odbędzie się nazajutrz w kościele paraf. św. Marcina o godz. 8 rano, o czym donosi krewnym i znajomym

radczyni Dr-owa Marja Kucnerowa i rodzina.

Zakład Pogrzebowy „Ceremonjal”. Towarowa 25. Tel. 31-80.

Osobnych wiadomości nie wysyła się.

zg 18 826

Dnia 9 maja 1933 r., zasnął w Bogu, członek naszego Zarządu

Mieczysław Eichstaedt

profesor Państwowego Konserwatorium Muzycznego.

Zacny charakter, wielka uczynność i gorące umiłowanie Ojczyzny wyróżniały ś. p. Zmarłego. Był On nam miłym towarzyszem i kochanym przyjacielem. zg 18 827

Pogrzeb odbędzie się w piątek, dnia 12. bm., o godz. 6 wieczorem

Zarząd Koła Towarzystwa, tow. zap. w Poznaniu.

(—) Seweryn Samulski, prezes (—) Leon Mikołajczak, sekretarz.

Adwokat

poszukuje ZASTĘPCY na jeden miesiąc (początek czerwca — początek lipca) do Gdyni

Oferty z podaniem warunków tylko na piśmie uprasza się nadsyłać do Ekspozytury Kurjera Poznańskiego w Gdyni pod nr. 275. ng 9647

CHCESZ WYGRAC 2 000 000 zł. KUP LOS NA POLSKA PAŃSTWOWA LOTERIE KLASOWA W NAJWISZCZEWARTOŚCIOWEJ KOLEKTURZE

M. Talarzewski
POZNAŃ, ul. Poczta 3 (skład autobusowy)

zg 18 819

„Haftoplis” St. Rynek 10
merezka, okretkę tanio.
Pr 10 226-19.13

Cały Poznań zachwycy się od 1-go maja ATRACJAMI w MOULIN ROUGE

Kantaka 8/9 Tel. 33-69

najtańszym i najwykwintniejszym lokalu

pierwszorzędne siły krajowe i zagraniczne. Tancerze salonowi do dyspozycji! Kryształowy oświetlony parkiet taneczny. Pierwszorzędna warszawska kuchnia.

Wstęp wolny! Ceny niskie! 2 orkiestry!

Zwraca się specjalną uwagę na codzienne ulubione „FIVE O'CLOCK TEA” kawa lub herbata 75 gr.

PORCELANĘ

Serwisy stołowe — Szkło — Alpakę wyprawy wyjątkowo tanio znajdziesz w „Ozdobie”, właśc. A. Łabędzki, Dąbrowskiego 12, nar. Mickiewicza. dg 3428

Poznański Okręg „Caritas”

komunikuje, że drzewo dostawia tylko po poprzednim zamówieniu, przyczem przynoszący drzewo zaopatrzony jest w kwit dostawy i odbioru.

Dostawianie drzewa bez zamówienia i bez kwitu wzgl. ze zwykłą tylko karteczką jest nadużyciem przed którym WSzan. Odbiorców drzewa z drwalni P. O. „Caritas” się przestrzega. zg 18 822

WYLECZONE w ciągu jednej nocy

wszelkie dolegliwości nóg

Przez zestawienie soli leczniczych ze światowej sławy radioaktywnych źródeł, lekarze wynaleźli szybko działające lekarstwo na bóle nóg, nazwane Saltrat Rodell. Do ciepłej wody należy dodać tyle tylko Saltrat, by nadać wodzie wygląd mleka. Zanurzenie palca, zbolale nogi w tej nad wyraz leczniczej kąpieli. Świeżbiące odmrożenia, wrzaski, palenie, spuchlizna i zapalenie znikają jak za dotknięciem różdżki czarodziejki. Rwanie i piekota drażniących odcisków — ustają. Te potężne sole szybko zmniejszają odciski, stwardnienia i guzy do tego stopnia, że można je odjąć w całości bez bólu wraz z korzeniami. Nazajutrz już można nosić obuwie o cały numer mniejsze oraz jaknajwygodniej chodzić i tańczyć Saltrat Rodell wzmacnia obieg krwi, czyniac z zimnych nóg — ciepłe wzmacnia słabe kostki u nóg i przywraca zdrowie najbardziej schorzałym nogom. Dziś leżąc kup w aptece składzie aptecznym lub perfumerji paczkę Saltrat Rodell. Reczymy za zadawalniacy wynik w przeciwnym razie koszt zostanie ci zwrócony.

SPECJALNA UWAGA. — Wszyscy cierpiący na ból nóg, winni przeczytać nową książkę D-ra Catrin, pouczającą jak pozbyć się na zawsze odcisków i wyleczyć złośliwe, zmęczone nogi. Cena zł. 2.

Dzięki specjalnej organizacji, wysyłamy bezpłatnie egzemplarz tej książki wszystkim czytelnikom tego pisma, którzy zwrócą się do nas w ciągu 10 dni od daty ukazania się niniejszego artykułu. Adres: L. Nasierowski, oddział 15-F Warszawa, Kaliska 9. Nie trzeba przysyłać pieniędzy. ng 9 683

Przewielebnym Księgom: W. Krzymińskiemu, Klimkiewiczowi, Rakowskiemu i Gierczyńskiemu, Chórom Kośc. par. św. Wojciecha i O. O. Jezuitów, Związkowi Pracowników Poczty i Telegr., wszystkim Krewnym, Przyjaciółom oraz Znajomym i Życzliwym za oddanie ostatniej przysługi naszemu drogiemu Zmarłemu, ś. p.

Wojciechowi Nowackiemu

również za liczne dowody współczucia i przesłane wieńce, składają serdeczne

Bóg zapłać!

zona z rodziną.

Najst. Zakł. Pogrz. P. Plasecki, ul. Klasztorna 14, tel 2769.

IWONICZ-ZDROJ Województwo Lwowskie pow. Krosno.

Najświeższa solanka jodowa, znakomite borowina. SEZON LETNI OD 10-go MAJA — CENY ZNIZONE Dwa Sanatoria otwarte cały rok. dg 3023

Wszelkich informacji udziela Dyrekcja Zakładu i Komisja Zdrojowa

Poważna Instytucja

załupi nieruchomości czynszowa

w dobrym stanie, nie wymagająca w najbliższym czasie wkładów położoną w centrum Poznania, za sumę zł 200 do 300 000 zł. Cała suma kupna będzie od razu zapłacona gotówką co musi znaleźć wyraz w oferowanej cenie. Oferty kierować do Biura Ogłoszeń „Par”, Al. Marcinkowskiego 11 pod nr. 18,112. Pg 10 453-18,112

Naszym Szan. Odbiorcom podajemy niniejszem do łask. wiadomości, że z dniem 3 kwietnia 1933 powierzyliśmy przedstawicielstwo naszych wyrobów gumowych na województwa Poznańskie i Pomorskie, firmie

Skład Manufaktury „DAK” BYDGOSZCZ, St. Rynek 23 telefon 13-78.

Od tej pory firma **M. Wascug i S-ka** w Bydgoszczy naszą firmę więcej nie reprezentuje.

Polecając się łask. względem P. T. Odbiorców, kreślimy z g 18 825

zpoważaniem

Towarzystwo Wyrobów Wełnianych i Gumowych „F. W. SCHWEIKERTA” Spółka Akcyjna w ŁODZI.

Skład rzeźniczy

w centrum rynku z nowoczesnym urządzeniem zaraz korzystnie do wydzierżawienia Dobry fachowiec pożądanym. Cz. Jankowski, Kruszwicka, tel. 83. ng 9636/7

Prawnie zastrzeżony. Wytwory Radioaktywne przeciw reumatyzmowi, łamaniu stawów, rwie kulszowej, bólowi neuralgicznemu, chorobom kobiecym, bezsenności itp. chorobom Kliniczne wypróbowano — niezliczona ilość opinii lekarskich i innych podjękowań. Bezpłatne prospekty wysła na życzenie **Śląski Dom Sanitarny, „Hygieja”, Sp. z ogr. odp. Katowice, ul. Kamienna 4, Tg 1179**

SAMOCHÓD FORD 1929

po kompletnym remoncie nowe tło pierwszorzędnie lakierowany tano do odstąpienia. Do obejrzenia w Sp. Akc. H. Czeleński w m. Górna Wilda 136, od godz. 9—16. zg 18 756

Irish-Setter pies-polowczyk

na kury, najlepszy rodowód — pochodzenie zapisane, wiek 9 miesięcy, do oddania. Oferty uprasza się skierować do f-my

Schmidt & Schemke

Bydgoszcz, Gdańska 24. ng 9 627

Kupię FOLWARCZYK

150—200 morgowy dobrej ziemi. ok. 30 kilometrów od Poznania, dogodna komunikacja, maszynami budynkami. Pośrednicy wykluczeni. Uprasza się zgłoszenia właścicieli majątności do Kurjera Poznańskiego pod zg 18 823

Mieszkania

1 lub 2 pokojowe z kuchnią od gospodarza poszukuje młodsze, spokojne małżeństwo. Punktualny płatnik. Łaskawe oferty do Kurjera Poznańskiego zd 23 052.

Uchwała. W sprawie postępowania upadłościowego nad majątkiem firmy Nowicki i Cabański, hurtownia towarów włóknistych Tow z ogr por. Poznań, Kramarska 19/20 zastanawia się postępowanie dla braku masy (§ 204 ordynacji konkursowej). Poznań, dnia 28 kwietnia 1933 r. Sąd Grodzki. ng 9376

Uchwała. W sprawie zapobiegawczej fa „Granit” w Poznaniu, ul. Wjazdowa 8, po myśli art. 28 rozp. Prez. Rz. z 6. III. 1928 uchyla się odroczenie wypłat na skutek prawomocnego zawarcia układu zapobiegawczego. Poznań, dnia 22 kwietnia 1933 r. Sąd Grodzki. ng 9377

Magistrat miasta Poznania ogłasza niniejszem przetarg na nawarę nawierzchni dróg asfaltowych asfaltem twardo-lanym o grubości 3 do 5 cm.

Blizsze informacje i podkłady ofertowe oraz warunki techniczne za opłatą 2,00 zł można otrzymać w Ratuszu, pokój 33. Otwarcie ofert nastąpi dnia 15 maja 33 r. o godz. 9 30 w pokoju 33.

Poznań, dnia 9 maja 1933 r. ng 9 684/55

Magistrat VII

PRZETARG PRZYMUSOWY

W czwartek, dnia 11 bm., o godz. 15 przy ul. Patrona Jackowskiego 43. sprzedam najwięcej dającym za natychmiastową zapłatą:

garnitur klubowy, bufet, kredens, stół rozkładany, 12 krzesel, witryna, 2 fotele (w gobelinie), szafkę zegarową, bibliotekę, biurko dyplomatyczne z fotelem, gotwalnie biała z lustrem i szafkami, lodówkę, większą ilość książek rozmaitych i inne części urządzenia domowego. Przedmioty są dobrze utrzymane. Przetarg odbędzie się nieodwołalnie.

Daroszewski ng 9373

Kom. Sądu Grodzk. rew. V. w Poznaniu, ul. Szmarzewskiego 36.

Dobrowolny przetarg.

Celem przeprowadzenia rozliczenia spadkowego odbędzie się dnia 13 maja 1933 o godz. 5 po południu w biurze notariusza Dr. Fr. Jaglarza w Poznaniu, przy pl. Wolności L 14, dobrowolny przetarg nieruchomości, położonej w Poznaniu na Jeżycach przy ul. Mylnej L. 24 (Ks wiec P. Jeżyce karta 99), składającej się z parceli obszaru 549 mtr. kw., na której stoi dom mieszkalny z warsztatem rzeźniczym i stajnią. Nieruchomość jest wolna od obciążeń hipotecznych. Cena wywołania wynosi 8 000 zł. gotówką. Użytkownik przy przetargu najwyższa cena kupna płatna jest natychmiast gotówką przy podpisaniu kontraktu notarialnego, oprócz kosztów notarialnych i opłat stempelowych, które ponosi osobno nabywca. zgd 18 824

OGŁOSZENIA DROBNE

Ogłoszenia wśród drobnych:
1-linowy milimetr 50 groszy

Znak oferty naprzykład: n 2395, z 21205, d 1811

i t. d. = 1 słowo.

Drobne ogłoszenia przyjmuje się do godziny 12.

1 SPRZEDAŻE

Koncesję
dobrze prosperującą, czysty dochód 400 zł miesięcznie z powodu wyjazdu sprzedam Ligocka — Poznań, Wielka 18. zgd 23 583

Meble
najtaniej **A. Baranowski**
Poznań Podgórna 13. Pz 10 168-18.10

Rowery
pierwszorzędnych marek od zł 180 odpowiedzialnym finansowo również ratami. — Rymkiewicz Wielkie Garbary 9. dz 3 374

Komplet podszewek
do ubrań od zł 10 Andrzejewski: Szkolna 13. Pz 9 734/16 9

Zegar
„London” stojący do sprzedania oraz mikroskop, doktorski, tanio, Pocztowa 22, skład antyków. zgd 23 165

Gramofon
szafkowy duży, nowy sprzedam, bardzo tanio. Zgłoszenia Kurjer Poznański zd 23 363

Jadalnia
mahoniowa bardzo piękna prawie nowa, okazynie. Zgłoszenia Kurjer Poznański zd 23 364

Radjo
„Nora” trzylampowe kompletne sprzedam 150 zł. Zgłoszenia Kurjer Poznański zd 23 365

Losy
najszczęśliwsza, tylko w kolekturze Keuziory, Poznań, Sieroca 5/6 narożnik Nowej. zgd 91 451

Meble
rajtaniej u **Bakosia**
ul. Weneckańska 1, Most Chwaliński przy krzyżu. zgd 21 273

Motory
elektryczne, dynamomaszyn najtaniej źródło zakupu. „Elektro”. Strona 23. zgd 97 729

Do I Komunii św.
książki do nabożeństwa, różańce, lilije, obrazki, lańcuszki, medaliki „Alfa”. Szkolna 10. Tylko narożnik Jaskółczej zgd 22 462

Sztućce
alpakowe afeni-dowe stal nierdzewna, wyroby nóżownicze, brzytwy, nożyczki, fachowa obsługa. M. Żurowski, Poznań, Szkolna 7/8, specjalny magazyn wyrobów stalowych i szlifiernia. zgd 22 601

Parcel
budowlanych najlepszy wybór Dąbrowskiego od 150 Bukowska 3.50. „Osadopol” Rzeczypospolitej 9. zgd 22 819

Okazja
Sypialnia duża kryształami, marmurem 680, kuchnia większa 160. Stolarnia, Kwiatowa 6. zgd 22 899

Nie kupuj mebli
zanim zwiedzisz centrale mebli Szpryngacz, Swarzędz, naprzeciw poczty — tam najtaniej. Pg 9448

Odciski sprawiają nieznośne bóle
wyleczysz je znakomitym środkiem apt. L. Sikorskiego „Cornoplast”. Zadać w aptekach i drogeriach wyraźnie „Cornoplast”. Pg 9475-12.38

Skład kolonialny
z urządzeniem od zaraz wynajmie. Bittner, Wierzbicice 23. zgd 23 603

Polecamy po cenach najniższych

najlepsze maszyny i narzędzia rolnicze, jak: dołowniki 2 3 i 4-rodowe. Wypielacze od 1½—4 mtr. Siewniki do zboża i nawozów. Brony kultywatory wióki. Plug i obsypniki. Manieże sieczkarnie młóćniarki. Wialnie żmijki i srotowniki. Zmniarki. Koszarki grabie żwone i t. d. Okazynie kupna lokomobil młocarni parowych i motorowych. Noże do wypielaczy tarcze do srotowników wałki kolankowe do młóczni i wszelkie części do maszyn po cenach konkurencyjnych. Wszelkie reparacje wykonuje się fachowo tanio i szybko. Nitsche i S-ka Fabryka Maszyn w Poznaniu, ul. Kolejowa 1—3, tel. 6043. Pz 10 079-17.54

Samochód
Chrysler, limuzyna 6-cylindrowa, 60 KM., w doskonałym stanie do sprzedania. Zgłoszenia Kurjer Pozn. dz 3 413

Willa
6 pokojowa, Puszczykowo, cena 12 000. Oferty Kurjer Poznański zgd 23 451. Pośrednicy wykluczeni

Samochód
Chenard Walcker (Landauer) — okradziony z dwóch kół i gum za pasowych, maszyna i skrzynka biegów nie używana za 500 złotych do sprzedania lub częściowo Edm. Staniszewski — Krotoszyn, Zamkowy Folwark. dz 3430

Pianino
sprzedam, Dąbrowskiego 65 parter, prawo. zgd 23 515

Motocykl
sprzedam bardzo dobrym stanie. Wysoka 4/8, godz. 16—17. zgd 26 618

Wózek
dziecięcy, duży sprzedam. Za Bramką 5a, mieszkanie 22. zgd 23 617

Dubeltówkę
cał. 12 ejektorke tanio, Wały Jana III, 10, suterena. zgd 23 600

Szafy
łóżka, fortepian, krzesła itp. — z powodu przeprowadzki sprzedam. Mielżyńskiego 1, m. 12. zgd 23 611

Skład
narożnikowy, urządzenie, mieszkanie Kaczorowska, Przecznicza 6, mieszkanie 1. zgd 23 609

Elektrolux
nowy sprzedam. Adres Kurjer Poznański zgd 23 620

Sypialka
kuchnia na sprzedaż. Górna Wilda 74, m. 1. zgd 23 667

Rower
elegancki pół wyścigowy. Plac Nowomiejski 3 m. 5. zgd 23 666

Jadalnia
stylowa bardzo tanio. Stolarnia Bukowska 9. zgd 23 661

Dom
nowy 2 piętrowy, ogród owocowy na sprzedaż. Adres Kurjer Pozn. zgd 23 690

Parcele
Debiec, Górczyn od właściciela. Chmielowski, Pocztowa 31. zgd 23 686

6 800
złoty marek, 20 markówek także w małych partiach zaraz na sprzedaż. Oferty Kurjer Pozn. zgd 6 806

Od 2 zł nowe płyty
gramofonowe wymiana, wypożyczalnia korzystnie. Jarosz Fre-dry 6. zgd 23 678

Motocykl
250 zł. rower damski tanio. — Chmielowski, Pocztowa 31. zgd 23 685

Lodówki
wykonane ul. Górczyńska 26. zgd 23 684

Fotoaparatur
9 x 12 objektiv 4,5 kompura sprzedam. Marsz. Focha 23, II. Groniek. zgd 23 671

Cukiernia
z sprzedażą pieczywa ruchliwa ulica tanio sprzedam. Adres Kurjer Pozn. zgd 23 675

Kosiarka
do trawników jak nowa 50 zł — Oferty Kurjer Pozn. zgd 23 694

Fotograficzny
aparat filmowy. Antykwiariat, Woźna 19. rg 6 798

Używane meble
gabinet męski, sypialnia kompletna z gotwalnią jasny dąb, bufet, kredens, biurka, szafy, lustra, stoły, krzesła, obrazy różne inne meble okazynie Nowy Dom Komisowy, Woźna 16. rg 6 790

Ducco
aparat do lakierowania samochodów sprzedam tanio. Bittner, Dąbrowskiego 79. rg 6 796

Majątek
210 morg z młynem przemiatu 100 obr., wplaty 35 000 sprzedam Radowicz, Półwiejska 38 a, m. 8. zgd 23 708

Krajowa
Restauracja - Śniadnia kompletnym urządzeniem, pełna koncesja sprzedam spieszenie 2 500 Kłasztorna 16, III, prawo. zgd 23 432

Maszyny do pisania
nowe i używane z gwarancją od zł 80.— Skóra i S-ka, Aleje Marcinkowskiego 23. Pg 10 399-17.138

Plaszcz
kostjumy damskie po cenach rewelacyjnie niskich. Olbrzymi wybór. Specjalny dział miarowy. P. Szczawińska Ska, ul. Woźna 1. Przyjmujemy asygnaty „Kredyt”. Pg 9488-12.86

Skład
z mieszkaniem. Wyspiańskiego 36. zgd 23 500

Gramofon
aparat fotograficzny, maszyny do szycia, biurko, Mickiewicza 27, m. 9a. zgd 23 506

Okazja dla emeryta
Willa nad jeziorem z dużym ogrodem owocowym, warzywnym, nadająca się na ogrodnictwo w powiecie Kościańskim zaraz do wydzierżawienia. Oferty Kurjer Poznański zgd 23 509

Fiat
501 otwarty w dobrym stanie na sprzedaż. Cegielnia Parowa Krzywiń. zgd 23 510

Skład
kolonialny, mieszkaniem, magla zaprowadzony 2 500 sprzedam. — Marszałka Focha 39, mieszkanie 17. zgd 23 545

Parcele
1080 kw. koło Działosiek sprzedam. Zgłoszenia Kurjer Poznański zgd 23 467

Sypialnia
biała 4-puchowa koldry nie używane. Marcinkowskiego 26, mieszkanie 13. zgd 23 768

Encyklopedia
Gutenberga. Antykwiariat. Woźna 19. rg 6 797

Parcele
budowlane Rataje woda, elektryczność, tanio. Małe Garbary 11 mieszkanie 13, godz. 9—12. zgd 23 475

Wózek
dziecięcy sprzedam Górna Wilda 31, m. 7. zgd 23 478

Willa
dwumieszkaniowa, nowoczesna, pierwszorzędne, położenie Puszczykowo, ładnym ogrodem okazynie bardzo tanio sprzedam. Zgłoszenia poważnych nabywców Kurjer Poznański zgd 23 546

Sprzedam
tanio motocykl. Ul. Dąbrowskiego 79. zgd 23 571

Pracownię
obuwiarską, tanio, sprzedam. Adres Kurjer Pozn. zgd 23 583

50
morg buraczanej inwentarce kompletne przy Poznaniu, 15 000, wplaty 7 000. Sulecki, Strumykowa 3, mieszkanie 40. zgd 22 623

13
morg powiat Kościan, budynki dobre 6 000, wplaty 2 500. Poznań, Sulecki, Strumykowa 3, mieszkanie 40. zgd 22 622

Drogerje
perfumerje z mieszkaniem kółka-nasie lat dobrze zaprowadzona, centrum Poznania, dająca dobre utrzymanie i zysk, z powodu choroby tanio sprzedam za gotówkę. Oferty uprasza Kurjer Poznański zgd 23 524

Skład
towarów krótkich średniemu sprzedam cena 1 800 zł. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zgd 23 641

Rower
sprzedam, Górczyńska 16 a. zgd 23 640

Lisy
srebrne, różne. Wierzbicice 13, 3. zgd 23 631

Motocykl
Rudge z przyczepką, Dąbrowskiego 49, mieszkanie 18. zgd 23 638

Lóżko
żelazne tanio sprzedam, Jeżycka 4, mieszkanie 2. zgd 23 634

Koncesję
donożca 400 zł miesięcznie z powodu wyjazdu sprzedam. Wiadomość Lwocza, Poznań, Wielka 18. zgd 23 555

Samochód
mały tanio sprzedam. Niesiołowski, Marcina 46 zgd 23 578

Skład
kolonialny większy z pokojem przy ruchliwej ulicy, 14 lat w jednych rękach zaraz do sprzedania, towarem. Cena 8 000 złotych. Adres wskazuje Kurjer Poznański zgd 23 653

Meble
po cenach fabrycznych Woźna 12. zgd 23 650

Samochód
Fiat na 6 osób kryty 2 wozy robocze 1040 form lanych i 20 gąsiorów lanych żelaznych do wyrobów dachówek cementowych tanio do sprzedania. Oferty Kurjer Poznański zgd 23 765

Sypialnia
biała 4-puchowa koldry nie używane. Marcinkowskiego 26, mieszkanie 13. zgd 23 768

Pianino
i różne meble korzystnie sprzedam. Wielka 9, m. 9. zgd 23 728

Pinczerka
brazowego sprzedam, Wolnica 3 mieszkanie 6. rg 6810

Skład kolonialny
mieszkanie 3 pokoje i kuchnia sprzedam Oferty Szymkowiak, Września, Warszawska 23. ng 9 698

Folwark
200 morg i młyn cena 60 000. Jan Płoszyński, Mogiła Plac Wolności 6. ng 9 697

500
morg folwark ziemniaki kościańskiej sprzedam lub zamienie na dom w Poznaniu, Gniewosz 3 Maja 5. zgd 23 733

Dom
maszynowy przybudówka 5 lokatorów, ogrodem na małym miescie blisko Poznania, gotówką 9 500. Oferty Kurjer Poznański zgd 23 735

Kompletne wyprawy Porcelana — Szkło Prima Alpakę
duży wybór — najtaniej ceny — tylko wprost Hurtownia Porcelany Wroniecka 24. zgd 23 759

Motocykl
„New Hudson” 500 ccm sportowy dwuwrotny z Boscha oświetleniem, najnowszy model mało używany korzystnie sprzedam lub zamienie na samochód. Do obejrzenia K. Rozowski, warsztat, Dąbrowskiego 32. zgd 23 744

5 KUPNA
Poszukuje
repozytorjum drogerijne. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zgd 23 122

Willę
5—7 pokoj z balkonem lub werandą, ogrodkiem i wygodami lub dworek lub mała rezydencja na wsi, niedaleko kolei i kościoła katolickiego kupie. Oferty Kurjer Poznański zgd 22 370

Dom
komfortowy w cenie ca. 125 tysięcy od właściciela kupie. Wplaty 100 tysięcy. Wyczerpujące oferty do Kurjera Pozn. zgd 23 479. Dyskrecja zapewniona.

Rower
kupie okazynie w dobrym stanie. Oferty Kurjer Poznański zgd 23 507

Wanny
piece kupie. Oferty Kurjer Pozn. zgd 23 555

Willę
kupie gotówką, możliwie Sołaczno. Oferty Kurjer Pozn. zgd 23 541

Kupię
wentylator. Bloch, M. Focha 84. zgd 23 459

Kamienicę
dochodowa kupie przy wplacie 50 000 zł, wprost od właściciela. Szczegółowe oferty do Kurjera Poznańskiego zgd 23 497

Pianino
kupie. Oferty Kurjer Pozn. zgd 23 476

Kupię
prostownik na prąd zmienny. — Górczyńska 18 a. zgd 23 630

Kupię
Lecwiczka „Kurs Geografii Polski”. Oferty Kurjer Poznański zgd 23 636

Wannę
kanielową kupie. Cena Kurjer Pozn. zgd 23 576

Tygiel
drukarski kupie. Ed. Staniszewski, Krotoszyn. dz 3429

Dom
Poznaniu kupie do 40 000. Oferty Kurjer Poznański zgd 23 623

Pianino
kupie zaraz. Oferty, cena Kurjer Poznański zgd 23 516

Kupię
dwukółowy, ręczny wózek w dobrym stanie. Zgłoszenia Kurjer Poznański Stary Rynek rg 6815

Willę
w Poznaniu, 1—2 mieszkaniowa, wplata 8—10 000 zł. — Oferty 33 318. Bydgoszcz Dworcowa 54, mieszkanie 1. ng 9 694

Kupię
100 nakryć plater lub srebro używanych lecz w dobrym stanie za gotówkę. Dwór Artusa, Toruń. Pg 10 491-84.24

Aparat
fotograficzny 6x9 kupie. Oferty Kurjer Poznański zgd 23 725

Lisa
srebrnego długiego okazynie kupie. Oferty Kurjer Poznański zgd 23 759

Willę
średnia ogrodem, okolica Poznania, dogodna komunikacja bez pośrednika. Zgłoszenia Kurjer Poznański zgd 23 745

7 PIENIĄDZ
Epokowy
wynalazek poszukuje wspólnika 10 000, zysk pewny. Oferty Kurjer Pozn. zgd 23 670

15 000 zł
pożyczki na I. hipotece poszukuje na nowowytbudowany dom wartości 60 000 zł. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zgd 22 568

Pana, panią
do Rejonowej Hurtowni Tytoniowej (współpraca) z gotówką 10 000 zł przyjme zaraz. Zgłoszenia do Kurjera Poznańskiego zgd 23 536

Szukam
1 000 zł pożyczki na 1 rok. Jako procent 2 umiarkowane pokoje i kuchnię na letnisko ewent. utrzymanie. Okolica bardzo zdrowa, blisko dworca, w miejscu zakładu wodolecznicy. Oferty Kurjer Poznański zgd 23 534

1 000
Pożyczę dam dobry procent w zastaw radio aparat gramofonem na prąd i dwa głośniki. Adres Kurjer Poznański zgd 23 664

List
hipoteczny 15 000 sprzedam damno. Oferty Kurjer Poznański zgd 23 742

PP. Kapitałści
Sprzedam kilkanaście komfortowo wyposażonych kamieni w pośrodku miasta. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 481

Willa
dwumieszkaniowa ogród, elektryczna kanalizacja przy tramwaju — 105 000. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 495

Willa
naprzeciw Parku Solackiego 8 pokojowy komfortowy sprzeda Liczbicki Aleja Wielkopolska 43. zdg 23 624

Kamienica
przy Marszałka Pocha 2 składy. dochód 14 000 spiesznie sprzedam 105 000. wpłaty 40 000. reszta amortyzacja. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 678

Administracji
domu poszukuje emeryt wojskowy kaucji 3 000 zł. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 676

8 DO WYNAJĘCIA

Mieszkania
2 i 3 pokojowe Łazarz rok zgóry. Gospodarz. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 522/23

3 pokoje
kuchnia w willi z wszelkimi wygodami blisko dworca Luboń. Informacji udzieli Janusz Ratajczak 9 zdg 23 820

5
pokojowa mieszkanie na I piętrze od 1 lipca do wynajęcia. Nieogłoszonych 7 Górecka zdg 23 794

Odstąpię
2 pokoje kuchnia przynależność, awantur remontu, rok zgóry. Adres Kurjer Poznański zdg 23 540

Pokój
kuchnia, meblami sprzedam. Adres Kurjer Poznański zdg 23 474

Dwupokojowe
komfortowe czyste słoneczne bezpodatkowe Łazarz, wyższy parter. Dzierżawa 75.— Gospodarz. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 552

Trzy
pokoje handlowe. Wielka 13 (Kawiarńa). zdg 23 637

2
pokoje kuchnia od zaraz za zgodą gospodarza. Długa 3. m. 18. zdg 23 612

Pokój
kuchnia Ławica wiesz Kaczorowski. Przecznicza 6. m. 1. zdg 23 609

2 pokoje
kuchnia meblami oddam. Zgoda gospodarza. Strumykowa 8. m. 1 zdg 23 604

3
pokoje kuchnia nowy dom odstąpię za dzierżawę rok zgóry miesięcznie 70 zł. Kozłowski. Staszica 6. m. 21. zdg 23 693

Pokój
kuchnia 24. dwupokojowe 40. — Wskaże Łukaszczyca 6. m. 14. zdg 23 679

2
pokoje z przynależnościami rok zgóry 900 Złozoszenia stróż Grzeszkowski. Al. Hetmańska 1. Łazarz. Oferty do Kurjera Poznańskiego rg 6 784

2
pokoje z użytkowaniem kuchnia dla małżeństwa. Wały Jana III 9. mieszka 7. zdg 23 702

Trzypokojowe
czyszczone 65.— dwupokojowe 30.— jednopokojowe 18.— Informacje Szewska 11. m. 9. rg 6814

Próżny
na pracownię. Adres Kurjer Poznański zdg 23 728

Słoneczne
pięciopokojowe I. piętro komfort. 2 lipca. Właściciel Wierzbicki 2. zdg 23 739

9 SZUKA MIESZK.

Mieszkania
1 lub 2 pokojowe z kuchnią od gospodarza poszukuje młodsze. spokojne małżeństwo. Punktualny płatnik. Łaskawe oferty do Kurjera Poznańskiego zdg 23 052.

Mieszkania
4 pokojowe szuka solidny lokator Oferty Kurjer Poznański zdg 23 743

4-6
pokojowego w Poznaniu najchętniej z ogródkiem szuka starsze małżeństwo pewny płatnik. Puszczykowo Zródlana 3. zdg 23 419

1
lub 2 pokojowe z kuchnią od gospodarza poszukuje małżeństwo bezdzietne rok zgóry od 1. 6. — Oferty Kurjer Poznański zdg 23 490

Bezdzietne
małżeństwo szuka pokoju kuchnia lub próżnego od 1. 6. od gospodarza czyszczone miesięcznie. — Oferty Kurjer Poznański zdg 23 593

Mieszkania
nowoczesnego komfort blisko śródmieścia I lub II piętro poszukuje dyrektor cukrowni od 1 lipca wprost od gospodarza. Pośrednicy wykluczeni. Oferty do Kurjera Poznańskiego dg 3 441

Urządnik
poszukuje od gospodarza 2 pokojowego mieszkania z kuchnią. — Oferty Kurjer Poznański zdg 23 732

Mieszkania
3-5 pokojowa okolica Wielkie Garbary — Wielka — Plac Bernardyński poszukuje czynsz za rok zgóry. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 407

10 ZAMIANA MIESZKANIA

Dwa
pokoje kuchnia, korytarz słoneczny przy Kraszewskiego zamieniam na jednopokojowe Oferty Oredownik zdg 23 599

Zamienię
3 pokojowe komfortowe. Jeżyce. na 2 pokojowe z wygodami. — Oferty Kurjer Poznański zdg 20 688

Centrum
pięciopokojowe, komfortowe na trzypokojowe. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 528

Zamienię
6 pokoi ul. Mickiewicza na 4 wygodami, piece. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 485

5 pokoi
komfort centrum III ptr. na 3 pokoje. Oferty do Kurjera Poznański zdg 23 607

11 POKOJE UMEBL.

Pokój
umeblowany zaraz lub 15. Za Grobla 5. m. 4 zdg 23 706

Biura
2 umeblowane lub bez telefon. Św. Marcin 15. m. 7. zdg 23 718

Panienkę
na stacji. Wolnica 6. m. 5. zdg 23 491

Willa
piękny ogród słoneczne pokoje, łazienka, minuta tramwaj, tanio utrzymanie lub bez. Lodowa 11. parter przy Rynku Łazarskim. zdg 23 422

Słoneczny
elektryczność Wielka 21. m. 5. zdg 23 421

Centrum
zaraz. Aleje Marcinkowskiego 24. mieszkanie 31. ng 9 644

Jednospobowy
utrzymanie pianino, telefon. Rzezczypospolitej 4. m. 8. zdg 23 551

Pokój
całodziennym utrzymaniem od 15. Marcina 66. mieszka. 17. zdg 23 538

Dwuosobowy
elektryczność. Rybaki 14. mieszkanie 21. zdg 23 625

Frontowy
czysty. 1-2 osobowy Wielkie Garbary 4 mieszkanie 9. zdg 23 461

Umeblowany
1-2 panów. Kwiatowa 3. m. 7. zdg 23 469

Pokój
dobrze umeblowany telefon. Słowackiego 27. m. 10 zdg 23 471

Eleganckie
dwa łączne. Łazienka. Gajowa 4. m. 9 (obok Zoologu) zdg 23 473

Pokój
próżny, centrum frontowy, procent za pożyczkę 400 zł lub wynajmie zaraz tanio, dzierżawa zgóry. Oferty do Kurjera Poznańskiego rg 6 784

Pokoik
Śniadeckich 9. m. 4. zdg 23 567

Śniadeckich
9. m. 4 balkonowy, elektryczność, utrzymaniem, bez kulturalnym. zdg 23 566

Śródmieście
elegancki utrzymaniem bez Wały Jana III 11 parter, prawo. zdg 23 642

Niekrepujący
frontowy utrzymaniem — Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 23 635

Pokój
pani 15. 5. Strusia 7. m. 1. zdg 23 596

Dwuosobowy
od 15 maja. Skarbowska 11. m. 19. zdg 23 595

Pokój
Śniadeckich 17. mieszka. 11. zdg 23 591

Komfortowy
ul. Łąkowa 7. m. 7. zdg 23 658

Pokój
Przemysłowa 40. m. 8. zdg 23 654

Inteligentowi
frontowy zaraz. Podgórna 10. a. m. 4. zdg 23 709

Niekrepujący
Łąkowa 13. m. 5. zdg 23 703

Czysty
ładnie umeblowany. I piętrze. elektryczność 1-2 pań. Informacje Stroma 7. m. 8. zdg 23 626

Frontowy
ładny samotnej osoby. Strusia 3. a. zdg 23 722

Pokój
umeblowany, obszerny, mniejszy. wolny. Mielżyńskiego 1. mieszkanie 13. zdg 23 730

Długa 4
mieszkanie 10. czysty, sympatyczny. zdg 23 738

Wrocławska 5
mieszkanie 4. zdg 23 737

Dobrze
umeblowany pokój całem utrzymaniem lepszymu panu lub pani od 15 maja. Jasna 14. mieszka. 7. zdg 23 771

Kraszewskiego
19. — 10. zdg 23 692

12 SZUKA POKOJU

Urzędniczka
szuka dwuosobowego pokoju z użytkownikami w samotnej osobie. Jeżyce. Łazarz. Marcin. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 511

Poznań
lub okolica — 21 dni w maju szuka małżeństwo z dzieckiem mieszkanie z użytkowaniem kuchni lub dobrym wkiem. Złozoszenia Kurjer Poznański zdg 23 535

Pokoju
poszukuje urzędniczka zaraz. cena Oferty Kurjer Poznański zdg 23 483

Urządnik
niekrepującego pokoju. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 491

Próżny
pokój z kuchnią od gospodarza, małżeństwo. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 493

Pokoju
okolica Ostroroka utrzymaniem szuka student. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 570

Małżeństwo
młode bezdzietne od 15 bm. szuka pokoju ewentl. klaski śródmieście z ceną. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 724

Pokoju
śródmieście z całodziennym utrzymaniem w nowoczesnym domu, kuchnia warszawska. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 736

Pokoi
2 umeblowanych dużych używalności kuchnia. Łazarz poszukuje urzędnik. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 772

14 DZIERŻAWY

Piekarnię
mieszkaniami składem, wydzierżawie zaraz właściciela, małym miastem. Agencji wykluczeni, Fr. Walczak Zaniemyśl, pow. Środa. zdg 98 194

Polowanie
dobre gminy Borowice poczta i stacja kolejowa Gądkę oraz komunikacja autobusami. ca. 2 700 morg zostanie przez publiczną licytację dnia 18 maja 1933 o godzinie 3 po południu na lat 6 wydzierżawione. — St. Gajewczyk, Przewod. Spółki Półwieckiej. zdg 23 460

Oddam
pracownie obuwia. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 632

Restauracja
dobrze prosperująca, sala ogrodem, domem miasto, prowincjonalne z powodu choroby wydzierżawie. Obiecie 2 500 zł. — Oferty „Par” Poznań pod 54.420 Pg 10 433-54.420

Wydzierżawie
zaraz fabrykę wyrobów cementowych i nagrobków i t. p. z narzędziami tylko poważnym reflektantem, Mikołaj Semra. Nakło n/N. ng 9636

13 LOKALE

Poszukujemy
zaraz lokali fabrycznych 250 m² parter, prąd gaz szopa. Złozoszenia Kurjer Poznański zdg 23 050

Jasne
ubikacje parterowe obszerne czyste Matejki 5 Wskaże mieszkanie 14 zdg 21 210

Lokale
na fabrykację, warsztaty lub składnice zaraz do wydzierżawienia. Liczbicki Kanałowa 17. zdg 23 441

Składu
na filie piekarska poszukuje. — Oferty Kurjer Poznański zdg 23 447

Lokalu
próżnego przy Marsz. Pocha w pobliżu Parku Wilsona poszukuje od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 449

Lokale
restauracyjne lub na inne przedsięwzięcie wydzierżawie. Złozoszenia ul. Sokola 4. Winiary. zdg 23 434

Ubikacje
z ławkami szkolnymi śródmieście odnajmie. Złozoszenia Kurjer Poznański zdg 23 503

Lokalu
większego rozmiaru około 25x20 metrów na leżanie mosiadzu poszukuje, może być motor i szlifierka. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 466

Skład
kapeluszy przy St. Rynku. — Wskaże Świerca Słowackiego 27. m. 10. zdg 23 472

Skład
konfekcji męskiej zaprowadzony tanio oddam. — Oferty Kurjer Poznański zdg 23 544

Do wynajęcia obszerne lokale handlowe
wprost od gospodarza, nadające się na fabrykację odzieży z urządzeniem. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 543

Ubikacje
dwie — Mostowa w warsztaty fabryczne składnice wydzierżawie. Rausch. Grobla 27. zdg 23 720

15 LETNISKI I UZDROWISKA

Puszczykowo
pensjonat Mimoza pokoje utrzymaniem lub bez. Poznańska 18. blisko dworca. zdg 21 895

Rymanów - Zdrój
jodobromowe solanki, borowina. Pensjonat „Gozdawa” pokoje z utrzymaniem, bez. ceny niskie. zdg 21 088

Puszczykowo
Willa Zofia pokoje utrzymaniem, bez. zdg 23 088

Rabka „Jagoda” pensjonat
wychowawczo - leczniczy M. Ogińskiego przyjmują dzieci i młodzież pod zupełną opieką fizyczną i moralną. Złozoszenia wila „Bagatela”. zdg 23 844

Letnisko
W malowniczej okolicy pod Śmigłem do wydzierżawienia od 1 czerwca do 15 września pokoje z łazienką w osobnym dworku w ogrodzie. Wolne pełne utrzymanie z pościelą 5 zł dziennie od osoby. Złozoszenia przyjmują Zarząd Maletności Bucz powiat Kościan. zdg 22 927

Na letnisko
dwa i trzypokojowe mieszkania z kuchnią centrum Puszczykowa od 1. 6. Wołyńskiak zdg 22 211

Truskawiec
katolicki pensjonat Krzysia położony w centrum poleca pokoje z utrzymaniem. Kuchnia dietetyczna ceny przystępne. ng 9526

Zaleszczyki
Hotel - pensjonat: „Helenówka” n/Dniemrem poleca piękne pokoje Kuchnia pierwszorzędna. Ceny niskie. ng 9 608

Sanatorium
„Sanato” Fundacja Imienia ś. p. Doktorowej Zofii Aleksiewiczowej Iwoniec - Podkarpacie. Choroby gruźlicowe, stawów, kości (gruźlica, reumatyzm), zaburzenia przemiany materii (artretyzm, tyfus), rekonwalescencja. Znakomita kuchnia, staranne leczenie. Prospekty za nadesłaniem znaczka 30 groszy. ng 9462

Krynica
„Wielkopolska” najtańszej (od 6). „akulturalna”, najprzyjemniejsza. Tennis. zdg 23 530

Letnisko
2 pokoje, las jezioro. — Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 23 587

2 — 3 pokoje
z kuchnią Puszczykowo lub Puszczykowo na całe lato przy lesie od zaraz. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 700

Puszczykowo
poszukuje pokoju umeblowanego, dużego i słonecznego od 15 maja. Oferty Kurjer Poznański rg 6813

Letnisko
Wielki Młyn, poczta Lewice powiat Międzybóże, uroczą okolicą, las, woda, góry, pryzmie jeziora kilka letników. Jedzenie obfite i smaczne różne rozrywki polowanie, wiosłowanie wędrowanie. — Złozoszenia Kramerowa. ng 9 695

Na czas wakacyjny
poszukuje się letniska dla 4 osób na majątku lub leśniczówce, ładna okolica o ile możliwość z oddziałem 2-3 rożacy. Złozoszenia „Par” Al. Marcinkowskiego 11. pod 19.47. Pg 10 430-19.47

16 OSOBISTE

Unieważniam
6 weksli 4 50 zł razem z 300.—, płatnych od 15 maja do 1 sierpnia, wystawa Zdzisław Szafranek a zrywane przeze mnie. A. Kwiatkowski. zdg 23 446

Grafolog — London! Przetstoga
nabierania ławotworych przez pospolite wróżki, chiromantki, jasnowidzów. Obecnie z medium światowej sławy, zdumiewająco odkrywa wszelkie tajemnice z charakteru pisma, anonimów, fotografii. W szczególności najważniejsze fakty w sprawach zbrojnych, majątkowych, rozwodowych, określa charakter, zdolności, przeznaczanie. Tysiące podziękowań. Dla niezamożnych seans 2 złote, studującym ustepstwa. Dyskretnie, niekrepujące przyjęcia od 3-7 wieczorem. Poznań, Śniadeckich 4. m. 10. zdg 23 701

Weksel
blanco 400 zł bez pieczętki firmowej, wystawca St. Dakowski, żyro Joanna Dakowska, unieważniam, gdyż zagniał dnia 9. 5. 33. Stanisław Dakowski Szamotuły. ng 9 693

Szukający
adresu Marii Szafrankiej poda swój adres. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 757

P. Cz. W.
w tym tygodniu Poznań. zdg 23 498

21 ZGUBY

Złotą
spilke z ametystem zrubiałam w sobotę. Oddać za wynagrodzeniem 10 zł. Poznański Dom Komisowy. Dominikańska 3. zdg 23 598

Dnia
8. 5. znaleziono 50 (Wjazdowa). Poszkodowany zechce się zwrócić pisemnie do Kurjera Poznański zdg 23 590

22 ROZMAITE

Ubranka
sukienki do I. komunii św. oraz garderobe damska wykonuje tanio H. Murawa. Wały Jana III 10. m. 14. zdg 23 382

Pracownia Gorsetów „Wanda”
Gorsety na miarę. Gorsety gotowe — Pasy do cięży — Paseczki sportowe Biustonosze wszelkiego rodzaju. Reparacja gorsetów. Ratajczak nr. 27 parter. zdg 23 250

Piece
kafiane buduje oraz oddaje kafełki. Miłich Dolna Wilda 21. zdg 23 039

Dachy
naprawia nowo pokrywa gwarancją J. Marciniak, św. Marcin 15. telefon 32-50. zdg 22 719

Plisowanie
Mereżki — Okretki — Dziarki — Guziki — Hefty — dekaturowanie, wykonuje tanio, terminowo. Ozdoba konf. damskiej, ul. Wielka 27, tuż przy Starym Rynku). Pg 9472-11,75

Fotografie
Portrety, Bracia Pecherscy. Aleje Marcinkowskiego 8. dg 2364

Gurgula
biszkopty dla dzieci, chorych, starców, polecane przez Izby lekarskie do nabycia wszędzie. Gdzie brak wysyła fabryka Gurgula. Jarosław. Pg 10 165 70.52

Swetry
bluzki, bezkrakowi sukienki, wykonuje, przerabia. Pracownia „Tricot”, Poczta 23. Pg 10 166-17.141

Bieliznę
niemowlęcą w olbrzymim wyborze poleca po cenach fabrycznych Fabryka Bielizny Dom Płócién, J. Schubert. Wrocławska 3. Pg 9713-13.85

Szyje
szybko, tanio. Górna Wilda 102. mieszkanie 11. zdg 23 504

Oddam
dziecko dziewczynkę na własne. Poznań. Zawady, przytulek. — Oferty Kurjer Poznański zdg 23 505

Malarskie
prace wykonuje czysto bardzo tanio, gwarancją. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 594

Która
z pań maszynistek posiadająca maszyny, przepisz prace dyplomowa (100 stron) w czasie bezpłatnego 2-3 tygodniowego pobytu w uroczaj leśniczówce od 15 maja. Złozoszenia Kurjer Poznański zdg 23 581

Sukienki — ubranka
do I. Komunii św. oraz garderobe damska wykonuje tanio. — Wtorkowska. Fr. Ratajczak 9. III. lewo. rg 6 792

Szyje
dobrze tanio. Św. Józefa 3. mieszkanie 5. zdg 23 734

23 OŻENKI

Dla
wykształconej panny lat 26, muzycznie majątek około dwudzięci, stutysięcy szukam odpowiedniej partii. Oferty Kurjer Poznański zdg 23 433

Odpowiednie
partie dla pań, panów poleca dyskretnie „Wanda”. Szkolna 6. m. 3. zdg 23 548

Dla
syna mego kawalera, lat 24, pom. handl. bez zajęcia szukam znajomości pań. Cel matrymonjalny. Wiek, miejscowość, obojętne. — Łaskawe oferty Kurjer Poznański zdg 23 520

Kawaler
lat 34, stała posada, ożeni się z panną lub wdową materialnie niezależną do lat 30. Oferty tylko z fotografiami do Kurjera Poznańskiego rg 9993

24 NAUKA

Który
z panów profesorów przygotuje syna mego do trzeciej gimnazjalnej. Oferty Kurjer Poznański zdg 22 933

Kto
pomocze w lekcjach III gimn. za obiad. Adres wskaże Kurjer Poznański zdg 23 463

25 MUZYKA

Trio
dobrze zgrane z najnowszyimi szlagierami do dancingu od zaraz lub od 15 maja potrzebne. Oferty z fotogr. i warunkami Hotel Europejski, Ostrów Wlkp. dz 3 426

Duet
lub Trio dancing — koncertowo, śpiew wolny 15. Oferty Kurjer Poznański zdg 23

Dziewczyna
z samodzielnym gotowaniem, uczciwa, pilna, kochająca dzieci, poszukuje posady od 15. 5. lub 1. 6. Łaskawe oferty Kurjer Pozn. zdg 23 572

Panienska
poszukuje posady na wieś do dzieci tylko za utrzymanie. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 23 576

Dziewczyna
poszukuje posady do wszelkiego lub do dzieci, dobrem świadectwem. Oferty Kurjer Pozn. zdg 23 569

Uczciwa
dziewczyna poszukuje pracy. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 23 568

Starsza
dziewczyna wiejska bardzo uczciwa, samodzielna w gotowaniu przyjmie posadę u jednej osoby lub małej rodziny. Oferty Kurjer Pozn. zdg 23 566

Dziewczyna
cośkolwiek gotowaniem przyjmie posadę zaraz Oferty Kurjer Pozn. zdg 23 633

Panienska
skromna, potulna z wykształceniem gimnazjalnym. Kochająca dzieci zna prace domowa, robotki ręczne prosi o posadę do dzieci do lepszego państwa. Łaskawe oferty Kurjer Pozn. zdg 23 626

Handlowiec metalowiec
lat 35, przyjmie jakakolwiek posadę za skromnym wynagrodzeniem Oferty Kurjer Pozn. zdg 23 482

Były właściciel zakładu krawieckiego
szuka posady krojącego także konfekcji. Krój nowy. Oferty Kurjer Pozn. zdg 23 484

Służąca
zaraz lub od 15 poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 23 486

Dziewczyna
uczciwa szuka posługi lub stałej pracy zaraz lub później. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 23 487

Emeryt
kolejowy poszukuje jakiegokolwiek zalecia w charakterze magazyniera, woźnego inkasenta z wyjazdem. Może dać gwarancję. Wymagania skromne. Łaskawe oferty Kurjer Pozn. zdg 23 480

Dziewczyna
z dobrem gotowaniem przyjmie posadę od 15 u starszych, dobrych państwa. Zgłoszenia Wierzbicie 17, Grzesiak, zdg 23 494

Uczciwa
dziewczyna szuka posługi, okolica Jezyc. Oferty Kurjer Pozn. zdg 23 496

Poszukuje
posługi okolicy Śródkki, Chwałszewa. Oferty Kurjer Pozn. zdg 23 477

Sekretarz
adwokacki, długoletni szuka posady zaraz lub później u pp. adwokatów, w banku przemysle, asekuracji, 200 zł. Przyjmie administrację domów. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 23 582

Dziewczyna
z gotowaniem poszukuje posady od 15-go. Oferty Kurjer Pozn. zdg 23 527

Wzorowy
praktykant gospodarczy smieni posadę pisarza ewentl. młodszego urzędnika pod dyspozycje. Oferty Kurjer Pozn. zdg 23 531

Pielęgniarka
poszukuje posady do niemowienia od 15 maja. Oferty Kurjer Pozn. zdg 23 521

Dziewczyna
poszukuje posady do wszelkiej pracy od 15. Oferty Kurjer Pozn. zdg 23 452

Poszukuje
posługi na popołudnie Oferty Kurjer Pozn. zdg 23 454

Czeladnik
piekarski, znający również cukiernictwo, szuka posady. Miejsce obojętne. Oferty Kurjer Pozn. zdg 23 455

Pomocnik
fryzjerski szuka posady w celu dalszej praktyki za małym wynagrodzeniem. Oferty Kurjer Pozn. zdg 23 456

Nasz znany

Służąca
do wszystkiego opuszcza posadę od zaraz najchętniej do pomocy gospośi. Oferty Kurjer Pozn. zdg 23 514

Młoda
dziewczyna przyjmie posadę lub do dzieci. Oferty Kurjer Pozn. zdg 23 681

Pracząca
szuka prania 3,50 dziennie. Oferty Kurjer Pozn. zdg 23 615

Gospośia
nawskroś uczciwa z dobrimi świadectwami zna się na smacznej i oszczędnej kuchni, lepszym szyciu przyjmie posadę samodzielnie zajmie się wszelką pracą za skromnym wynagrodzeniem — tylko u samotnej inteligentnej osoby. Łaskawe oferty Kurjer Pozn. zdg 23 613

Dziewczyna
polecona skromna, zaufana, samodzielnym gotowaniem poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 23 669

Kucharka
samodzielną z dobrem gotowaniem szuka posady od 15 jako przychodnia nie wykluczona. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 23 118

Młodsza
dziewczyna religijna poszukuje posady do wszystkiego. Oferty Kurjer Pozn. zdg 23 181

Posługi
na Jezycach poszukuje. Oferty Kurjer Pozn. zdg 23 187

Poszukuje
sprzątania biura. Oferty Kurjer Pozn. zdg 23 186

Dziewczyna
uczciwa szuka posady lub posługi do wszystkiego. Oferty Kurjer Pozn. zdg 23 224

Posługaczka
poszukuje posługi lub posady od 15. 5. Okolica Łazarz-Górczyn. Oferty Kurjer Pozn. zdg 23 220

Panna
lub bezdzietna wdowa poszukująca od zaraz jako wychowawczyni do dwojga dzieci i zarządczyni domu w Poznaniu. Warunek dokładna znajomość gry na fortepianie. Odpisy świadectw ewtl. krótki życiorys proszę nadsyłać do Kurejra Poznańskiego. zdg 23 526

Dziewczyna
z dobrym gotowaniem, dobre świadectwa potrzebna. Szewska 1 m. 19. zdg 23 616

Ekspedjentka
z branży rzeźniczej potrzebna od 15. 5. Pius Buško Piękary 22/23 zdg 23 610

Czeladnik
szewski na dobrą mekską robotę może się zgłosić. St. Niedźwiecki. G. Wilda 58. rz 6 804/5

Drogerzysta
młodszy pomocnik sumienny, — dzielný ekspedjent, dekorator, fotograf, znajomość niemieckiego — potrzebny 1. 6 Zgłoszenia z referencjami i świadectwami podaniem pensji przy wolnym utrzymaniu. Drogerja pod Filarami. Rawicz. zdg 23 533

Sprzedawców
przyjmujemy. Artykuł bezkonkurencyjny. Zarobek 8 złotych. Potrzeba 30 złotych. Adres wskaże Kurjer Pozn. zdg 23 470

Potrzebna
bona seminarzystka z bardzo dobrym niemieckim do ośmioletniej dziewczynki. Wymagane nauka szkoły powszechnej rysunki, szycie. Zgłoszenia z poważnymi referencjami Jabłkowska, Świnice Kaliskie, poczta Bąszki zdg 23 561

Kierownik
do dobrze prosperującego lokalu gotówka 2000. Oferty Kurjer Pozn. zdg 23 630

Krawcowa
samodzielną potrzebna Chwałszewo 70. m. 5. zdg 23 499

Zdolny
młody organizator potrzebny prowizja. Oferty Kurjer Pozn. zdg 23 502

Praktykantka
początkująca do biura potrzebna. Zgłoszenia warunkami do Kurjera Pozn. zdg 23 588

Panienska
młodsza do biura potrzebna. — Adwokat Sokolowski, Cieszkowskiego 9. zdg 23 657

Krawcowa
potrzebna. Żydowska 26, m. 4. zdg 23 649

Dzielną
krawcowa uczennice przyjmie. — Plac Karmelicki 1 m. 18. zdg 23 646

Fryzjerski
pomocnik uczeń i uczennica — Marszałka Pocha 84. dg 3421

Poszukuje
domokrączy — do sprzedaży ekstraktu na piwo zarobek dzienny 6—20 zł. Fabryka Karamelu, Krotoszyn Zamkowy Polwark. dg 3438

Bacność bezrobotni!
Poszukujemy natychmiast kilka pań i panów do bardzo dobrej pracy zewnętrznej z dochodem miesięcznym do 400 — zł i więcej. Warunki: Powyżej lat 24, energiczni, wymowni i dobra garderoba. Zgłoszenia wraz z dokumentami w czwartek i piątek od 10—12. Św. Marcin 22 m. 5. Pg 10 487-54.448

Krawcowa
podoczna płaszcz, suknie. Rybaki 9. m. 6. rg 6 791

Młynarz
sumienny i dzielny fachowiec. — obeznany z motorem Hille'go potrzebny zaraz. Młyn motorowy — Oborniki. dg 3439

Dziewczyna
do wszystkiego od zaraz potrzebna. Skład rzeźniczy, Górna Wilda 29. zdg 23 627

Stenotypistka
potrzebna na czas 1—3 miesięcy. Oferty Kurjer Pozn. zdg 23 644

Służąca
potrzebna. Oferty z podaniem wieku, stosunków rodzinnych. — Kurjer Pozn. zdg 23 512

Dziewczyna
dobrze polecona dobrem gotowaniem od 15. Podgórna 2, m. 3. zdg 23 619

Elewka
kursem gotowanie potrzebna. — Agencja Kurjera Pozn. Leszno. zdg 23 663

Krawcowa
pierwszorzędna potrzebna. Cechmannowa. Wierzbicie 31 a. zdg 23 697

Dziewczyna
młodsza do wszystkiego 10—15 zł Adres pl. Sapiężyński 7, m. 16. zdg 23 689

Pierwszorzędny
krawiec miarowy może się zgłosić „Meloz”. Stary Rynek 64/65. L. pietro. rz 6 765

Kto
za opłatą nauczyciela oprawia książki. Oferty Kurjer Pozn. zdg 23 672

Pomocnik
krawiecki na pierwszorzędna pracę (małe sztuki) potrzebny zaraz. Montowski, Szamarzewskiego 38 II wejście. zdg 23 691

Kelnerka
potrzebna. kaucja. Wskaże Kurjer Pozn. zdg 23 721

Potrzebny
uczeń do zakładu fryzjerskiego całkowicie utrzymaniem. Strumykowa 10. zdg 23 707

Krawcowa
potrzebna. Hunka pl. Działyńskich 8, m. 20 zdg 23 704

Ekspedjentka
tylko siła fachowa zarazem do wyrebu mięsa może się zgłosić. Niklasiewicz, Wronecka II. rg 6809

Dzielną krawczynię
na poprawkę konfekcji damskiej przyjmie F. Lisiecki, Dom Konfekcyjny, Poznań, Stary Rynek 98/100. zdg 23 767

Magister farmacji
bez praktyki z gruntowną znajomością języka niemieckiego zaraz potrzebny. Oferty z życiorysem referencjami i fotografią oraz podaniem wymaganego wynagrodzenia składać pod adresem Apteka pod „Lwem”. Grudziądz, pl. Pańska 19. dg 3440

Potrzebna
posługa od 9—3 z dobrem gotowaniem i praniem Zgłoszenia Matejki 37, mieszkanie 5, pomiędzy 5—6. zdg 23 762

Poszukujemy
kilka energicznych wymownych pań do naszego działu handlowego. Zarobek pewny, Zgłoszenia z dokumentami „Brytania”, ul. Św. Marcin. dnia 11 5. od godziny 15—17. zdg 23 741

Centralne
ogrzewanie kty fachowo ulepszy. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 23 746

plakatowy Rozkład Jazdy Kolejowej na sezon letowy 1933 (obowiązujący od 15 maja rb.)

zawierający spis wszystkich pociągów odchodzących i przychodzących do Poznania, tak mile przyjmowany od szeregu lat przez hotele, restauracje, kawiarnie, cukiernie, zakłady fryzjerskie oraz wszelkiego rodzaju biura i składy w Poznaniu, ukaże się w nowym wydaniu, wykonany pięknym, czytelnym drukiem trójbarwnym.

Oddawać go będziemy za zwrotom kosztów własnych w wysokości **20 groszy za egzemplarz**

w administracji naszej przy św. Marcynie 70 od soboty, 13 maja r. b., godz. 8 rano.

Administracja „Kurjera Poznańskiego”

Dziewczyna
wiejska poszukuje posady do wszelkich prac domowych. Oferty Kurjer Pozn. zdg 23 457

Gospodyni
kucharka restauracyjna poszukuje posady od 15 lub 1. Oferty Kurjer Pozn. zdg 23 453

Posługi
dobrem poleceniem poszukuje. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 23 597

Posługaczka
poszukuje posady z praniem. — Wieczorek Gąstrowskich 5 a. zdg 23 594

Poszukuje
posługi od zaraz Jezycę dobrze polecona. Oferty Kurjer Pozn. zdg 23 589

Dziewczyna
uczciwa, pracowita, z dobrej rodziny, umiejąca szyc, prasować, poszukuje posady jako pokojowa do dworu. Łaskawe zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 23 586

Zaufany
kupiec, lat 37 poszukuje posady stałej lub czasowej jako osoba bezwzględnie zaufana. Służyć może poleceniem osób poważnych za powierzony majątek. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 23 659

Panienska
dobrze polecona szuka posady do dzieci z szyciem. Oferty Kurjer Pozn. zdg 23 655

Sierota
szuka posady najchętniej do dzieci z dwoma językami. Oferty Kurjer Pozn. zdg 23 652

Panienska
z wykształceniem gimnazjalnym, szuka jakiegokolwiek pracy. Łaskawe oferty Kurjer Pozn. zdg 23 648

Dziewczyna
młodsza, kochająca dzieci, — skromnym gotowaniem poszukuje posady od 15. 5. 33 Oferty Kurjer Pozn. zdg 23 645

Kuchmistrzini
poszukuje zaraz lub później posady na sezon lub stałej, włada językiem polskim i niemieckim. Oferty Kurjer Pozn. zdg 9 646

Kucharka
do wszystkiego szuka posady. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 23 751

Gospodyni
przyjmie samodzielną posadę lepszym domu samotnej osoby, miejscowość obojętne. Oferty Kurjer Pozn. zdg 23 754

Poszukuje
posługi z gotowaniem lub bez. Oferty Kurjer Pozn. zdg 23 743

Inteligentna
wychowawczyni z kilkoletnią praktyką poszukuje posady do dzieci, miejscowość obojętne. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 23 752

Posługi
w śródmieściu poszukuje. Oferty Kurjer Pozn. zdg 23 665

Gospodyni
szuka posady. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 23 513

Krawiec
pierwszorzędna siła, poszukuje pracy. Zgłoszenia w Kurjerze Pozn. zdg 23 680

Gospodyni
średni wiek doświadczone, poszukuje samodzielną posadę na majątek lub letnisko, znajomość dobrej kuchni świadectwa jak najlepsze. Łaskawe oferty Kurjer Pozn. zdg 23 723

Uczciwa
dziewczyna szuka miejsca lub posługi na cały dzień za małym wynagrodzeniem. Oferty do Kurjera Pozn. zdg 23 643

Dziewczyna
wiejska z własną pościelą poszukuje posady od 15. 5. Oferty Kurjer Pozn. zdg 23 710

Sierota
poszukuje jakiegokolwiek posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 23 629

Uczeń
piekarski z 2 letnią praktyką poszukuje posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 6316

Młody
człowiek poszukuje posady gońca lub do posyłek za bardzo skromnym wynagrodzeniem. Łaskawe oferty Kurjer Pozn. zdg 23 753

Uczennica
poszukuje posady do składu rzeźniczego. Oferty Kurjer Pozn. zdg 23 729

Panienska
porządnej rodziny biegła w liczeniu, dobrimi świadectwami przyjmie posadę do interesu. Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 23 731

Małopolanka
szuka posady w lepszym domu z dobrem traktowaniem do wszystkiego do starszych osób. Oferty Kurjer Pozn. zdg 23 766

Dziewczyna
młodsza uczciwa poszukuje posady do wszystkiego z praniem. — Oferty do Kurjera Pozn. zdg 23 747

Kucharka
lat 35 przyjmie posadę do wszystkiego lepszym domu. Oferty Kurjer Pozn. zdg 23 749

Przyjmę
posadę samodzielną do wszystkiego miejscowość obojętne. Oferty Kurjer Pozn. zdg 23 750

Dziewczyna
poszukuje posady od piętnastego za niskim wynagrodzeniem. — Oferty Kurjer Pozn. zdg 23 117

Dziewczyna
uczciwa skromna szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 23 193

Panienska
lat 18 szuka posady. Oferty Kurjer Pozn. zdg 23 087

Dobra
pracząca pol a sie poza dom. — Zgłoszenia G. Wilda 32 m. 2. zdg 23 189

23 WOLNE MIEJSCA

Samodzielną
kucharkę i do wszystkiego z dobrem gotowaniem i dobrze poleconą potrzebną od 15 maja do lepszego bezdzietnego małżeństwa. Zgłoszenia z odpisami świadectw upraszam do Marii Kończakowej, Katowice, ulica Łompy 2. zdg 23 312

Kupcy, biuraliści, urzędnicy, registry, rysownicy
nabywają niezbędny podręcznik do nauki pisania pism ozdobnych i reklamowych Wysłać po wplatnieniu złotych 525 na P. K. O. 213 443. T. Wiczorkiewicz Poznań dg 3 104

Służąca
od 15. potrzebna. Główna 56. I. m. 3. zdg 23 436

2 pomocników
gastrom. i ekspedjentka, średnim wieku, polskie niemieckie, dobrym charakterem pisma do pierwszorzędnej restauracji. Oferty odpisami świadectw Kurjer Pozn. zdg 23 430

Technika
dentystycznego (młodszego) ewentualnie jako współnika z małą gotówką przy Poznaniu poszukuje. Oferty Kurjer Pozn. zdg 23 462

Ogrodnika
samotnego, stała posada 20 zł. utrzymanie poszukuje zaraz. — Zgłoszenia Kurjer Pozn. zdg 23 424

Dziewczynę
z gotowaniem praniem zdrową, młodszą, do jednej osoby poszukuje zaraz. Fotografia pożądana. Doktor. Wolezjyn Poznańska 9. zdg 23 562

Służąca
skromna, czysta, pracowita nawskroś uczciwa z gotowaniem, praniem potrzebna od 15 maja. Zgłosić się Górna Wilda 80 skł. kolonialny. zdg 23 465

Porządne
dziewcze do posyłek może się zgłosić. Wielka 15. m. 17. zdg 23 550

Pomocnik
krawiecki potrzebny. Andrzejewski, Rynek Łazarzski 2. zdg 23 549

TEATRY

Teatr Polski: Dziś „I co z tą kim robić” i dni następne.

Teatr Wielki (Opera): Dziś „Marta” Flotowa, ostatni występ gościnny Ada Sari.

Teatr Nowy: Dziś „Ludzie na sprzedaż”, występ Nory Ney, E. Boda.

Czwartek, 11. 5. „Fräulein Doktor”.

Piątek, 12. 5. „Fräulein Doktor”.

DZISIAJ W KINIE

Apollo: „Syn Dżungli”

Aurora: „Pat i Patachon, chłopcy do rzeczy”.

Colosseum: „Pat i Patachon jako strzelcy”.

Corso: „Czarny władca” oraz „Auto pancerne”.

Metropolis: „Wyspa zatraczonych dusz”.

Muza: „Bohater krwawej areny”.

Odeon: „Marokko”.

Orzel: Zdradliwe strzały „Lunatyk”.

Renaissance: „Krwawy Most” i „Ken Maynard”.

Roxy: „Harrold Lloyd”.

Sfinks: „Kult ciała”.

Słońce: „Jego Eksceleńca Subjekt”.

Wilsona: „Szanghaj Express”

TEATR

Teatr Polski: Dziś „I co z tą kim robić” i dni następne.

Teatr Wielki (Opera): Dziś „Marta” Flotowa, ostatni występ gościnny Ada Sari.

Teatr Nowy: Dziś „Ludzie na sprzedaż”, występ Nory Ney, E. Boda.

Czwartek, 11. 5. „Fräulein Doktor”.

Piątek, 12. 5. „Fräulein Doktor”.

TEATR

Teatr Polski: Dziś „I co z tą kim robić” i dni następne.

Teatr Wielki (Opera): Dziś „Marta” Flotowa, ostatni występ gościnny Ada Sari.

Teatr Nowy: Dziś „Ludzie na sprzedaż”, występ Nory Ney, E. Boda.

Czwartek, 11. 5. „Fräulein Doktor”.

Piątek, 12. 5. „Fräulein Doktor”.

TEATR

Teatr Polski: Dziś „I co z tą kim robić” i dni następne.

Teatr Wielki (Opera): Dziś „Marta” Flotowa, ostatni występ gościnny Ada Sari.

Teatr Nowy: Dziś „Ludzie na sprzedaż”, występ Nory Ney, E. Boda.

Czwartek, 11. 5. „Fräulein Doktor”.

Piątek, 12. 5. „Fräulein Doktor”.

TEATR

Teatr Polski: Dziś „I co z tą kim robić” i dni następne.

Teatr Wielki (Opera): Dziś „Marta” Flotowa, ostatni występ gościnny Ada Sari.

Teatr Nowy: Dziś „Ludzie na sprzedaż”, występ Nory Ney, E. Boda.

Czwartek, 11. 5. „Fräulein Doktor”.

Piątek, 12. 5. „Fräulein Doktor”.

TEATR

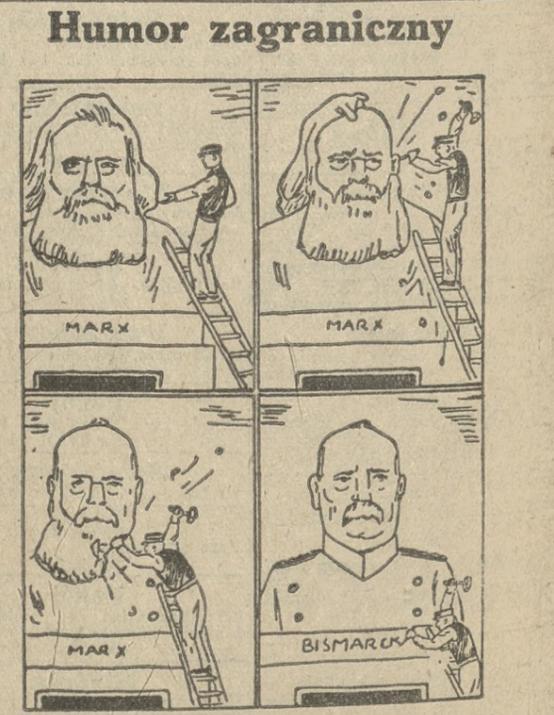
Teatr Polski: Dziś „I co z tą kim robić” i dni następne.

Teatr Wielki (Opera): Dziś „Marta” Flotowa, ostatni występ gościnny Ada Sari.

Teatr Nowy: Dziś „Ludzie na sprzedaż”, występ Nory Ney, E. Boda.

Czwartek, 11. 5. „Fräulein Doktor”.

Piątek, 12. 5. „Fräulein Doktor”.

Jak Niemcy z Marksa zrobili Bismarcka. (Matin — Paryż). S. F.

Przedpłata na miesiąc maj 1933 roku za oba wydania razem w Poznaniu w ekspedycji zł 3,20, w agencjach w mieście zł 3,50, z odnośniami do domu w Poznaniu zł 3,70, z odnośniami przez pocztę poza Poznaniem miesięcznie zł 4,14, kwartalnie zł 12,40, pod opaską miesięcznie w Polsce zł 7,50, w innych krajach zł 9,50. W razie wypadków spowodowanych siłą wyższą, przeszkód w zakładzie, strajków i t. p. wydawnictwo nie odpowiada za dostarczenie pisma, a abonent nie ma prawa domagania się niedostarczonych numerów lub odszkodowania.

Ogłoszenia na stronie 6-lamowej 25 gr, na stronie 4-lamowej przy końcu tekstu redukcynego 60 gr, na stronie czwartej 100 gr, na stronie drugiej 120 gr, przed wiadomościami potencjami 200 gr od 1-lamowego milimetra. Ogłoszenia skomplikowane oraz z zastrzeżeniem miejsca 20% nadwyżki. Ogłoszenia do wydania porannego przyjmujemy do godz. 18,30, w nagłych wypadkach do godz. 22, stróża; do wydania wieczornego „drobne” do godz. 12, większe według możliwości. Drobne ogłoszenia (najwyżej 100 słów, w tem 5 nagłówek): słowo nagłówek (tłuste) 25 gr, każde dalsze słowo 15 gr. Za różnicę między zestawem a wysokością ogłoszenia, powstałe wskutek matrycowania, wydawnictwo nie odpowiada.

W wydaniach wielkoświątecznych i uroczystościowych poprzedza normalną codzienną część numeru z reklamami i ogłoszeniami materiał poświęcony danej uroczystości. Telefony do Redakcji i Administracji: 4461, 1476, 3307, 3524, 3525, 4072, w niedziele, święta i nocą tylko 1476, 3524 i 4072, filja Stary Rynek 25-55. — P. K. O. Poznań, nr. 200 149.